

Makroekonomická predikce České republiky

říjen 2013

Makroekonomická predikce České republiky

říjen 2013

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

E-mail: macroeconomic.forecast@mfcz.cz

ISSN 1804–7971

Vychází 4x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/makrope>

Obsah:

Shrnutí predikce	3	
Rizika predikce.....	5	
A	Východiska predikce	6
A.1	Vnější prostředí	6
A.2	Fiskální politika	13
A.3	Měnová politika a finanční sektor	15
A.4	Směnné kurzy	18
A.5	Strukturální politiky	21
A.6	Demografie	23
B	Ekonomický cyklus.....	28
B.1	Pozice v rámci ekonomického cyklu	28
B.2	Konjunkturální indikátory	30
B.3	Konjunkturální indikátory v EU.....	32
C	Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	33
C.1	Ekonomický výkon	33
C.2	Ceny	35
C.3	Trh práce.....	36
C.4	Vztahy k zahraničí	38
C.5	Mezinárodní srovnání.....	39
D	Monitoring predikcí ostatních institucí	40
Tabulky a grafy:	41	
C.1	Ekonomický výkon	41
C.2	Ceny	48
C.3	Trh práce.....	52
C.4	Vztahy k zahraničí.....	58
C.5	Mezinárodní srovnání.....	63

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2014) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2016). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky zasílejte na adresu:

macroeconomic.forecast@mfcr.cz

Seznam použitých zkratk:

b. c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
CPI	index spotřebitelských cen
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EA12	eurozóna v rozsahu 12 zemí
ECB	Evropská centrální banka
EK	Evropská komise
ESI	Indikátor ekonomického sentimentu
EU27	EU v rozsahu 27 zemí (tj. bez Chorvatska)
EU28	EU v rozsahu 28 zemí
Fed	Federální rezervní systém
HDP	hrubý domácí produkt
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
MFI	měnové a finanční instituce
MMF	Mezinárodní měnový fond
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
proc. bod, p. b.	procentní bod
s. c.	stálé ceny
SITC	Standardní mezinárodní klasifikace zboží v zahraničním obchodě
SPVF	souhrnná produktivita výrobních faktorů
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	odhad minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapoláční metody

Značky použité v tabulkách:

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že daný údaj nepredikujeme, popř. není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů:

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k **9. 10. 2013**. Politická rozhodnutí, nově publikované statistiky ani vývoj na světových finančních či komoditních trzích po tomto datu už nemohly být brány v úvahu.

Poznámky:

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Údaje z předchozí predikce z července 2013 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2015 a 2016 jsou extrapoláčním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

Shrnutí predikce

Reálný HDP, který v 1. čtvrtletí 2013 vykázal překvapivě silný mezičtvrtletní pokles o 1,3 %, se ve 2. čtvrtletí mezičtvrtletně zvýšil o 0,6 %. Ekonomika tak sice technicky vystoupila z rok a půl trvající recese, oproti 2. čtvrtletí 2012 byl ale HDP o 1,3 % nižší. I přes očekávané ožívání ekonomiky by se tak za celý letošní rok měl ekonomický výkon snížit o 1,0 %, a to zejména kvůli propadu tvorby hrubého kapitálu. V roce 2014 by však již HDP při kladném příspěvku všech složek, s výjimkou investic do fixního kapitálu, mohl vzrůst o 1,3 %.

Spotřebitelské ceny by měly růst jen velmi mírným tempem. Předpokládáme, že průměrná míra inflace by letos mohla dosáhnout 1,4 %, v roce 2014 pak 0,7 %. Inflace bude v příštím roce velmi nízká především díky poklesu cen elektřiny.

Zaměstnanost, jejíž meziroční růst se po celý loňský rok navzdory recesi zrychloval, by se letos mohla zvýšit o 1,2 %. Tento do jisté míry paradoxní vývoj byl umožněn rozšiřováním částečných úvazků a poklesem počtu odpracovaných hodin na pracovníka. Pro rok

2014 je odhadován růst zaměstnanosti o 0,4 %. Míra nezaměstnanosti (VŠPS) by se z loňských 7,0 % měla pozvolna zvyšovat. V tomto roce by mohla dosáhnout 7,1 %, v roce 2014 pak 7,3 %. Růst objemu mezd a platů, který by letos mohl dosáhnout 0,8 %, by se v roce 2014 měl zrychlit na 2,5 %. V obou letech by tak tempo růstu objemu mezd a platů mělo předstihnout dynamiku nominálního HDP.

Podle notifikací MF ČR ke konci září by měl letos deficit vládního sektoru dosáhnout 2,9 % HDP, což je zároveň hodnota cíle pro rok 2014. Prostor pro stabilizační úlohu fiskální politiky je vedle pravidel Paktu stability a růstu pro sektor vládních institucí omezen také přetrvávajícími strukturálními deficity vládního sektoru.

Poměr deficitu běžného účtu platební bilance k HDP by neměl přesáhnout 2 %, což je udržitelná úroveň plně konzistentní s vnější makroekonomickou rovnováhou.

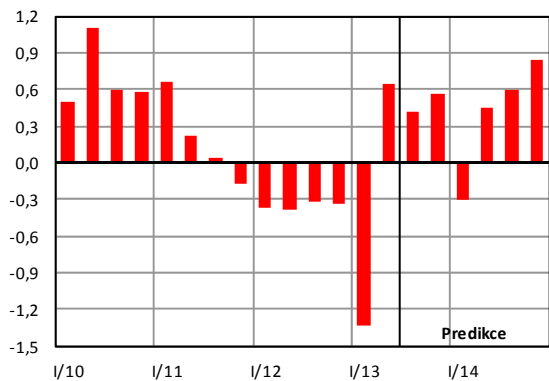
I přes nejistý vývoj vnějšího prostředí a stále ještě relativně nízkou důvěru domácích subjektů ve vývoj ekonomiky hodnotíme rizika predikce jako vyrovnaná.

Tabulka: Hlavní makroekonomické indikátory

		2010	2011	2012	2013	2014	2012	2013	2014
		Aktuální predikce					Minulá predikce		
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	2,5	1,8	-1,0	-1,0	1,3	-1,2	-1,5	0,8
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	0,9	0,5	-2,1	0,2	0,9	-2,7	-0,8	0,4
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	0,2	-2,7	-1,9	0,8	0,2	-1,2	0,5	-0,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	růst v %, s.c.	1,0	0,4	-4,5	-4,8	-0,8	-2,7	-4,3	-0,6
Příspěvek ZO k růstu HDP	p.b., s.c.	0,6	1,9	1,7	0,6	0,6	1,4	0,2	0,5
Deflátor HDP	růst v %	-1,6	-0,9	1,6	1,2	0,5	1,4	0,6	0,9
Průměrná míra inflace	%	1,5	1,9	3,3	1,4	0,7	3,3	1,6	1,4
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	-1,0	0,4	0,4	1,2	0,4	0,4	0,5	-0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	průměr v %	7,3	6,7	7,0	7,1	7,3	7,0	7,5	7,6
Objem mezd a platů (dom. koncept)	růst v %, b.c.	0,8	2,2	1,8	0,8	2,5	1,5	0,7	2,1
Poměr salda BÚ k HDP	%	-3,9	-2,7	-2,4	-1,7	-1,4	-2,5	-2,3	-2,4
<u>Předpoklady:</u>									
Směnný kurz CZK/EUR		25,3	24,6	25,1	25,8	25,8	25,1	25,8	25,8
Dlouhodobé úrokové sazby	% p.a.	3,7	3,7	2,8	2,1	2,4	2,8	2,0	2,2
Ropa Brent	USD/barel	80	111	112	108	103	112	106	101
HDP eurozóny (EA12)	růst v %, s.c.	1,9	1,6	-0,6	-0,3	1,0	-0,6	-0,5	1,0

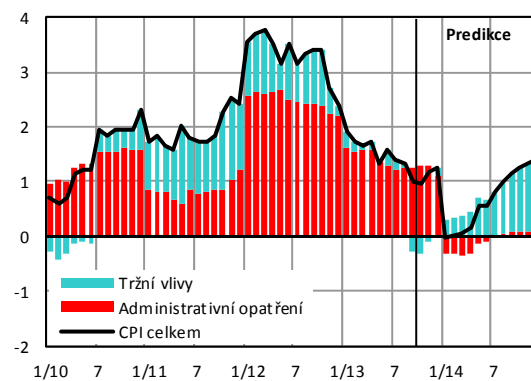
Očekává se pozvolné oživování ekonomické aktivity

mezičtvrtletní růst reálného HDP, v %, sezónně očištěno

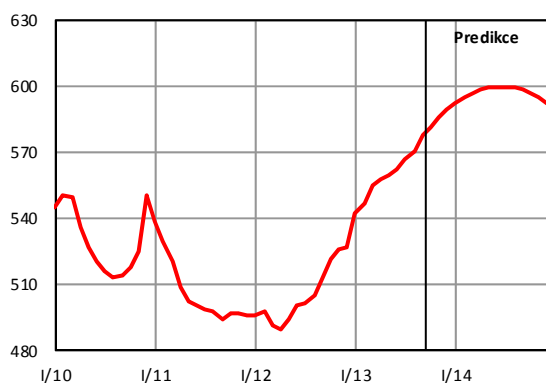
Velmi pomalý růst spotřebitelských cen

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

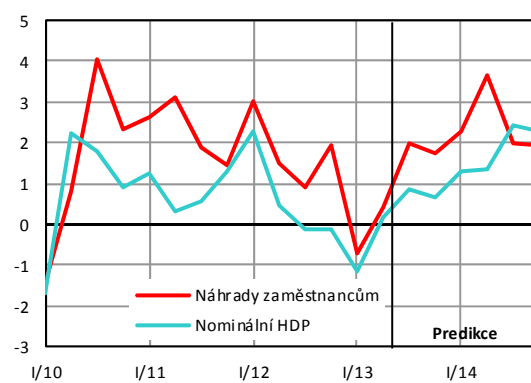
Kulminace nezaměstnanosti v polovině roku 2014

registrovaná nezaměstnanost, v tis. osob, sezónně očištěno

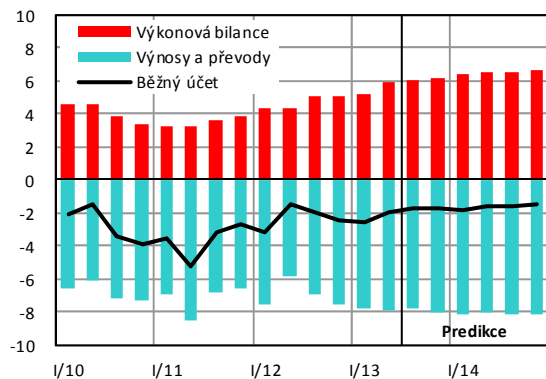
Rostoucí podíl náhrad zaměstnancům na HDP

růst v %

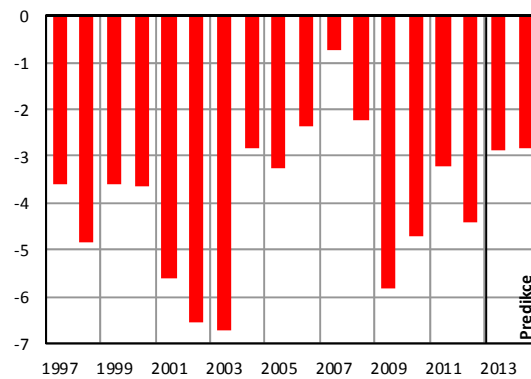
Nízký deficit běžného účtu platební bilance

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Deficit vládního sektoru pod 3 % HDP

saldo vládního sektoru, v % HDP

Rizika predikce

Výkonnost české ekonomiky je v posledním období velmi rozkolísaná. Po hlubokém a překvapivém mezičtvrtletním propadu HDP o 1,3 % v 1. čtvrtletí 2013 následoval ve 2. čtvrtletí nárůst o 0,6 %. **V tak volatilních podmínkách je předpovídání budoucího vývoje velmi obtížné, predikce MF ČR je ale v souladu se svým posláním spíše konzervativní.**

Růst HDP ve 2. čtvrtletí 2013 byl sice zčásti ovlivněn kompenzací jednorázových nepříznivých okolností z předchozího čtvrtletí (reakce ekonomických subjektů na změnu spotřebních daní z tabáku a cigaret, špatné počasí), analýza hrubé přidané hodnoty, která není ovlivněna daňovými změnami, však naznačuje, že se ekonomika ve 2. čtvrtletí pravděpodobně vymanila z recese. Udržitelnost a intenzita oživení je ale velkou neznámou.

Pro rok 2014 centrální scénář této Makroekonomické predikce počítá s meziročním růstem reálného HDP o 1,3 %, přičemž domácí i zahraniční poptávka by se na tomto výsledku měly podílet rovným dílem. **Rizika tohoto vývoje považujeme v zásadě za vyrovnaná.**

Ve **vnějším prostředí** vnímáme jako nejvýznamnější **negativní ekonomické riziko** stále ještě nevyřešenou krizi v eurozóně. Z krátkodobého pohledu je možné konstatovat, že se situace zklidnila a velké otřesy

nejsou příliš pravděpodobné. To ale neznamená, že by rizika případné eskalace krize v eurozóně bylo možné zcela zanedbat (více viz kapitola A.1).

Na druhé straně lze akcentovat **pozitivní riziko** dané možností, že by **oživení německé ekonomiky** mohlo být oproti centrálnímu scénáři predikce **silnější**. Za období od roku 2000 dosahuje korelační koeficient cyklických složek HDP¹ Německa a ČR bez zpoždění téměř 85 %. Česká ekonomika je tedy s německou velmi synchronizována. Změna cyklického vývoje v SRN se tudíž projevuje i na cyklickém vývoji v ČR.

Největším negativním rizikem uvnitř české ekonomiky je riziko politické nestability. V době zpracování této predikce nebyly známy výsledky předčasných voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Mnohé bude záviset na tom, jak rychle se po volbách podaří sestavit novou vládu a jak silná a stabilní tato vláda bude. Rovněž tak není možné předvídat hospodářskou politiku budoucí vlády.

Úroveň důvěry v další ekonomický vývoj je stále nízká, i když výsledky konjunkturálních indikátorů naznačují zlepšení ve všech zkoumaných segmentech, v menší míře dokonce i ve stavebnictví. To by mohlo zakládat **pozitivní riziko** dynamičtějšího oživení, než se kterým počítá centrální scénář.

¹ Cyklická složka HDP je odvozena z časové řady očištěné o vliv sezón a pracovních dnů pomocí Hodrickova-Prescottova filtru.

A Výhodiska predikce

Prameny tabulek a grafů: ČNB, ČSÚ, ECB, Eurostat, MF ČR, MMF, OECD, The Economist, vlastní výpočty, U.S. Energy Information Administration

A.1 Vnější prostředí

Výhled MMF pro globální ekonomický růst se mírně zhoršil, s ním spojené nejistoty navíc přetrvávají. Za revizí stojí především nižší než očekávaný růst velkých rozvíjejících se ekonomik. Diskutuje se také možnost snížení rozsahu kvantitativního uvolňování v USA.

V Číně pokračuje snaha o přeorientování se na růst založený na domácí poptávce, její podpora je však prozatím omezená. Brzdou růstu v mnoha rozvojových ekonomikách také zůstávají strukturální problémy.

USA

Americká ekonomika pokračuje v oživení, které by v příštím roce mělo dále posílit především díky zlepšení situace na trhu práce. Ekonomika ve 2. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně vzrostla o 0,6 % (*shoda s predikcí*), růst byl tažen zejména soukromou poptávkou. Fiskální konsolidace zahájená v 1. čtvrtletí letošního roku vytvořila nejistotu ohledně hospodářských vyhlídek, neměla však zásadní vliv na spotřebitelskou důvěru. Rovněž vliv na ekonomickou aktivitu byl pouze dočasný. Oživení je patrné na trhu nemovitostí, lze pozorovat uvolnění podmínek na finančních trzích a růst úvěrové aktivity. Růst cen nemovitostí a ostatních aktiv má pozitivní vliv na bohatství domácností, a snižuje se tak jejich čisté zadlužení. Nadále panuje příznivá situace na akciových trzích – index Dow Jones se drží nad hranicí 14 000 bodů, což je rekordní úroveň roku 2007.

Ekonomiku nadále podporuje akomodativní měnová politika Fedu. Se zlepšujícím se výhledem je stále aktuálnější diskuze o načasování výstupu z programu kvantitativního uvolňování. I přes nedávné ujištění Fedu o jeho pokračování se nepodařilo změnit obecný názor trhu, že revize monetární politiky na sebe nenechá dlouho čekat. Zatímco předčasné ukončení monetárního stimulu by mohlo ohrozit oživení ekonomiky, pozdní reakce by naopak mohla přinést značné náklady v podobě neoptimální alokace kapitálu. Pokračování stávající politiky Fedu umožňuje nízká míra inflace a přebytek kapacit, který zmírňuje tlak na růst cen a mezd.

V brzké době také proběhne změna ve vedení Fedu, neboť současnému guvernérovi B. Bernankemu v lednu končí funkční období. Změna v dosavadní politice Fedu se ale neočekává.

Míra nezaměstnanosti se sice za posledních 12 měsíců snížila již o 0,8 p. b. (v srpnu činila 7,3 %), tento pokles

byl ale do značné míry způsoben přechodem části nezaměstnaných do kategorie neaktivních. Pracovní trh se navíc potýká se strukturálními problémy.

Pro rok 2013 mírně snižujeme odhad růstu na 1,8 % (*proti 2,0 %*), v roce 2014 by se pak HDP mohl zvýšit o 2,9 % (*beze změny*). Předpokládáme, že se současný spor ohledně vládních výdajů a zvýšení dluhového stropu podaří urychleně vyřešit.

EU

V EA12 byl ve 2. čtvrtletí zaznamenán mezičtvrtletní růst HDP o 0,3 % (*proti 0,2 %*), v meziročním srovnání však ekonomický výkon klesl o 0,6 % (*proti 0,8 %*). Na mezičtvrtletní bázi se přitom jednalo o první zvýšení HDP od 3. čtvrtletí 2011.

Přestože je situace v jednotlivých zemích EA12 nadále značně rozdílná, za obecnou příčinu oživení lze označit rostoucí domácí poptávku. Lze pozorovat také kladný příspěvek čistého vývozu a zlepšující se sentiment na finančních trzích, v průmyslu a ve službách. K výkonu dále přispěla „dlouhá zima“, která měla za následek přesunutí části investic a spotřeby z 1. do 2. čtvrtletí. Do určité míry tak může jít pouze o dočasné oživení. Růst nadále brzdí strukturální problémy některých ekonomik i jejich nízká konkurenceschopnost.

Měnová politika ECB zůstává akomodativní. Navíc je ECB připravena spustit další mimořádné dlouhodobé refinanční operace a přijmout dodatečné kroky pro zlepšení transmise opatření do reálné ekonomiky. Tlak na růst inflace je tlumený, inflační rizika hodnotí ECB jako vyvážená.

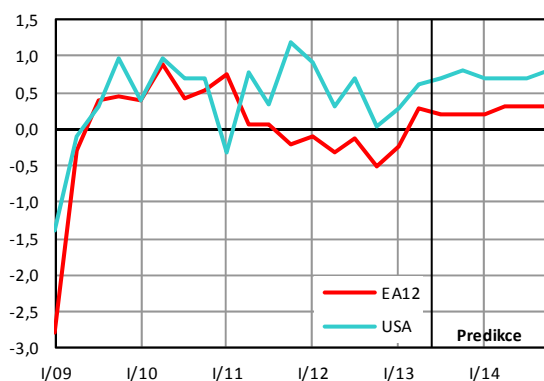
Rozdílnost vývoje v jednotlivých zemích eurozóny lze ilustrovat na míře nezaměstnanosti, která v srpnu v EA12 činila 12,0 % (meziročně o 0,5 p. b. více). Nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazalo Řecko (v červnu 27,9 %), Španělsko (26,2 %) a Kypr (16,9 %). V Německu se naopak míra nezaměstnanosti v červenci snížila na 5,2 % a na této hodnotě zůstala i v srpnu. Vysoká míra nezaměstnanosti v eurozóně brzdí oživení spotřeby domácností.

V 2. polovině roku 2013 by se hospodářská situace v eurozóně měla zlepšit jen mírně. Tempo fiskální konsolidace by mělo dále polevit, soukromá poptávka by pak v důsledku zlepšení sentimentu spotřebitelů a pokračující stabilizace bankovního trhu měla posílit. Krátkodobý výhled pro eurozónu je však stále spojen

s vysokou mírou nejistoty. Předpokládáme, že se letos HDP EA12 sníží o 0,4 % (proti 0,5 %), pro rok 2014 počítáme s růstem o 1,0 % (beze změny).

Graf A.1.1: Růst HDP v EA12 a v USA

mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

Relativně příznivý vývoj očekáváme v **Německu**, jehož HDP ve 2. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně vzrostl o 0,7 % (proti 0,4 %). Stagnace ze začátku roku se dle očekávání ukázala jako dočasná. Příznivě na ekonomiku působí nízká sazby ECB. Spotřebu domácností posiluje situace na trhu práce. Nízké úrokové sazby a nízká míra nezaměstnanosti by měly dále pozitivně působit na trh nemovitostí. Pozitivní očekávání ekonomických subjektů naznačuje nejen index Ifo, ale také index nálady spotřebitelů. Oba indexy přitom dosahují 6letých maxim.

Vysoká konkurenceschopnost německých firem v podmínkách mírně příznivější situace v eurozóně by měla podporovat růst ekonomiky i v příštím roce. Zásadní bude vývoj v sektoru bankovníctví, kde mnohé instituce procházejí procesem snižování finanční páky. Důležitá budou také rozhodnutí vlády v oblasti infrastrukturních investic, výsledek parlamentních voleb je v tomto ohledu pro hospodářství pozitivní zprávou. Lze očekávat kontinuitu v hospodářské politice a stabilní podnikatelské prostředí pro privátní sektor. Očekáváme, že v letošním roce HDP poroste o 0,6 % (proti 0,4 %), pro rok 2014 počítáme s růstem o 1,8 % (proti 1,7 %).

Méně příznivá situace panuje ve **Francii**, byť se HDP ve 2. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně zvýšil o 0,5 % (proti 0,1 %). Za růstem stojí především domácí poptávka, zejména pak spotřeba vlády. Spotřebu domácností brzdí kromě nízké spotřebitelské důvěry také rostoucí míra nezaměstnanosti. Nízká důvěra mezi podnikateli a strukturální problémy se odrážejí v nedostatku investic. Stávající fiskální situace omezuje prostor pro další podporu ekonomiky. Letos očekáváme růst HDP o 0,3 % (proti poklesu o 0,1 %), v roce 2014 by ekonomika mohla vzrůst o 1,0 % (proti 0,9 %).

V **Polsku** se HDP ve 2. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně zvýšil o 0,5 %. Za tímto vývojem stálo zejména oživení v EA12 a rostoucí soukromá spotřeba. Ta je sice stále negativně ovlivněna poklesem reálných mezd a spotřebitelské důvěry, růst míry nezaměstnanosti se však podařilo zastavit. Centrální banka podpořila ekonomiku dalším snížením referenční sazby na historické minimum 2,5 %. Odhad růstu pro rok 2013 mírně zvyšujeme na 1,2 % na (proti 1,1 %), pro 2014 predikujeme růst o 2,0 % (proti 2,2 %).

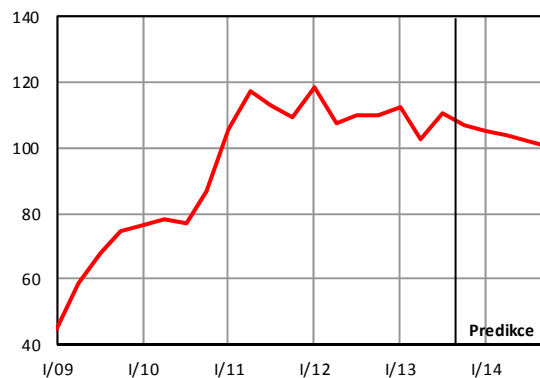
Slovensko si díky oživení v eurozóně udržuje exportní výkonnost. Ve 2. čtvrtletí vzrostl HDP mezičtvrtletně o 0,3 % (proti 0,4 %). Očekáváme příznivý vývoj domácí poptávky v důsledku zlepšujícího se sentimentu spotřebitelů, růst ekonomiky je však brzděn situací na trhu práce a fiskální konsolidací. Odhad růstu pro rok 2013 snižujeme na 0,9 % (proti 1,1 %), v roce 2014 by se ekonomický růst mohl zrychlit na 2,2 % (proti 2,5 %).

Ceny komodit

V důsledku příliš optimistických očekávání globálního hospodářského růstu dosáhla začátkem letošního roku cena ropy Brent vysokých hodnot. Ke konci 1. čtvrtletí však došlo k revizi výhledu a trh zaznamenal cenovou korekci. K opětovnému růstu pak docházelo v průběhu 2. a 3. čtvrtletí, zejména kvůli eskalaci konfliktu v Sýrii, výpadkům dodávek z Libye a údržbě infrastruktury v Severním moři. Za celý rok 2013 počítáme s cenou ropy na úrovni 108 USD/barel (proti 106 USD). Na pokles ceny ropy Brent ve výhledu působí rozšiřování produkčních kapacit, očekávání mírně nižšího globálního ekonomického růstu pro rok 2014 a substituce importů v USA a Kanadě americkou ropou v souvislosti s rozšiřováním tamější těžby. Cena ropy Brent by v roce 2014 mohla v průměru dosáhnout 103 USD/barel (proti 102 USD).

Graf A.1.2: Cena ropy Brent

v USD za barel

Krise v eurozóně

Situace na periferii eurozóny sice zůstává relativně klidná, rizika vyostření tzv. dluhové krize však stále přetrvávají. Navíc je celková ekonomická situace států zejména jižního křídla eurozóny i nadále nepříznivá.

HDP Řecka se ve 2. čtvrtletí 2013 meziročně propadl o 3,8 %. Tempo poklesu se tak sice opět zpomalilo, ekonomický výkon však meziročně nepřetržitě klesá již 20 čtvrtletí. Nadále přitom roste míra nezaměstnanosti, která v červnu dosáhla již 27,9 % (meziročně o 3,3 p. b. více) a ve věkové skupině 15–24 let dokonce přesahovala hranici 60 %. Potvrzuje se také, že Řecku zřejmě nebude dostačovat finanční pomoc poskytnutá v rámci druhého záchranného programu (není přitom pravděpodobné, že by se Řecku do konce roku 2014 podařilo plně obnovit přístup na primární trh státních dluhopisů). To již poměrně otevřeně připustili i někteří vrcholní evropští představitelé.

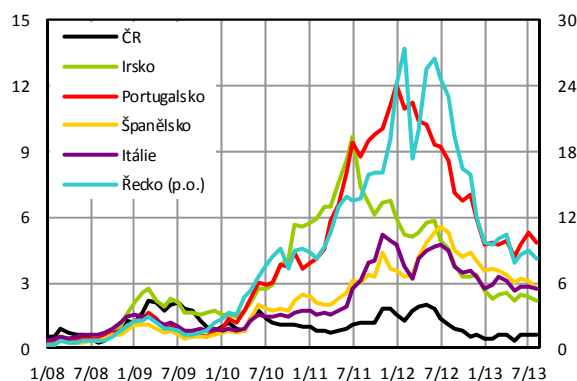
Reálnou šanci na řádné ukončení svého záchranného programu v prosinci letošního roku má naopak Irsko. Výnosy 10R státních dluhopisů nepřesahují 4 % (pod touto hranicí se naposledy nacházely v roce 2007). Letošní aukce pokladničních poukázek a dluhopisů zároveň nasvědčují tomu, že by přechod na plné tržní financování neměly doprovázet výrazné komplikace. Ze zemí na periferii eurozóny je navíc irská ekonomika v nejlepší kondici. Irsko sice od 3. čtvrtletí 2012 do 1. čtvrtletí 2013 procházelo mělkou recesí, ve 2. čtvrtletí ale HDP mezičtvrtletně vzrostl o 0,4 %. Míra nezaměstnanosti v srpnu činila 13,6 % (meziročně o 1,1 p. b. méně) a v průběhu této recese se pozvolna snižovala.

Vyhlídky Portugalska na řádné ukončení záchranného programu (v polovině roku 2014) ale tak dobré nejsou. Výnosy 10R státních dluhopisů stále přesahují 6 %. Implementaci záchranného programu již několikrát zkomplikoval ústavní soud, který zrušil některá schválená úsporná opatření. Rizikem může být také politická podpora pro záchranný program (v červenci si

Portugalsko prošlo menší vládní krizí) a další vývoj ekonomiky. HDP se sice ve 2. čtvrtletí mezičtvrtletně zvýšil o 1,1 %, tento růst však pouze (technicky) ukončil dva a půl roku trvající recesi, během níž se HDP kumulativně snížil o více než 7 %. Míra nezaměstnanosti se sice již snižuje, ale zatím se drží nad hranicí 16 %.

Graf A.1.3: Spready vůči německým dluhopisům

rozdíl výnosů 10R státních dluhopisů dané země vůči 10R státním dluhopisům Německa, v p. b., průměr měsíce

Rychle se zhoršující ekonomická situace na Kypru by sice mohla přinést problémy v implementaci tamějšího záchranného programu, dopad vývoje na Kypru na ostatní státy EA, potažmo EU, by však měl být minimální. Kyperská ekonomika totiž tvoří pouze 0,2 % HDP eurozóny.

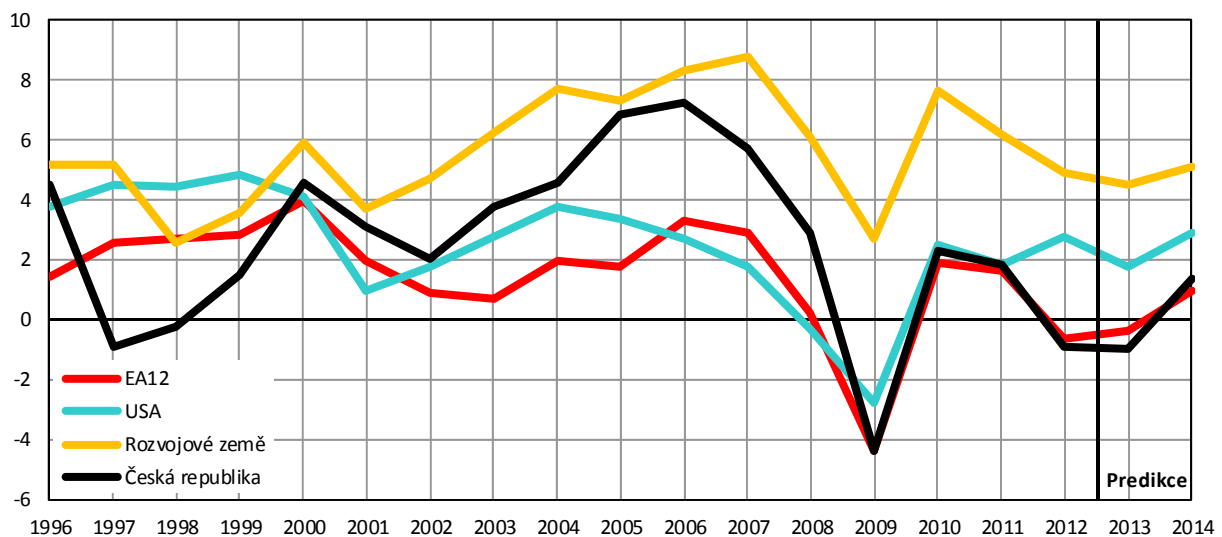
Rizikem pro další vývoj krize v eurozóně by se ale mohla stát politická situace v Itálii. Nárůst napětí na finančních trzích by také mohl přinést vývoj ve španělském bankovním sektoru. Jeho restrukturalizace sice v zásadě probíhá podle původních plánů, negativní překvapení však s ohledem na situaci španělské ekonomiky nemohou být zcela vyloučena.

Vzhledem k silným obchodním vazbám na země EA by případná eskalace krize v eurozóně pro ČR znamenala snížení zahraniční poptávky. Zprostředkovaně by pak mohla být zasažena investiční aktivita i výdaje na konečnou spotřebu. Výhodou ČR však zůstává vysoce odolný finanční sektor a důvěryhodná fiskální politika.

Tabulka A.1.1: **Hrubý domácí produkt – roční**
růst ve stálých cenách v %, s výjimkou ČR sezónně očištěná data

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Svět	4,6	5,3	5,4	2,8	-0,6	5,2	3,9	3,2	2,9	3,6
USA	3,4	2,7	1,8	-0,3	-2,8	2,5	1,8	2,8	1,8	2,9
Čína	11,3	12,7	14,2	9,6	9,2	10,4	9,3	7,8	7,8	8,2
EU28	2,2	3,4	3,2	0,3	-4,5	2,0	1,7	-0,4	-0,1	1,2
EA12	1,8	3,3	2,9	0,2	-4,4	1,9	1,6	-0,6	-0,4	1,0
Německo	0,8	3,9	3,4	0,8	-5,1	3,9	3,4	0,9	0,6	1,8
Francie	1,9	2,7	2,2	-0,2	-3,1	1,6	2,0	0,0	0,3	1,0
Spojené království	3,2	2,8	3,4	-0,8	-5,2	1,7	1,1	0,1	1,2	2,0
Rakousko	2,8	3,8	3,7	0,9	-3,5	1,9	2,9	0,6	0,5	1,7
Maďarsko	4,1	3,9	0,1	0,7	-6,7	1,3	1,6	-1,8	0,3	1,3
Polsko	3,6	6,2	6,8	5,0	1,6	3,9	4,5	2,0	1,2	2,0
Slovensko	6,7	8,3	10,5	5,8	-4,9	4,4	3,2	2,0	0,9	2,2
Česká republika	6,8	7,0	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,8	-1,0	-1,0	1,3

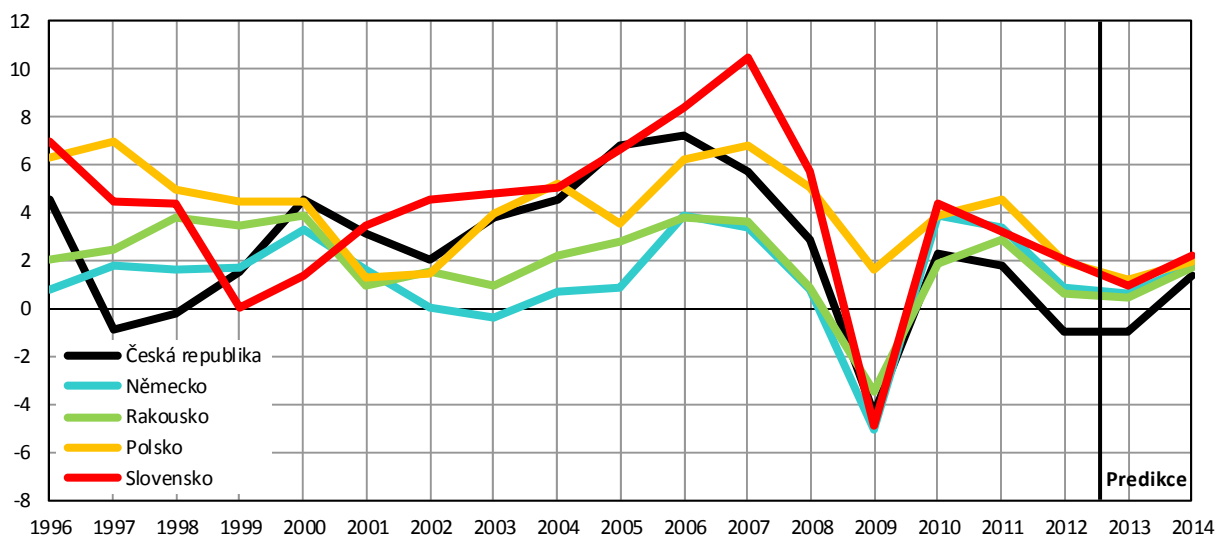
Graf A.1.4: **Hrubý domácí produkt**
růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Tabulka A.1.2: **Hrubý domácí produkt – čtvrtletní**
růst ve stálých cenách v %, sezónně očištěná data

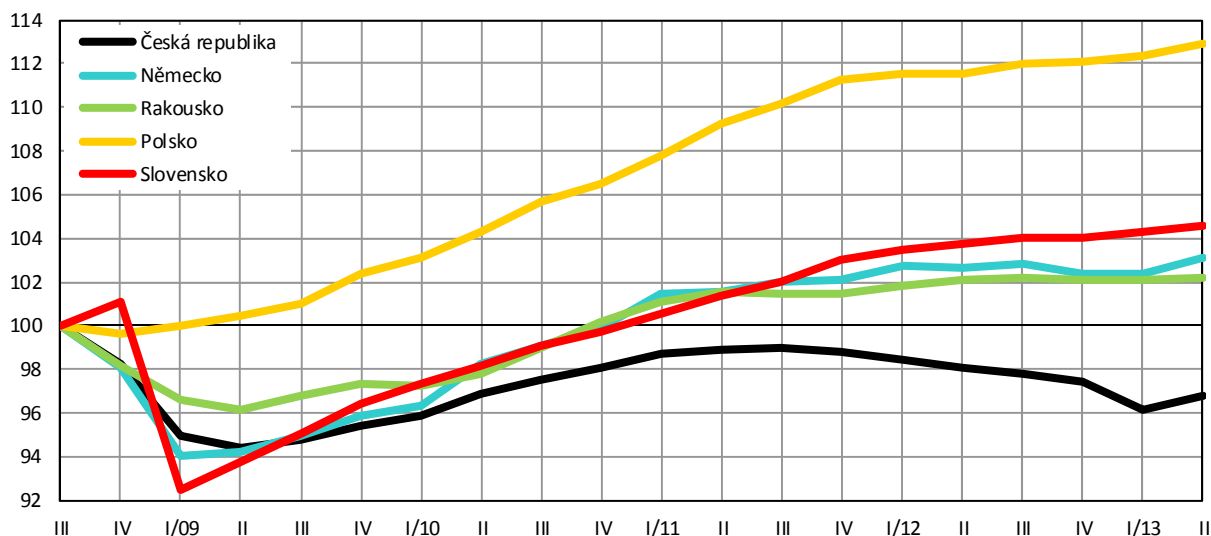
		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								Odhad	Predikce
USA	mezičtvrtletní	0,9	0,3	0,7	0,0	0,3	0,6	0,7	0,8
	meziroční	3,3	2,8	3,1	2,0	1,3	1,6	1,6	2,4
Čína	mezičtvrtletní	1,6	1,9	2,1	2,0	1,6	1,9	2,0	2,0
	meziroční	8,3	7,8	7,6	7,8	7,8	7,8	7,7	7,7
EU28	mezičtvrtletní	0,0	-0,3	0,0	-0,4	-0,1	0,3	0,2	0,2
	meziroční	0,1	-0,3	-0,5	-0,7	-0,8	-0,2	0,0	0,6
EA12	mezičtvrtletní	-0,1	-0,3	-0,1	-0,5	-0,2	0,3	0,2	0,2
	meziroční	-0,2	-0,6	-0,8	-1,0	-1,2	-0,6	-0,3	0,4
Německo	mezičtvrtletní	0,7	-0,1	0,2	-0,5	0,0	0,7	0,5	0,4
	meziroční	1,3	1,1	0,9	0,3	-0,3	0,5	0,8	1,6
Francie	mezičtvrtletní	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,1	0,5	0,2	0,2
	meziroční	0,4	0,1	0,0	-0,3	-0,5	0,4	0,4	0,8
Spojené království	mezičtvrtletní	0,0	-0,5	0,6	-0,3	0,4	0,7	0,5	0,4
	meziroční	0,6	0,0	0,0	-0,2	0,2	1,3	1,2	2,0
Rakousko	mezičtvrtletní	0,4	0,2	0,1	-0,1	0,1	0,1	0,4	0,5
	meziroční	0,8	0,5	0,7	0,6	0,3	0,1	0,5	1,1
Maďarsko	mezičtvrtletní	-1,5	-0,5	0,0	-0,5	0,6	0,1	0,2	0,2
	meziroční	-1,3	-1,7	-1,7	-2,5	-0,5	0,1	0,3	1,1
Polsko	mezičtvrtletní	0,3	0,0	0,4	0,1	0,2	0,5	0,4	0,4
	meziroční	3,5	2,1	1,7	0,8	0,7	1,2	1,2	1,5
Slovensko	mezičtvrtletní	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4
	meziroční	2,9	2,3	1,9	1,0	0,8	0,8	0,9	1,2
Česká republika	mezičtvrtletní	-0,4	-0,4	-0,3	-0,3	-1,3	0,6	0,4	0,6
	meziroční	-0,3	-0,9	-1,2	-1,4	-2,3	-1,3	-0,6	0,3

Graf A.1.5: **Hrubý domácí produkt – ČR a sousední státy**
růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Graf A.1.6: Hrubý domácí produkt – ČR a sousední státy

Q3 2008 = 100, sezónně očištěná data

Tabulka A.1.3: Světové ceny vybraných komodit – roční

ceny okamžitého dodání

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	54,5	65,1	72,4	96,9	61,5	79,6	111,3	111,6	108	103	
	růst v %	42,6	19,6	11,1	34,0	-36,5	29,3	39,9	0,3	-3,1	-4,9	
Index v CZK	2005=100	100,0	112,5	111,5	123,9	88,4	116,1	150,4	167,0	162	156	
	růst v %	33,7	12,5	-0,9	11,1	-28,6	31,4	29,5	11,0	-2,9	-3,7	
Pšenice	USD/t	152,4	191,7	255,2	325,9	223,4	223,7	316,2	313,3	297	253	
	růst v %	-2,8	25,8	33,1	27,7	-31,5	0,1	41,4	-0,9	-5,3	-14,8	
Index v CZK	2005=100	100,0	118,3	140,2	150,7	117,1	116,4	152,8	168,1	159	138	
	růst v %	-9,5	18,3	18,4	7,5	-22,3	-0,6	31,3	10,0	-5,2	-13,7	

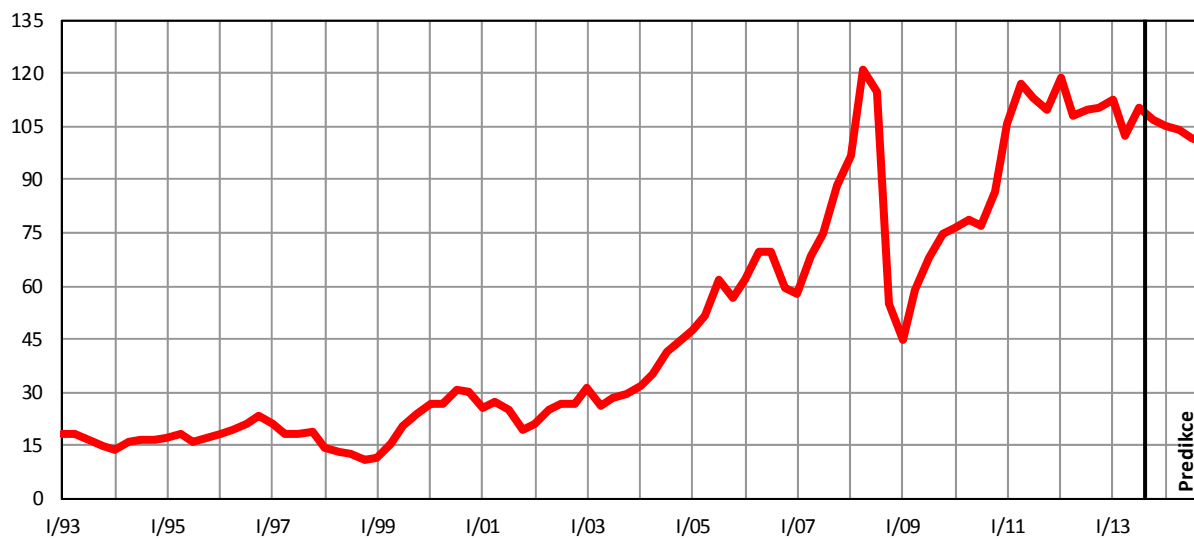
Tabulka A.1.4: Světové ceny vybraných komodit – čtvrtletní

ceny okamžitého dodání

		2012				2013				
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
										Predikce
Ropa Brent	USD/barel	118,7	107,7	109,6	110,1	112,4	102,6	110,2	107	
	růst v %	12,6	-7,9	-3,2	0,7	-5,3	-4,8	0,5	-2,9	
Index v CZK	2005=100	173,8	162,6	168,2	163,6	166,6	155,1	164,5	163	
	růst v %	20,9	7,5	12,5	4,1	-4,1	-4,6	-2,2	-0,5	
Pšenice	USD/t	278,8	269,0	349,5	355,7	321,4	313,8	305,9	245	
	růst v %	-15,6	-20,7	10,7	27,2	15,3	16,7	-12,5	-31,1	
Index v CZK	2005=100	146,1	145,2	192,0	189,1	170,5	169,9	163,4	133	
	růst v %	-9,4	-7,4	28,6	31,5	16,7	17,0	-14,9	-29,5	

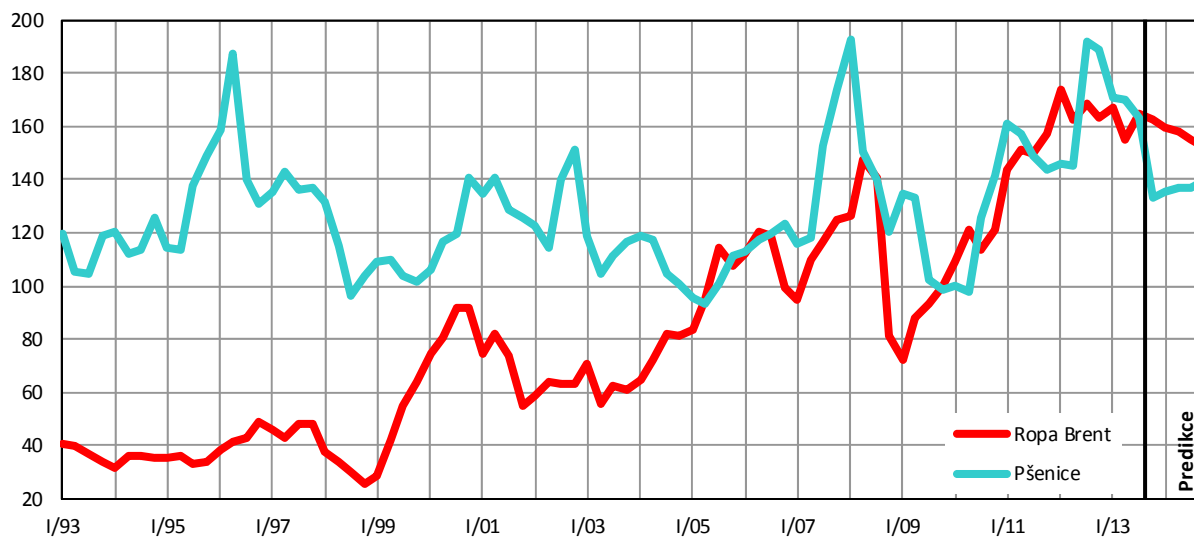
Graf A.1.7: Dolarová cena ropy

USD/barel

Graf A.1.8: Korunové indexy světových cen vybraných komodit

index 2005 = 100

A.2 Fiskální politika

Hospodaření vládního sektoru skončilo v minulém roce deficitem ve výši 4,4 % HDP. Oproti roku 2011 se sice jednalo o výrazné zhoršení, výsledek byl ale ovlivněn dvěma jednorázovými operacemi (finanční část majetkového vyrovnání s církvemi a neuznané refundace prostředků z EU) v celkové výši 71 mld. Kč. Po očištění o tyto vlivy by byl deficit o 0,6 p. b. nižší než v roce 2011, tj. 2,6 % HDP. Ve strukturálním vyjádření je přitom kvůli výrazně vyšší záporné produkční mezeře v roce 2012 zlepšení hospodaření ještě o něco znatelnější. Za tímto vývojem stála jak celá řada diskrečních změn (např. zvýšení redukované sazby DPH o 4 p. b.), tak i úsporná politika především v mezipotřebě vládního sektoru. V neposlední řadě k výsledku přispěl pokles investičních výdajů, který byl zčásti také zapříčiněn úbytkem výdajů na projekty kofinancované Evropskou unií (vliv na saldo pouze ve výši národního financování).

V roce 2013 očekáváme dosažení deficitu vládního sektoru ve výši 2,9 % HDP. V porovnání s deficitem loňského roku, očištěným o výše uvedené jednorázové operace, by se tak jednalo o zhoršení. Horší meziroční výsledek by měl být způsoben zejména prohloubením záporné produkční mezery, která dále snižuje daňové příjmy. Saldo vládního sektoru očištěné o vliv cyklu včetně jednorázových a přechodných operací by mělo být obdobné jako v roce 2012, tj. zhruba 1,5 % HDP.

Odhad deficitu pro rok 2013 byl oproti červencové predikci zvýšen o 0,1 p. b. Na příjmové straně došlo ke snížení odhadu daňových příjmů o 0,2 % HDP (nižší vývoj se očekává jak u daní z výroby a dovozu, tak u důchodových daní). Příspěvky na sociální zabezpečení jsou očekávány přibližně ve stejné výši jako v minulé predikci, výrazný je ovšem rozdíl týkající se prostředků vyvážaných do druhého – fondového – důchodového pilíře. Zatímco původní odhady očekávaly přibližně 6 mld. Kč, skutečná velikost bude pravděpodobně relativně zanedbatelná a v řádu pouze stovek milionů. Předpoklad výše aktuálních příjmových dotací z EU zachováváme.

Na výdajové straně došlo k nejvýraznější změně v oblasti sociálních výdajů, kdy byl konzervativně navýšen předpoklad ohledně vyplacených sociálních transferů. Hlavním důvodem je výraznější nárůst dávek v hmotné nouzi (především příspěvků na bydlení a živobytí). Vyšší jsou také dávky péstounské péče v souvislosti s novelou zákona o sociální ochraně dětí. Celkově by tak sociální dávky oproti minulému roku měly vzrůst o 4,3 %. Změněn byl zároveň odhad růstu mezd a platů ve vládním sektoru, kdy aktuální predikce,

především na základě vývoje v prvních dvou čtvrtletích tohoto roku, očekává růst o 2 % (původně byla téměř stagnace).

K úsporám na výdajové straně oproti původnímu odhadu došlo primárně u mezispotřeby, kde ČSÚ revidoval údaje za rok 2012 směrem dolů, a pokles v minulém roce tak byl ještě výraznější. Nižší jsou očekávány i naturální sociální dávky (platby zdravotních pojišťoven za zdravotní péči), které jsou projevem poklesu nákladů na zdravotní péči a v menší míře i administrativních úspor zdravotních pojišťoven. Snížen byl rovněž odhad úrokových nákladů, které patrně tento rok dokonce poklesnou. Hlavním důvodem je čerpání rezervy prostředků získaných emisí z minulých let, kdy je financování deficitu kryto snížením peněžních prostředků na účtech.

Aktuální predikce deficitu v sobě zahrnuje příjmy z prodeje emisních povolenek ve výši 1,7 mld. Kč (původní odhad s nimi nepočítal) a je v ní obsažen i odhad neuznaných refundací prostředků z EU ve výši 1,6 mld. Kč (v minulé predikci neuvažováno). V predikci není zahrnut prodej LTE licencí, který s největší pravděpodobností bude příjmem roku příštího. Predikce je sestavena konzervativně a případná rizika směrem k dalšímu zhoršení vidíme jako velmi malá.

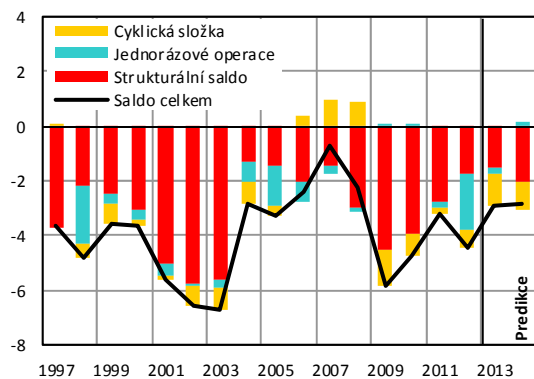
Očekáváme, že dluh vládního sektoru v poměrovém vyjádření mírně poklesne na 46,1 % HDP. Hlavním důvodem je použití rezerv prostředků získaných emisí dluhopisů v minulých letech. Velmi pozitivně působí i dobrý výsledek pokladního plnění státního rozpočtu, zejména pak prostředky z fondů kohezní politiky EU přinášející dodatečnou likviditu. Ve struktuře dluhu dochází hlavně k poklesu státních pokladničních poukázek.

Oproti minulým údajům revidoval ČSÚ dluh sektoru vládních institucí za roky 2009–2012. Zajištěný dluh emitovaný v cizí měně je nově oceněn smluvním kurzem příslušného derivátu, což vedlo ke zvýšení úrovně vládního dluhu v minulých letech o 13–16 mld. Kč.

V souladu s návrhem státního rozpočtu a rozpočtu státních fondů na rok 2014 a aktualizací částek střednědobého výdajového rámce je pro rok 2014 odhadován deficit vládního sektoru ve výši 2,9 % HDP. Deficit by měl být tvořen právě zejména saldem státního rozpočtu a strukturálně by měl působit mírně stimulačně. Dluh sektoru vládních institucí by měl vzrůst o 1,9 p. b. na 47,9 % HDP.

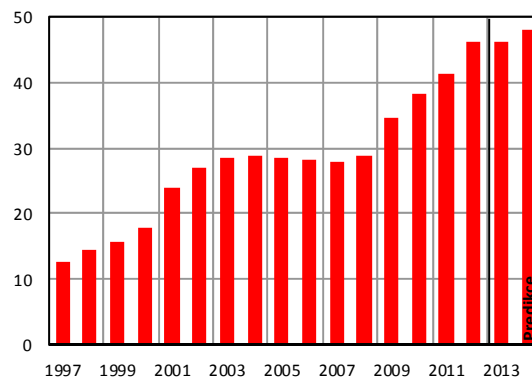
Graf A.2.1: Dekompozice salda vládního sektoru

v % HDP

Graf A.2.2: Dluh vládního sektoru

v % HDP

Tabulka A.2.1: Saldo a dluh

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									Předb.	Predikce	Predikce
Saldo vládního sektoru ¹⁾	% HDP	-3,2	-2,4	-0,7	-2,2	-5,8	-4,7	-3,2	-4,4	-2,9	-2,9
	mld. Kč	-101	-80	-27	-86	-218	-179	-122	-170	-112	-112
Cyklická složka salda	% HDP	-0,3	0,4	1,0	0,9	-1,4	-0,8	-0,2	-0,6	-1,2	-1,0
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-2,9	-2,7	-1,7	-3,1	-4,4	-3,9	-3,0	-3,8	-1,7	-1,8
Jednorázové operace	% HDP	-1,5	-0,7	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-2,1	-0,2	0,2
Strukturální saldo	% HDP	-1,4	-2,0	-1,4	-3,0	-4,5	-4,0	-2,8	-1,7	-1,5	-2,0
Fiskální úsilí ²⁾	proc. body	-0,1	-0,6	0,6	-1,6	-1,5	0,5	1,2	1,0	0,2	-0,5
Úroky	% HDP	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,3	1,4	1,5	1,4	1,5
Primární saldo	% HDP	-2,2	-1,3	0,4	-1,2	-4,5	-3,4	-1,8	-3,0	-1,5	-1,4
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	-1,9	-1,7	-0,6	-2,1	-3,2	-2,6	-1,6	-2,4	-0,3	-0,3
Dluh vládního sektoru	% HDP	28,4	28,3	27,9	28,7	34,6	38,4	41,4	46,2	46,1	47,9
Změna dluhové kvóty	proc. body	-0,5	-0,1	-0,3	0,8	5,9	3,8	3,0	4,8	-0,1	1,9
	mld. Kč	885	948	1 023	1 104	1 299	1 454	1 583	1 775	1 775	1 880

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny.

¹⁾ Čisté půjčky (+)/výpůjčky (-) sektoru vládních institucí včetně úrokových derivátů.

²⁾ Meziroční změna strukturálního salda.

A.3 Měnová politika a finanční sektor

Měnová politika

Primárním nástrojem měnové politiky je limitní úroková sazba pro **2T** (dvoutýdenní) **repo operace**. Ta se již od listopadu 2012 nachází na historickém i technickém minimu 0,05 % a i přes současné ekonomické ožívování na této hladině zůstane zřejmě i nadále. **Úrokový diferenciál** mezi ČR a EA na konci 3. čtvrtletí 2013 setrval na -0,45 p. b., vůči USA pak na -0,20 až 0,05 p. b.

Již delší dobu se diskutuje o možnosti devizových intervencí ze strany ČNB, které by měly přispět k oslabení koruny. Vzhledem k postupnému zlepšování makroekonomického vývoje je sice tato možnost stále méně pravděpodobná, nelze ji ale zcela vyloučit. Toto riziko není součástí hlavního scénáře.

Finanční sektor a úrokové sazby

V průměru za 3. čtvrtletí 2013 dosáhla **3M** (tříměsíční) sazba **PRIBOR** 0,45 % (*shoda s predikcí*). Pro celý rok 2013 predikujeme průměrnou hodnotu 0,5 % (*beze změny*), stejně jako pro rok 2014 (*beze změny*).

Ukazatel nejistoty na mezibankovním trhu, měřený **spreadem** mezi 3M PRIBORem a 2T repo sazbou, zůstává stabilní na hodnotách kolem 0,40 p. b.

Dlouhodobé úrokové sazby by díky důvěryhodnosti fiskální politiky měly zůstat na nízké úrovni, dá se však očekávat mírná korekce současných nebývale nízkých úrovní. Vzhledem k tomu, že je rating ČR stabilně na dobré investiční úrovni – Standard & Poor's AA–, Moody's A1, Fitch Ratings A+ (u všech je nadále stabilní výhled), lze očekávat další úspěšné emise vládních dluhopisů.

Očekáváme, že **výnos do splatnosti 10R státních dluhopisů** letos v průměru dosáhne 2,1 % (*proti 2,0 %*), v roce 2014 pak 2,4 % (*proti 2,2 %*).

ČNB v červenci provedla další šetření o úvěrových podmínkách a standardech bank. Vyplývá z něj, že banky ve 2. čtvrtletí 2013 zpřísnily úvěrové standardy u všech sektorů úvěrového trhu. Pro 3. čtvrtletí 2013 se očekávalo další zpřísnění úvěrových standardů u úvěrů nefinančním podnikům, u úvěrů na bydlení naopak jejich další uvolnění. U spotřebitelských úvěrů banky změnu v úvěrových standardech neočekávaly.

Úrokové sazby z vkladů se ve 2. čtvrtletí 2013 mírně snížily, a to na 1,0 % u vkladů domácností, resp. na 0,4 % u vkladů firem. Pokračoval také pokles úrokových sazeb z úvěrů domácnostem i nefinančním podnikům (viz tabulka A.3.2). Tempo zadlužování domácností je i nadále nízké. Růst celkových úvěrů domácnostem je tažen v zásadě pouze růstem úvěrů na bydlení, objem úvěrů na spotřebu v posledním období stagnuje. Úvěry nefinančním podnikům stagnují, což spolu se stále pokračujícím nárůstem jejich vkladů svědčí o slabé investiční aktivitě.

Situace ohledně úvěrů v selhání je nadále stabilizovaná. Jejich podíl dosáhl ve 2. čtvrtletí 2013 u domácností 5,2 % (meziročně beze změny), u nefinančních podniků mírně vzrostl na 7,6 % (meziročně o 0,3 p. b. méně). Lze konstatovat, že se nedávná ekonomická recese na úvěrech v selhání výrazně negativně neprojevila.

Index pražské burzy PX se na konci září pohyboval mírně nad hodnotou 950 bodů, což představuje srovnatelnou hodnotu oproti shodnému období roku 2012.

Tabulka A.3.1: Úrokové sazby, vklady a úvěry – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											Predikce
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	2,00	2,50	3,50	2,25	1,00	0,75	0,75	0,05	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	2,25	3,50	4,00	2,50	1,00	1,00	1,00	0,75	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	4,25	5,25	4,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M	v % p.a.	2,01	2,30	3,09	4,04	2,19	1,31	1,19	1,00	0,5	0,5
Dlouhodobé úrokové sazby ¹⁾	v % p.a.	3,51	3,78	4,28	4,55	4,67	3,71	3,71	2,80	2,1	2,4
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	7,53	6,93	6,63	6,81	7,00	7,00	6,83	6,46	.	.
– úvěry	růst v %	32,6	32,1	31,7	28,9	16,3	8,7	6,5	4,9	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	28,6	28,3	27,3	25,3	19,1	8,3	6,8	1,4	.	.
– vklady	růst v %	5,2	7,3	10,6	9,4	10,5	5,4	5,0	4,7	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	4,2	3,7	3,2	3,0	3,7	4,8	5,3	5,2	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	33	40	48	57	60	61	62	65	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	94	99	99	94	89	90	90	87	.	.
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	4,27	4,29	4,85	5,59	4,58	4,10	3,93	3,69	.	.
– úvěry	růst v %	10,3	13,9	16,7	17,5	0,2	-6,5	3,3	2,5	.	.
– vklady	růst v %	4,5	10,9	13,2	5,3	-1,7	4,8	0,9	8,2	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	5,7	4,5	3,8	3,6	6,2	8,6	8,5	7,7	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	113	117	120	134	137	123	126	122	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	290	292	296	315	315	294	286	273	.	.

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely podle statistiky ČNB.

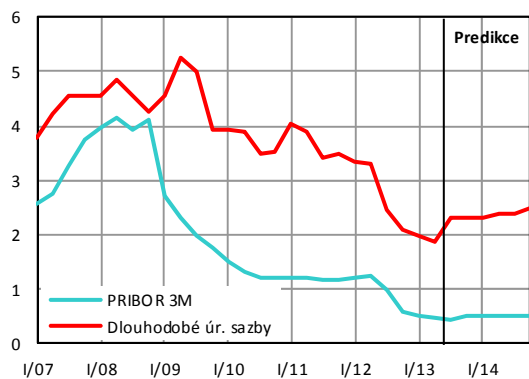
Tabulka A.3.2: Úrokové sazby, vklady a úvěry – čtvrtletní

		2012				2013					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
										Odhad	Predikce
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	0,75	0,50	0,50	0,05	0,05	0,05	0,05	.	.	
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	1,00	1,00	0,75	0,75	0,75	0,50	0,50	.	.	
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.	
PRIBOR 3M	v % p.a.	1,20	1,23	0,98	0,59	0,50	0,46	0,45	0,5	.	
Dlouhodobé úrokové sazby ¹⁾	v % p.a.	3,34	3,31	2,46	2,09	1,98	1,88	2,3	2,3	.	
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	6,59	6,51	6,42	6,31	6,21	6,09	.	.	.	
– úvěry	růst v %	5,6	5,1	4,5	4,1	3,7	3,9	.	.	.	
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	3,9	1,5	0,6	-0,3	-0,4	0,1	.	.	.	
– vklady	růst v %	5,5	4,4	4,2	4,4	4,1	3,5	.	.	.	
– podíl úvěrů v selhání	v %	5,0	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	.	.	.	
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	64	64	65	65	64	65	.	.	.	
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	88	88	87	86	85	84	.	.	.	
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	3,87	3,86	3,67	3,37	3,27	3,23	.	.	.	
– úvěry	růst v %	4,1	1,9	2,0	1,9	2,3	0,3	.	.	.	
– vklady	růst v %	7,8	11,6	8,3	5,2	4,8	1,9	.	.	.	
– podíl úvěrů v selhání	v %	8,1	7,9	7,6	7,5	7,4	7,6	.	.	.	
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	125	120	124	118	122	119	.	.	.	
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	282	280	274	257	257	253	.	.	.	

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely podle statistiky ČNB.

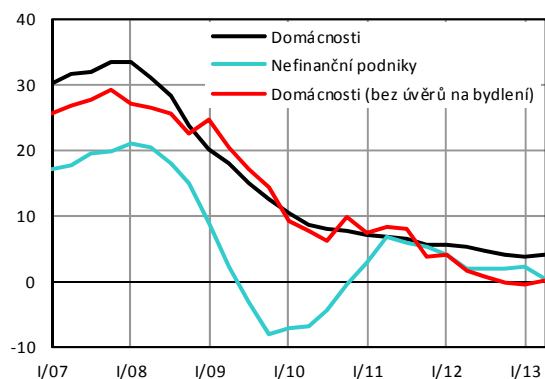
Graf A.3.1: Úrokové sazby

v % p. a.

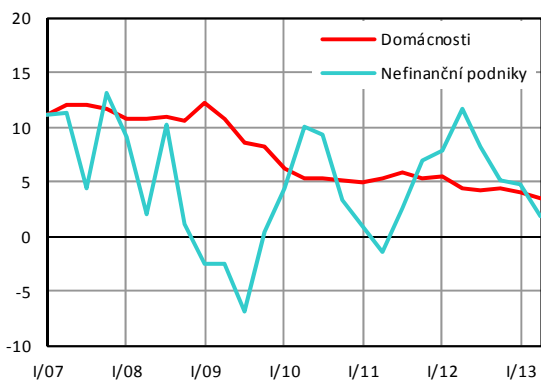
Graf A.3.2: Úvěry

meziroční růst v %

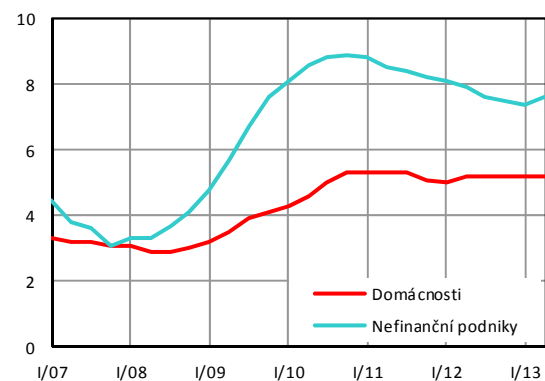
Graf A.3.3: Vklady

meziroční růst v %

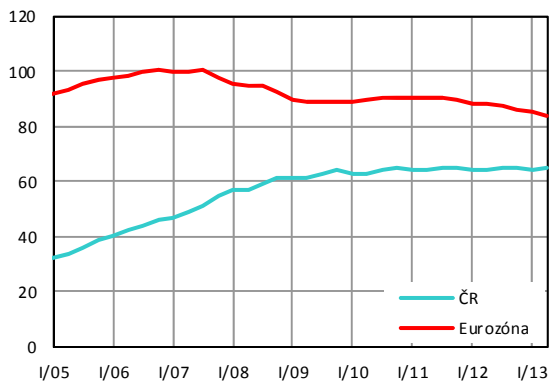
Graf A.3.4: Úvěry v selhání

podíl úvěrů v selhání na celkových úvěrech, v %

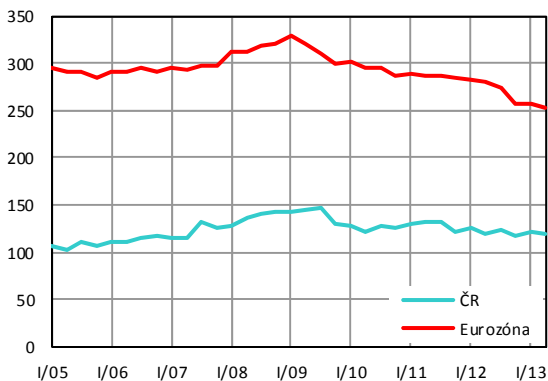
Graf A.3.5: Poměr úvěrů ke vkladům – domácnosti

v %

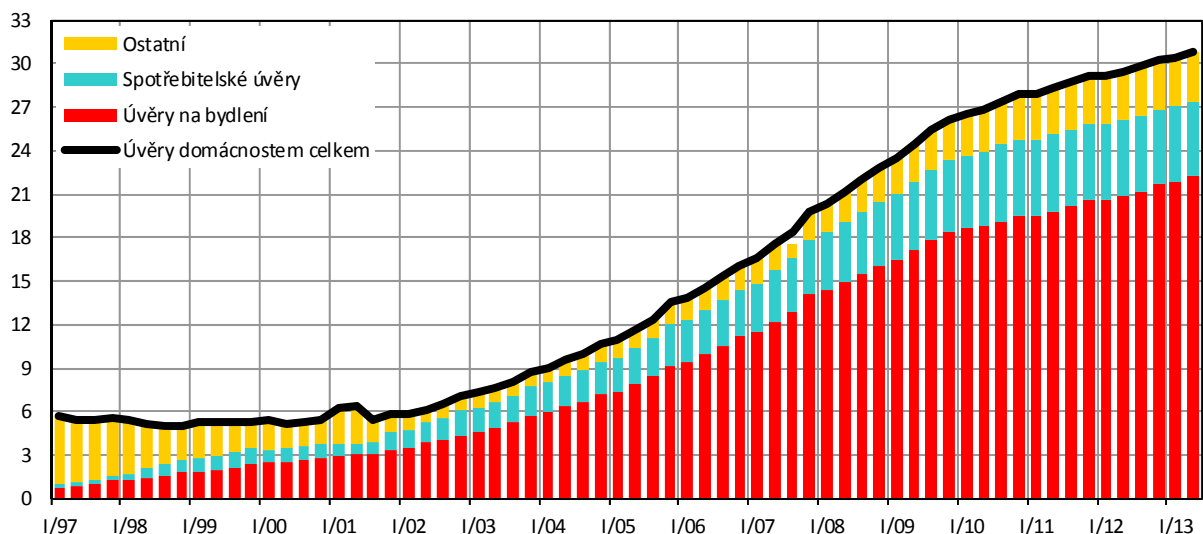
Graf A.3.6: Poměr úvěrů ke vkladům – firmy

v %

Graf A.3.7: Poměr bankovních úvěrů domácnostem k HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

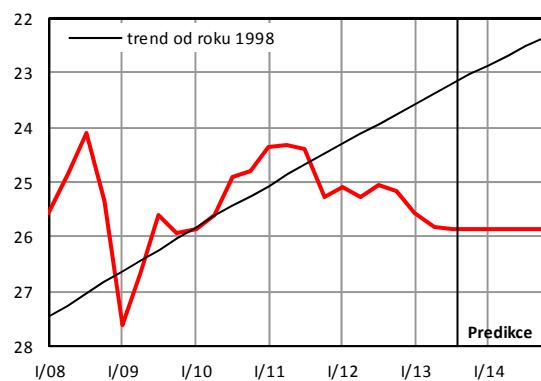
A.4 Směnné kurzy

Slabá růstová výkonnost české ekonomiky a záporný úrokový diferenciál vůči EA vedly k tomu, že se v roce 2011 zastavil dlouhodobý trend posilování směnného kurzu české koruny vůči euru. Po oslabení v roce 2012 (meziročně v průměru o 2,2 %) koruna za tři čtvrtletí letošního roku dále oslabila v průměru o 2,4 %. K tomuto vývoji přispěly i slovní intervence ze strany ČNB, směřující k uvolnění měnových podmínek (viz kapitola A.3).

S ohledem na absenci apreciačních tlaků na kurz české koruny k euru jsme pro horizont predikce i výhledu přijali technický předpoklad stability kurzu na úrovni průměru 2. a 3. čtvrtletí 2013, tedy 25,8 CZK/EUR. V případě eskalace dluhové krize v eurozóně nejsou vyloučeny výrazné pohyby kurzu oběma směry.

Graf A.4.1: Směnný kurz CZK/EUR

čtvrtletní průměry

Tabulka A.4.1: Směnné kurzy – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Nominální směnné kurzy:											
CZK / EUR	<i>roční průměr</i>	27,76	24,96	26,45	25,29	24,59	25,14	25,8	25,8	25,8	25,8
	<i>zhodnocení v %</i>	2,1	11,3	-5,6	4,6	2,8	-2,2	-2,4	-0,3	0,0	0,0
CZK / USD	<i>roční průměr</i>	20,31	17,06	19,06	19,11	17,69	19,59	19,6	19,9	19,9	19,9
	<i>zhodnocení v %</i>	11,3	19,0	-10,5	-0,3	8,0	-9,7	-0,2	-1,2	0,0	0,0
Nominální efektivní směnný kurz¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	90,6	101,2	98,0	100,0	103,1	99,5	98	98	98	98
	<i>zhodnocení v %</i>	2,7	11,7	-3,2	2,1	3,1	-3,5	-1,6	-0,2	0,0	0,0
Reálný směnný kurz vůči EA12²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	92,1	102,5	98,0	100,0	100,7	98,8	96	94	94	93
	<i>zhodnocení v %</i>	3,1	11,3	-4,4	2,1	0,7	-1,9	-2,9	-1,5	-0,6	-1,0
Reálný efektivní směnný kurz³⁾	<i>průměr 2010=100</i>	88,7	102,2	98,1	100,0	102,4	100,1
<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 37 zemím)</i>	<i>zhodnocení v %</i>	2,9	15,1	-4,0	2,0	2,4	-2,2

¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást tzv. scoreboardu pro analýzu makroekonomických nerovnováh.

Tabulka A.4.2: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								Odhad	Predikce
Nominální směnné kurzy:									
CZK / EUR	<i>průměr čtvrtletí</i>	25,08	25,26	25,07	25,17	25,57	25,83	25,85	25,8
	<i>zhodnocení v %</i>	-2,8	-3,7	-2,7	0,4	-1,9	-2,2	-3,0	-2,6
CZK / USD	<i>průměr čtvrtletí</i>	19,14	19,73	20,07	19,42	19,37	19,78	19,52	19,9
	<i>zhodnocení v %</i>	-6,9	-14,3	-13,9	-3,3	-1,2	-0,3	2,8	-2,3
Nominální efektivní směnný kurz¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	100,2	99,2	99,3	99,2	98,4	97,6	97,8	98
	<i>zhodnocení v %</i>	-3,2	-4,8	-4,5	-1,3	-1,7	-1,7	-1,4	-1,6
Reálný směnný kurz vůči EA12²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	98,6	98,4	99,0	99,1	96,9	96,5	95	95
	<i>zhodnocení v %</i>	-1,8	-3,1	-2,6	0,1	-1,7	-2,0	-4,1	-3,8
Reálný efektivní směnný kurz³⁾	<i>průměr 2010=100</i>	101,4	99,9	99,7	99,3	99,6	98,5	.	.
<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 37 zemím)</i>	<i>zhodnocení v %</i>	-1,7	-3,3	-3,5	-0,5	-1,7	-1,4	.	.

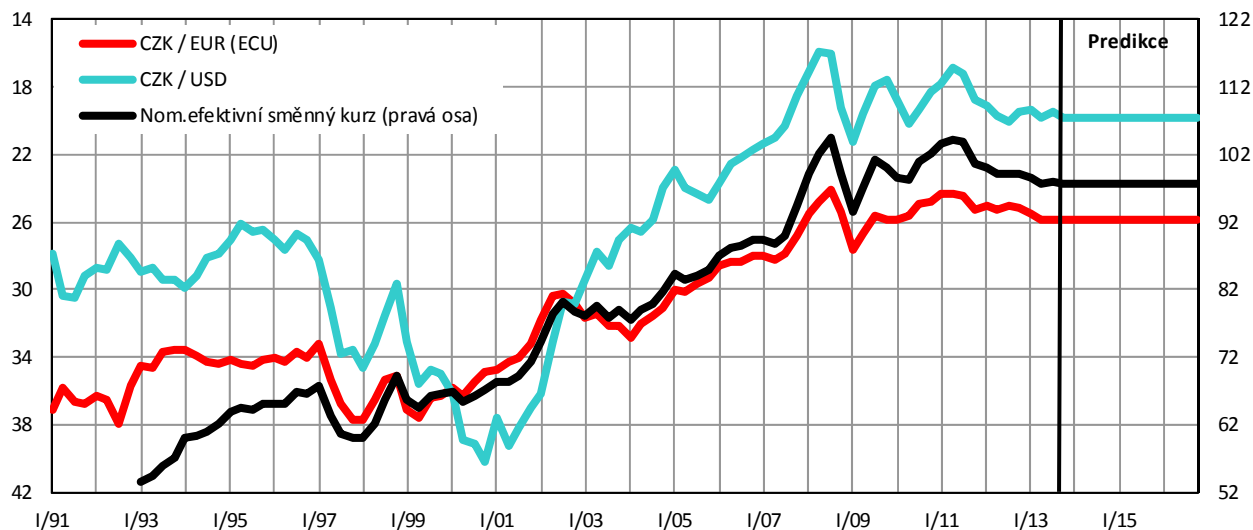
¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást tzv. scoreboardu pro analýzu makroekonomických nerovnováh.

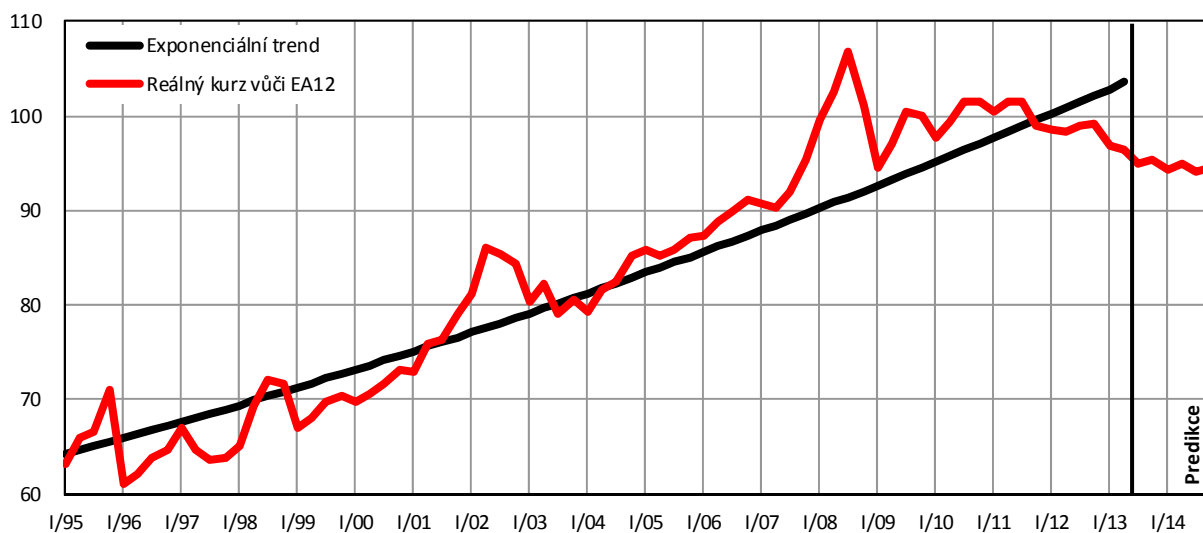
Graf A.4.2: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry, průměr 2010 = 100 (pravá osa)

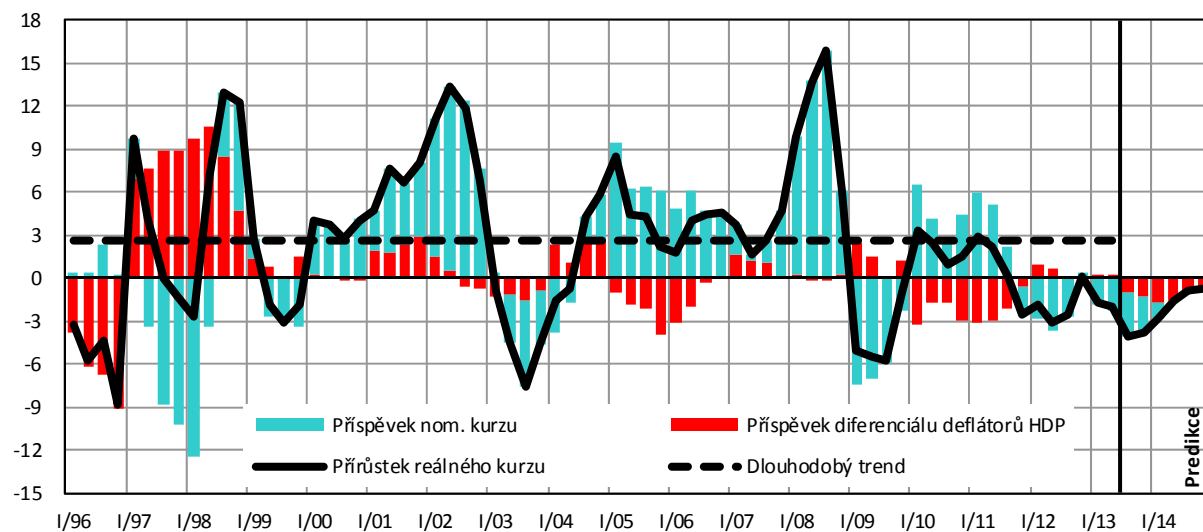
Graf A.4.3: Reálný směnný kurz vůči EA12

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2010 = 100

Graf A.4.4: Reálný směnný kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a diferencíálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

A.5 Strukturální politiky

Vláda Jiřího Rusnoka, která byla prezidentem ČR jmenována 10. července 2013, pro nevyslovení důvěry dne 13. srpna 2013 podala demisi.

Dne 28. srpna 2013 byla prezidentem ČR rozpuštěna poslanecká sněmovna, čímž bylo ukončeno projednávání všech neschválených zákonů (mj. zákon o dani z nabytí nemovitých věcí, zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva hmotného, zákon o stavebním spoření, novela zákona o spořitelních a úvěrních družstvech či zákon o rozpočtové odpovědnosti). Některé zákony však byly později v upravené podobě schváleny senátem ve formě zákonného opatření.

Podnikatelské prostředí

Dne 2. srpna 2013 nabyla účinnosti **novela zákona o pojišťování a financování vývozu se státní podporou**, jež by měla podpořit export. Dle nové právní úpravy mohou komerční banky poskytovat českým exportérům úvěry, u nichž je úroková sazba po celou dobu jejich čerpání a splácení fixována. Pokud během této doby úroková sazba na mezibankovním trhu vzroste, rozdíl bance uhradí stát. V případě poklesu úrokové sazby pak banky rozdíl státu vrátí. Sazba úvěru bude stanovena na základě sazby CIRR (Commercial Interest Reference Rate) zveřejňované OECD, jež je považována za minimální sazbu nepředstavující nedovolenou veřejnou podporu soukromým subjektům.

Návrh zákonného opatření, kterým se mění zákon o veřejných zakázkách schválil senát 10. října 2013. Návrh ruší institut osoby se zvláštní způsobilostí a zvyšuje limit pro veřejné zakázky malého rozsahu na 2 mil. Kč u dodávek a služeb a na 6 mil. Kč u stavebních prací. V neposlední řadě zavádí nový mechanismus nového či opakovaného zadávání veřejné zakázky, jejíž zadání bylo zrušeno z důvodu, že zadavateli byla doručena nebo zbyla k hodnocení pouze jedna nabídka. Předpokládaná účinnost návrhu je k 1. lednu 2014.

Daně

Z důvodu komplexní změny soukromého práva novým Občanským zákoníkem schválil senát dne 10. října 2013 **návrh zákonného opatření o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva**. Zákonné opatření přináší řadu terminologických i věcných změn a současně zavádí potřebné změny v souvislosti se zřízením jednoho inkasního místa,

přičemž plné spuštění jednoho inkasního místa se předpokládá 1. ledna 2015.

Mezi hlavní změny patří prodloužení lhůty pro osvobození příjmů fyzických osob z prodeje cenných papírů z 6 měsíců na 3 roky, přičemž bude zaveden roční limit 100 000 Kč pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů, jež nejsou součástí obchodního majetku. Hranice osvobození u příjmů z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí, která není provozována podnikatelem, bude zvýšena z 20 000 Kč na 30 000 Kč. Příjmy nepodléhající veřejným pojistným (dohody o provedení práce) budou samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou zvláštní sazbou, přičemž hranice měsíčního příjmu bude zvýšena z 5 000 Kč na 10 000 Kč. Daňové zvýhodnění na dítě bude omezeno na rezidenty z EU, Norska a Islandu. Odpočet od základu daně bude umožněn i v případě pořízení výsledků výzkumu a vývoje od výzkumných organizací. Maximální limit pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely bude u fyzických osob zvýšen na 15 % a u právnických osob sjednocen na 10 %. V rámci podpory exportu pak budou rozšířeny možnosti zahrnování hodnoty nesplacených pohledávek do daňových nákladů, a to až do výše přijatého pojistného plnění. Předpokládaná účinnost zákonného opatření je od 1. ledna 2014.

V souvislosti s komplexní změnou soukromého práva schválil senát dne 9. října 2013 **návrh zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí**, jež by mělo vést ke snížení administrativní zátěže daňových poplatníků i státu. Návrh ruší zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí při zachování zdanění úplatných převodů nemovitostí v podobě zdanění nabývání nemovitých věcí. V případě běžných transakcí na základě kupních a směnných smluv zůstává poplatníkem daně převodce, nicméně smluvním stranám bude umožněno zvolit si poplatníkem i nabyvatele. V ostatních případech je poplatníkem nabyvatel. Návrh rovněž sníží počet případů povinného předkládání znaleckých posudků podle oceňovacích předpisů o zjištěné ceně nemovitých věcí a celkově omezí rozsah písemností, jež budou poplatníci povinni k daňovým přiznáním přikládat. Zákonné opatření by mělo nabýt účinnosti k 1. lednu 2014.

Finanční trhy

Dne 19. srpna 2013 nabyla účinnosti **novela zákona o investičních společnostech a investičních fondech**, jež by měla podpořit atraktivitu podnikání na českém

kapitálovém trhu. Mezi hlavní změny patří rozšíření okruhu přípustných právních forem pro investiční fondy a zavedení oddělené úpravy povinností obhospodařovatele a administrátora. Obhospodařovatel bude vykonávat vlastní portfolio management a související řízení rizik, zatímco administrátor pouze administrativní činnosti související s obhospodařováním investičního fondu.

Trh práce

Dne 1. srpna 2013 nabyla účinnosti **novela zákoníku práce**, která by měla přispět k liberalizaci prostředí v oblasti smluv na dobu určitou. V případě vážných provozních důvodů či důvodů spočívajících ve zvláštní povaze práce (kultura nebo sezónnost v zemědělství a ve stavebnictví) novela umožňuje opakované zaměstnávání na dobu určitou bez omezení, nemusí tak být dodržena doba 3 let od skončení předchozího pracovního poměru na dobu určitou. Pro osoby starší 18 let novela rovněž zkrátila nárok na odpočinek mezi pracovními směny z 12 na 11 hodin.

Energetika

Novela zákona o podporovaných zdrojích energie, jež nabyla účinnosti dne 2. října 2013, by měla vést ke snížení finanční zátěže pro spotřebitele elektřiny i státní rozpočet a současně zvýšit předvídatelnost budoucí výše ceny. Dle nové právní úpravy bude ukončena podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů uvedených do provozu po 1. lednu 2014. Podpora bude zachována pouze pro elektrárny uvedené do provozu do 31. prosince 2014 v případě, že jim bylo uděleno povolení stavby před dnem účinnosti novely.

Novela rovněž stanovuje maximální výši poplatku na podporované zdroje energií hrazeného spotřebiteli na 495 Kč/MWh, zbylé požadované množství finančních prostředků bude nárokováno přímo ze státního rozpočtu. V neposlední řadě pak novela od 1. ledna 2014 prodlužuje solární daň po celou dobu živostnosti solárních elektráren, jež byly uvedeny do provozu v roce 2010 a jejichž výkon přesahuje 30 kW.

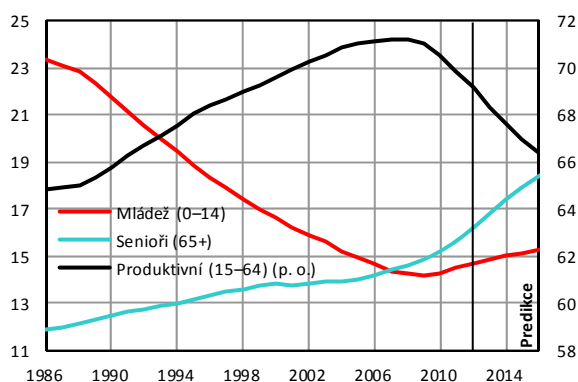
A.6 Demografie

V České republice žilo na počátku července 2013 celkem 10,513 mil. lidí, proti počátku roku došlo k úbytku o 3 tis. lidí. Tento úbytek byl zapříčiněn kombinací záporného přirozeného přírůstku (při meziročním poklesu porodnosti) a téměř nulového salda migrace.

Podle střední varianty nové Demografické projekce ČSÚ by ČR měla v nejbližších letech dosáhnout populačního vrcholu za období po 2. světové válce. Dlouhodobé tendence vývoje populace v ČR v návaznosti na legislativně zakotvené prodlužování statutárního věku odchodu do důchodu jsou popsány v boxu A.6.

Graf A.6.1: Věkové skupiny

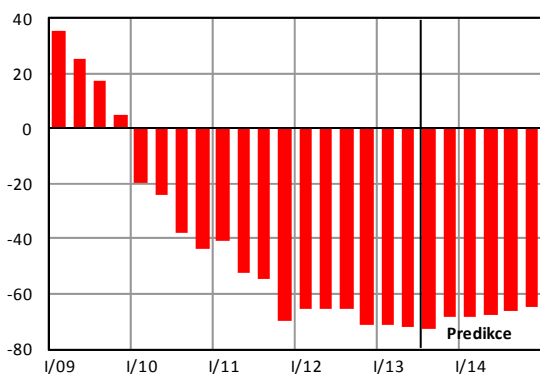
strukturní podíly v %

V rámci věkové struktury od roku 2008 razantně klesá, a nadále bude téměř jistě klesat, podíl populace ve věku 15-64 let (viz graf A.6.1). Spodní hranici této věkové kategorie překračují početně velmi slabé ročníky narozené koncem devadesátých let, zatímco populačně silná generace narozená v letech po skončení 2. světové války se postupně zařazuje mezi seniory.

Graf A.6.2: Počet obyvatel ČR ve věku 15-64 let

podle VŠPS, meziroční přírůstky na čtvrtletních průměrech v tis.

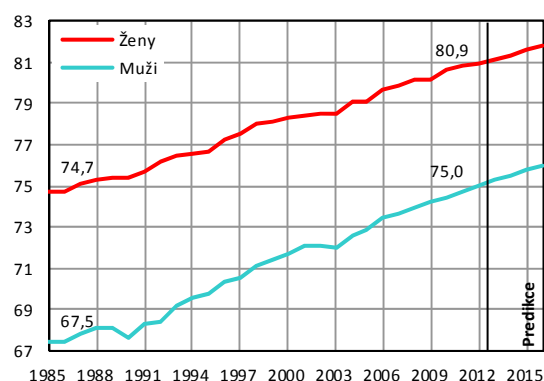

V absolutním vyjádření se populace v produktivním věku snižuje o cca 70 tis. lidí ročně (viz graf A.6.2), což v relativním vyjádření představuje pokles o 1,0 % ročně. Ekonomické dopady této situace jsou podrobněji popsány v kapitole B.1.

Naopak strukturní podíl obyvatel starších 64 let na celkové populaci na počátku roku 2013 dosáhl 16,8 % a ročně se zvyšuje o 0,5 p. b. Počet i podíl seniorů v populaci tak v důsledku demografické struktury a dalšího pokračování intenzivního procesu prodlužování střední délky života výrazně roste.

Graf A.6.3: Střední délka života

v letech

V 1. pololetí 2013, obdobně jako v roce 2012, pokračovala stagnace počtu starobních důchodců. Domníváme se však, že jde o dočasnou záležitost, která kompenzuje bezprecedentní nárůst v roce 2011 (viz graf A.6.5), kdy potenciální budoucí důchodci optimalizovali svůj odchod do důchodu při změně pravidel určování jeho výše.

Nadále pokračuje nárůst počtu důchodců v kráceném důchodu po předčasném odchodu, zatímco počet důchodců s nárokem na plný důchod od 2. čtvrtletí 2012 meziročně klesá.

Box A.6: Demografická projekce ČSÚ 2013

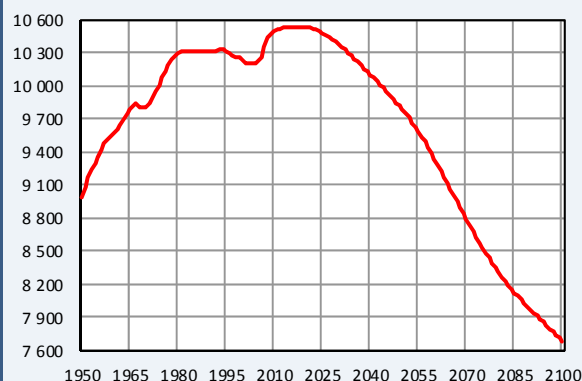
ČSÚ vydal v červenci 2013 po čtyřech letech novou Projekci obyvatelstva ČR. Základními vstupními údaji nové projekce jsou počty obyvatel ČR podle pohlaví a jednotek věku k 1. 1. 2013, které navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Oproti předchozí projekci je v Projekci 2013 prodlouženo projektované období o dalších 35 let na rok 2100, resp. k 1. 1. 2101. Projekce tak zachycuje úplnou budoucnost prakticky všech dnes žijících generací. Projekce je zpracována ve třech tradičních variantách (nízká, střední a vysoká). Střední varianta je považována jako nejpravděpodobnější, nicméně její výsledky je třeba interpretovat nikoli jako předpověď, ale spíše ve smyslu vymezení středu pásma očekávaného vývoje daného krajními variantami.

Cílem projekce je nastínit směr budoucího populačního vývoje a ukázat zejména na změny ve věkovém složení, které jsou neodvratitelné a které budou v případě ČR velmi výrazné. Projekce, jejímž objektivním rysem je neurčitost, však nemůže předvídat náhlé působení vnějších vlivů, např. hluboké ekonomické krize, atraktivitu mezinárodní migrace, změny v systému sociálních opatření, směr a míru pokroku ve zdravotnictví či epidemie nemocí, které mohou krátkodobě či střednědobě ovlivnit úroveň úmrtnosti, plodnosti či migračních toků. Proto je nutné výsledky projekce chápat vždy podmíněně a interpretovat je ve vztahu k vstupním parametrům.

V základních trendech jednotlivých složek budoucího populačního vývoje se nová projekce příliš neliší od těch, se kterými uvažovala minulá projekce z roku 2009. Projekce počítá s dalším snižováním hladiny úmrtnosti, v dlouhodobém pohledu s kladným migračním saldem a ve střední a vysoké variantě se zvýšením úrovně plodnosti.

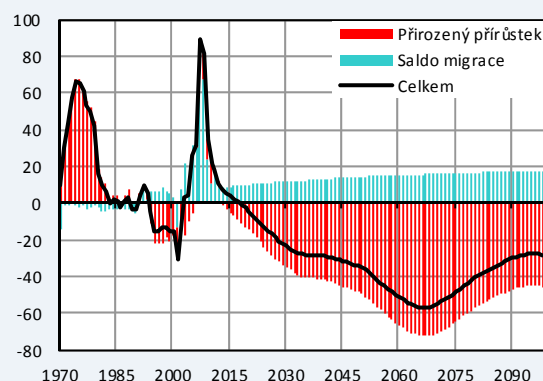
Graf 1: Počet obyvatel

tis. osob

Graf 2: Roční přírůstek počtu obyvatel

tis. osob

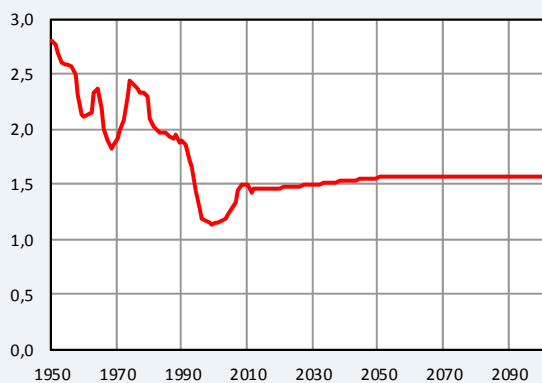

Základním výstupem z projekce obyvatel je početní velikost populace a její složení podle pohlaví a věku v jednotlivých letech. V letech 1994–2002 se po desetiletích růstu počet obyvatel České republiky snižoval, většinou v důsledku přirozené změny. V roce 2003 se situace vrátila zpět a počet obyvatel se znovu začal zvyšovat díky pozitivnímu saldu zahraniční migrace. Od roku 2006 počet narozených dětí převyšuje počet zemřelých osob, i tak je nadále zvyšování celkového počtu obyvatel především výsledkem kladného salda zahraniční migrace, které však v posledních letech výrazně pokleslo.

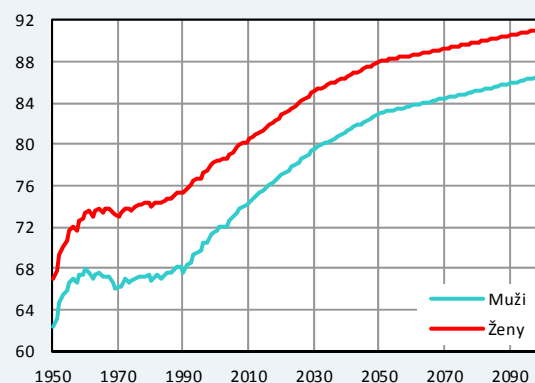
Naplní-li se předpoklady budoucího vývoje plodnosti, úmrtnosti a migrace, počet obyvatel ČR dosáhne svého maxima za období po 2. světové válce v nejbližších letech a v blízké budoucnosti nastane populační úbytek. Podle střední varianty by měl počet obyvatel ČR do roku 2100 klesnout k 7,6 mil., což by odpovídalo populaci na dnešním území ČR okolo roku 1870.

Graf 3: Úhrnná plodnost

počet dětí na 1 ženu

Graf 4: Naděje dožití při narození

v letech

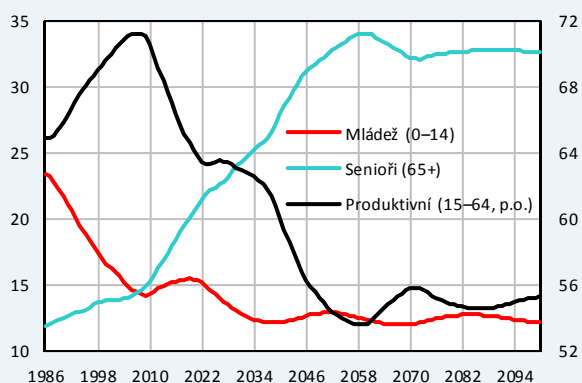

Předpoklad nové projekce o vývoji plodnosti je ve srovnání s předchozí projekcí méně optimistický. Úhrnná plodnost dosáhla v roce 2012 hodnoty 1,45 dítěte na jednu ženu a byla nižší než v roce 2008 (1,50 dítěte na jednu ženu). Ve střední variantě projekce je zakotven předpoklad postupného, avšak nepřilíš výrazného, zvyšování plodnosti na hodnotu 1,56 při pokračování současné tendence zvyšování průměrného věku matek v počátečním období projekce. Dlouhodobě nízká plodnost (viz graf 3) hluboko pod hodnotou (2,04) zajišťující nulový přirozený přírůstek se nemůže neodrazit v úbytku počtu obyvatel.

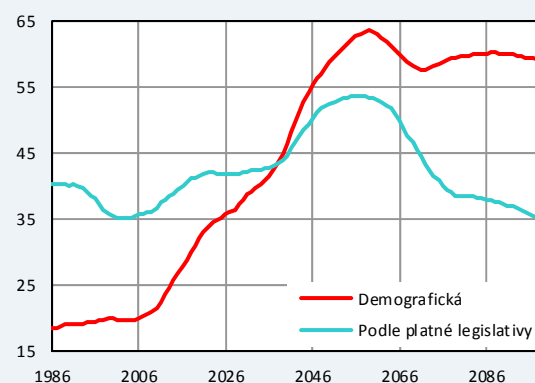
Předpoklady naděje dožití jsou obdobné jako v předchozí projekci. Ve střední variantě se očekává růst střední délky života ze současných 75,0 let u mužů a 80,9 let u žen na 79,5/85,1 let v roce 2030, a dále, již pozvolněji, na 83,0/88,0 let v roce 2050. Do konce projekčního období by se střední délka života navýšila u mužů na 86,6 let, u žen na 91,1 let.

Graf 5: Věková struktura

v % celkové populace

Graf 6: Míry závislosti

v %

Razantní změny věkové struktury populace budou mít závažné ekonomické důsledky. Počet obyvatel ve věkové kategorii 15–64 let dosáhl vrcholu v roce 2009 na úrovni 7,431 mil. osob. Od té doby klesá zhruba o 70 tis. lidí ročně. Podle střední varianty projekce by se měl tento pokles dočasně zastavit až kolem roku 2022. Ekonomické prostředí by na tento vývoj mělo zareagovat minimálně zachováním podmínek pro další nárůst míry participace na trhu práce obdobně jako je tomu v současné době.

Důchodový systém čelí tlakům vyplývajícím ze stárnutí populace. Vedle jiných parametrických úprav se jako nejdůležitější ukazuje postupné prodlužování statutárního věku odchodu do starobního důchodu bez stanoveného horního limitu. Graf vývoje míry závislosti podle platné legislativy (poměr počtu lidí s nárokem na standardní starobní důchod k počtu lidí starších 14 let bez tohoto nároku) ukazuje, že za stávajících podmínek je systém s mírnými problémy ufinancovatelný cca do roku 2040. S odchodem extrémně silných populačních ročníků, narozených po roce 1975, do starobního důchodu však bude tento systém po roce 2040 vystaven prudkému nárůstu legislativní míry závislosti. Vzhledem k tomu, že v tomto období budou vstupovat na trh práce děti, které se narodí v nejbližších letech, využití vhodných strukturálních politik či vhodně zaměřené stimulace porodnosti by mohlo tento předvídatelný problém zmírnit.

Tabulka A.6.1: Demografie
v tis. osob

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel k 1. 1.	10 287	10 381	10 468	10 507	10 487	10 505	10 516	10 524	10 530	10 534
<i>růst v %</i>	0,4	0,9	0,8	0,4	-0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
Věkové skupiny k 1. 1.:										
(0–14)	1 480	1 477	1 480	1 494	1 522	1 541	1 560	1 578	1 594	1 606
<i>růst v %</i>	-1,5	-0,2	0,2	1,0	1,8	1,3	1,2	1,1	1,0	0,8
(15–64)	7 325	7 391	7 431	7 414	7 328	7 263	7 188	7 118	7 053	6 988
<i>růst v %</i>	0,4	0,9	0,5	-0,2	-1,2	-0,9	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9
(65 a více)	1 482	1 513	1 556	1 599	1 637	1 701	1 768	1 828	1 882	1 939
<i>růst v %</i>	1,8	2,1	2,9	2,7	2,4	3,9	3,9	3,4	3,0	3,0
Starobní důchodci k 1. 1.¹⁾	2 024	2 061	2 102	2 147	2 260	2 340	2 341	2 352	2 380	2 408
<i>růst v %</i>	2,0	1,8	2,0	2,1	.	3,5	0,1	0,5	1,2	1,2
Míry závislosti k 1. 1. (v %):										
Demografická²⁾	20,2	20,5	20,9	21,6	22,3	23,4	24,6	25,7	26,7	27,8
Podle platné legislativy³⁾	35,8	35,9	36,1	36,6	37,4	37,8	38,3	38,8	39,3	39,9
Efektivní míra závislosti⁴⁾	41,6	41,5	41,8	43,6	45,9	47,9	47,6	47,4	48,0	48,5
Úhrnná plodnost⁵⁾	1,438	1,497	1,492	1,493	1,427	1,45	1,45	1,45	1,45	1,45
Přírůstek populace	94	86	39	-20	19	11	8	6	4	2
Přirozený přírůstek	10	15	11	10	2	0	-1	-3	-5	-7
Živě narození	115	120	118	117	109	109	107	104	102	100
Zemřelí	105	105	107	107	107	108	107	107	107	107
Saldo migrace	84	72	28	16	17	10	9	9	9	9
Imigrace	104	78	40	31	23	30
Emigrace	21	6	12	15	6	20
Nedopočet při sčítání lidu	x	x	x	-46	x	x	x	x	x	x

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná.

²⁾ Poměr počtu obyvatel v seniorském věku (nad 64 let) k počtu obyvatel v produktivním věku – nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

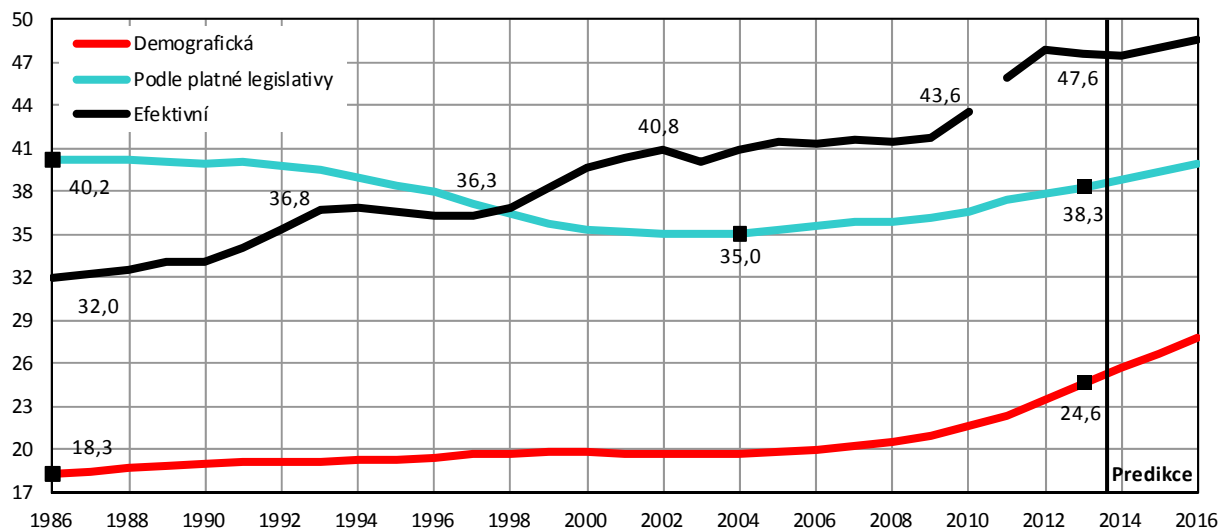
³⁾ Poměr počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy k počtu ostatních obyvatel nad 14 let.

⁴⁾ Poměr počtu vyplácených starobních důchodů k počtu zaměstnaných (rovněž viz poznámka č. 1).

⁵⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce. Pro udržení dlouhodobé stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

Graf A.6.4: Míry závislosti

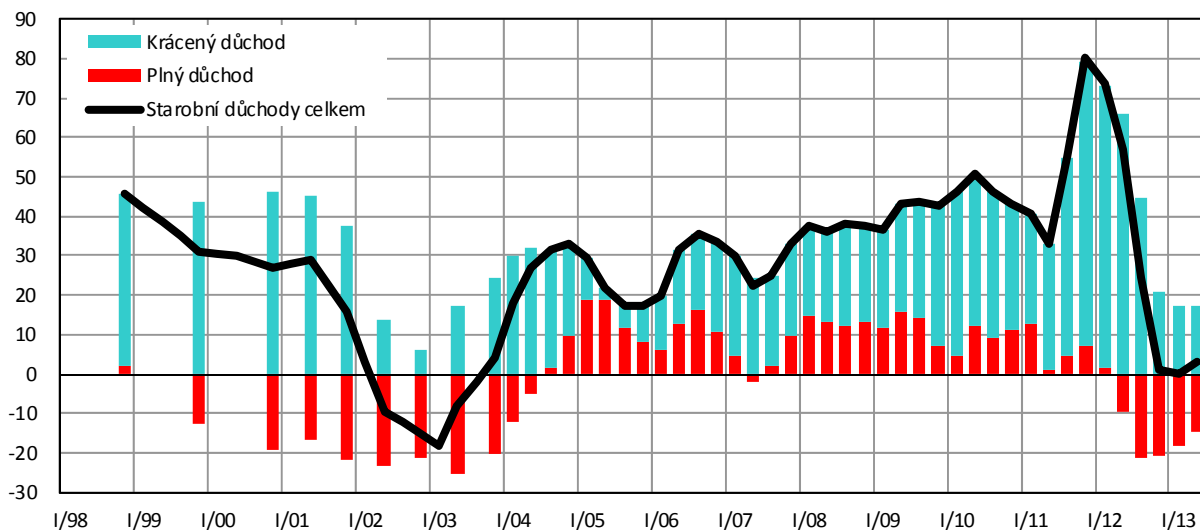
v %

Pozn.: Definice ukazatelů a diskontinuita mezi rokem 2010 a 2011 viz poznámky k tabulce A.6.1

Graf A.6.5: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období, pouze důchody v kompetenci České správy sociálního zabezpečení

Pozn.: Není zachycen převod invalidních důchodů na starobní důchody u osob starších 64 let od roku 2011.

B Ekonomický cyklus

Prameny tabulek a grafů: ČNB, ČSÚ, EK, Eurostat, vlastní výpočty

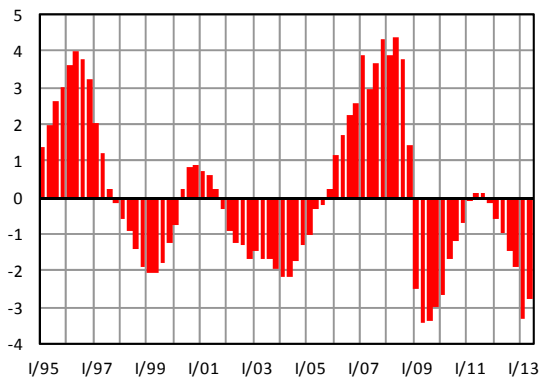
B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovou produkční funkcí, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů. Růst potenciálního produktu vyjadřuje možnosti dlouhodobě udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a potenciálním produktem. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického cyklu a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

V současných podmínkách rozkolísanosti ekonomického výkonu je velmi obtížné oddělit vliv prohloubení záporné produkční mezery od zpomalení růstu potenciálního produktu. Propočty vykazují jednak nestabilitu v čase a rovněž velký rozptyl výsledků v závislosti na drobných nuancích použité metody. Proto je nutné k nim přistupovat se značnou obezřetností.

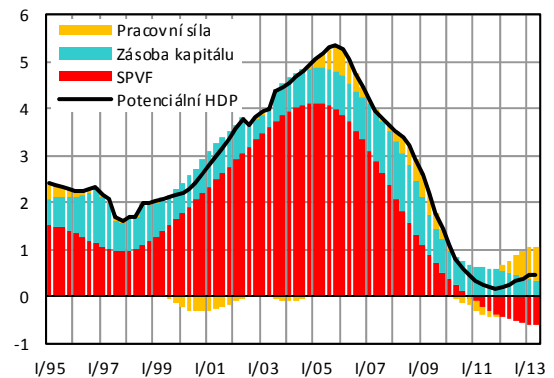
Graf B.1.1: Produkční mezera

v % potenciálního produktu

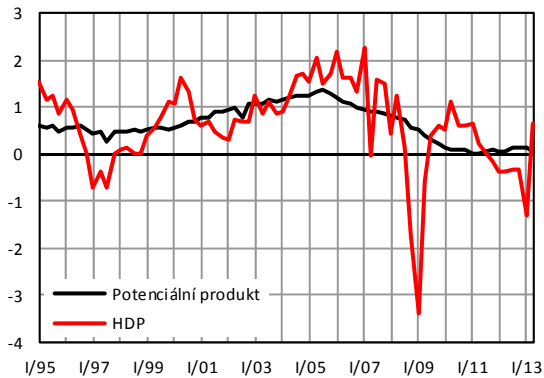
Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

v %, příspěvky v procentních bodech

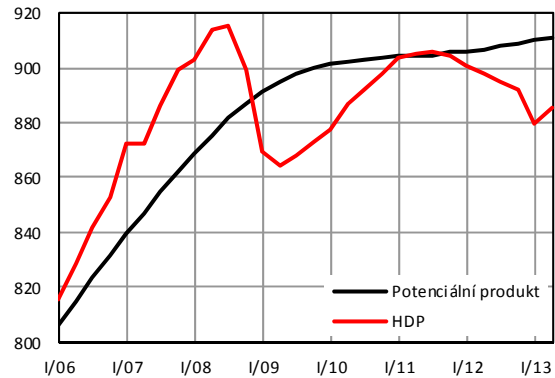
Graf B.1.3: Potenciální produkt a HDP

mezičtvrtletní růst v %

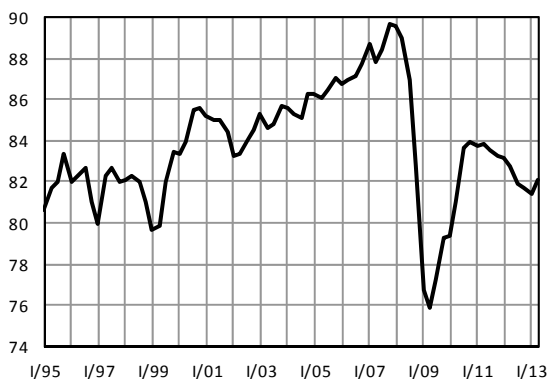
Graf B.1.4: Úroveň potenciálního produktu a HDP

v mld. Kč, stále ceny roku 2005

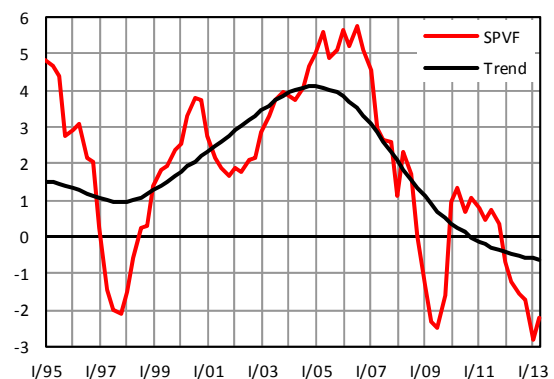
Graf B.1.5: Využití výrobních kapacit v průmyslu

v %

Graf B.1.6: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

meziroční růst v %

Tabulka B.1.1: **Produkční mezera a potenciální produkt**

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 H1
Produkční mezera	%	-1,8	-0,3	1,9	3,7	3,4	-3,1	-1,6	0,0	-1,2	-3,0
Potenciální produkt	růst v %	4,7	5,2	4,9	3,9	3,3	2,0	0,7	0,2	0,3	0,4
Příspěvky:											
- Trend SPVF	p.b.	4,0	4,1	3,6	2,7	1,7	0,8	0,2	-0,3	-0,5	-0,6
- Zásoba kapitálu	p.b.	0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	0,8	0,6	0,6	0,5	0,4
- Míra participace	p.b.	-0,2	0,2	0,2	-0,2	0,0	0,3	0,2	0,3	0,8	1,2
- Demografie ¹⁾	p.b.	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,1	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5

¹⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Tzv. velká recese z přelomu let 2008 a 2009 uvrhla českou ekonomiku do hluboké záporné **produkční mezery**. Ta se sice ve 2. a 3. čtvrtletí 2011 díky mírnému oživení po skončení velké recese na krátkou dobu uzavřela, nástup další recese koncem roku 2011 však způsobil její opětovné prohloubení až na -3,3 % v 1. čtvrtletí 2013. Využití ekonomického potenciálu tak bylo podobně nízké jako ve 2. čtvrtletí 2009, kdy tzv. velká recese dosáhla svého dna. Ve 2. čtvrtletí 2013 HDP zaostával za potenciálním produktem o 2,8 %.

Dlouhé období recesí či nevýrazného ekonomického růstu způsobilo, že se meziroční růst **potenciálního produktu** podle výsledků našich propočtů od roku 2011 pohybuje okolo 0,4 %. Domníváme se však, že tyto odhady zřejmě podhodnocují skutečnost.

Nejvíce zasaženou složkou potenciálního produktu je **souhrnná produktivita výrobních faktorů**, která byla ve 2. čtvrtletí 2013 o 4,5 % nižší než na vrcholu cyklu ve 3. čtvrtletí 2008. Mezičtvrtletně se přitom SPVF snižuje již od 1. čtvrtletí 2011. Trendová složka SPVF, odvozená pomocí Hodrickova-Prescottova filtru, klesá již od poloviny roku 2010, což se projevuje v citelném záporném příspěvku SPVF k růstu potenciálního produktu. Určitou roli zde hraje i fakt, že výrobní faktor práce vstupuje do výpočtu počtem zaměstnaných osob (který i přes nedávnou dlouhotrvající recesi překvapivě silně roste) a nikoli počtem odpracovaných hodin (který dramaticky klesá).

Setrvalý propad tvorby hrubého fixního kapitálu, který trvá již od roku 2008, vedl ke snížení příspěvku **zásoby kapitálu** z 1,2 p. b. v roce 2008 na 0,4 p. b. v 1. pololetí 2013.

Nabídka práce je ovlivněna snižováním počtu obyvatel v produktivním věku, které vyplývá z procesu stárnutí populace a z nulového salda migrace. V 1. pololetí 2013 zpomaloval demografický vývoj růst potenciálního produktu o 0,5 p. b.

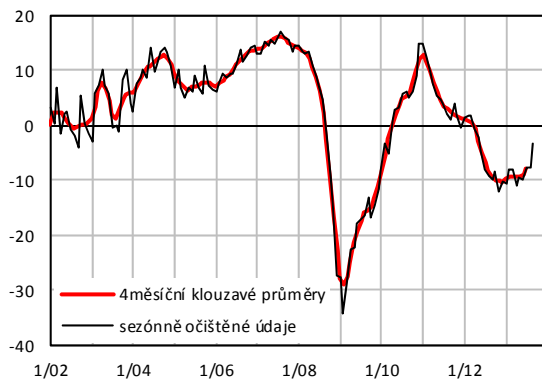
Velikost pracovní síly však přesto nejen že neklesá, ale naopak dramaticky narůstá – v 1. pololetí 2013 o 1,4 % meziročně. Negativní dopad poklesu počtu obyvatel v produktivním věku na nabídku práce je tak více než vykompenzován strmým zvyšováním **míry participace** (poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věku 15–64 let).

Projevují se zde nejen efekty v rámci věkové struktury pracovní síly, kdy se zvyšují strukturální podíly věkových skupin s vysokou či narůstající participací (demografický efekt), ale i zvýšená motivace k práci v nelehkých ekonomických podmínkách podpořená prodlužováním věku odchodu do důchodu (efekt participace). Míra participace tak s příspěvkem 1,2 p. b. v 1. i 2. čtvrtletí 2013 zůstávala nejvýraznějším faktorem růstu potenciálního produktu.

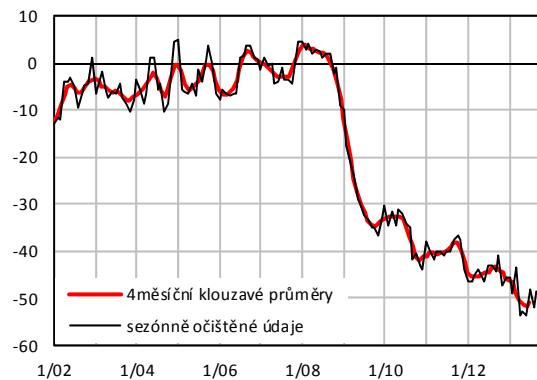
B.2 Konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu v předstihu. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.²

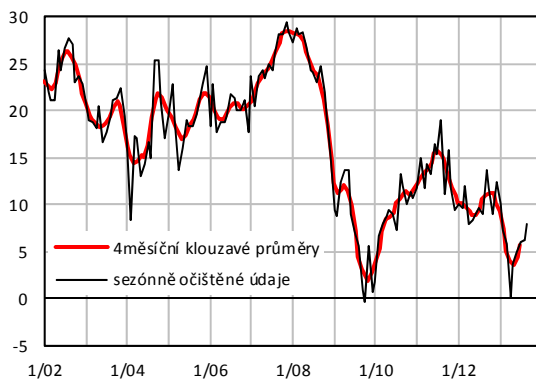
Graf B.2.1: Indikátor důvěry v průmyslu

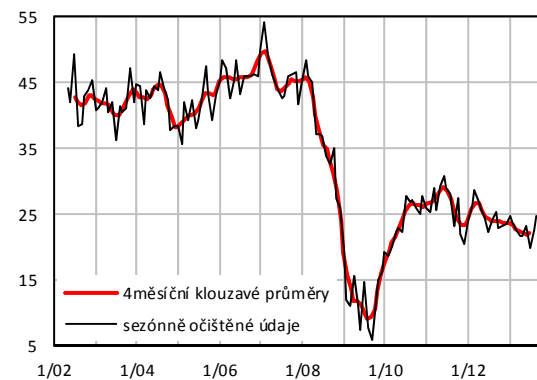
Graf B.2.2: Indikátor důvěry ve stavebnictví

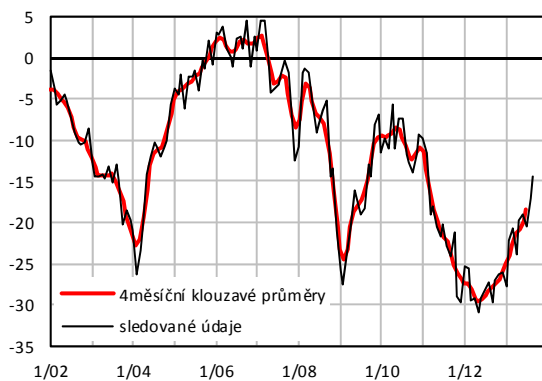
Graf B.2.3: Indikátor důvěry v obchodě

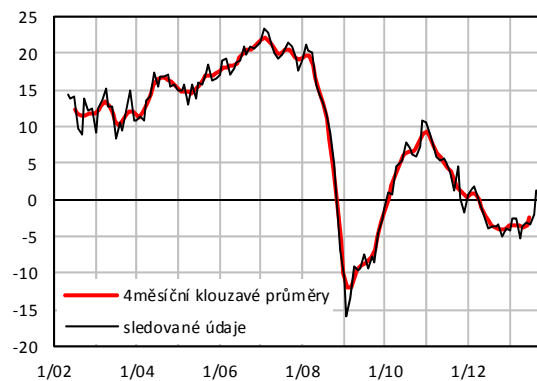
Graf B.2.4: Indikátor důvěry ve vybraných službách

Graf B.2.5: Indikátor důvěry spotřebitelů

Graf B.2.6: Souhrnný indikátor důvěry

² Pro metodiku konjunkturálních průzkumů viz ČSÚ: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/konjunkturalni_pruzkum.

Proti 2. čtvrtletí se indikátory v průmyslu, stavebnictví, obchodu a vybraných odvětvích služeb ve 3. čtvrtletí 2013 v průměru mírně zlepšily. Toto zlepšení však bylo taženo zejména vývojem v září. Pravděpodobně se zde projeví zveřejněné pozitivní údaje o mezičtvrtletní dynamice HDP.

V **průmyslu** sice přetrvávalo negativní hodnocení, proti 2. čtvrtletí 2013 se ale indikátor ve 3. čtvrtletí zlepšil. Hodnocení zahraniční poptávky se zlepšilo, patrně díky pozitivnímu vývoji v EU28 ve 2. čtvrtletí. Hodnocení ekonomické situace však zatím přesvědčivě zlepšení nevykázalo.

Indikátor za **stavebnictví** vykazoval mírné mezičtvrtletní zlepšení, nicméně zcela jasně zde převažovalo pesimistické hodnocení respondentů. Došlo k malému zlepšení tříměsíčního výhledu celkové poptávky, který za toto odvětví vstupuje do konstrukce předstihového indikátoru.

Celkový indikátor za odvětví **obchodu** se mezičtvrtletně zvýšil, převládaly navíc pozitivní reakce respondentů. Mírně se zlepšilo hodnocení ekonomické situace, avšak tříměsíční výhled zaměstnanosti nezaznamenal žádný přesvědčivý pohyb.

Indikátor za vybraná odvětví **služeb** mezičtvrtletně stagnoval, přičemž převažovaly pozitivní reakce respondentů. Došlo k mírnému zlepšení tříměsíčního výhledu zaměstnanosti.

Důvěra **spotřebitelů** vykazovala relativně stabilní růst své hodnoty, avšak i nadále převažovaly negativní odpovědi respondentů.

Souhrnný indikátor důvěry vykázal ve 3. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletní přírůstek. Díky velmi mírné převaze pozitivních odpovědí respondentů bylo jeho zářijové saldo dokonce kladné (viz Graf B.2.6).

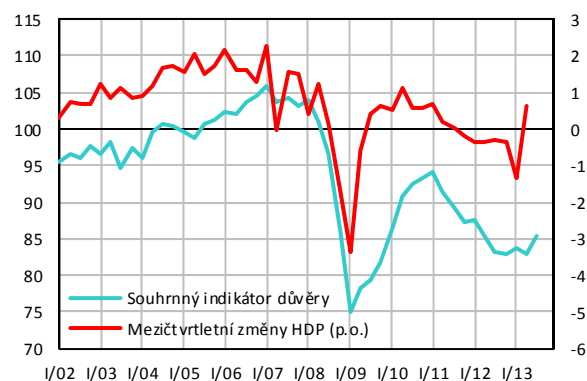
Ačkoliv vztah mezi hodnotami souhrnného indikátoru důvěry a mezičtvrtletními změnami reálného HDP není příliš těsný (bez zpoždění dosahuje vzájemná korelace cca 60 %), umožňuje využít alespoň existující publikační předstih souhrnného indikátoru před čtvrtletními národními účty. V grafu B.2.7 tak uvádíme pouze kvalitativní grafické zhodnocení. Je zřejmé, že pro 3. čtvrtletí 2013 souhrnný indikátor důvěry signalizoval mezičtvrtletní růst HDP.

Pro 2. čtvrtletí 2013 kompozitní předstihový indikátor signalizoval pokles relativní cyklické složky HDP a mezičtvrtletní pokles HDP, což se dle publikovaných dat nepotvrdilo. Část odchylky je možné přičíst vlivu předzásobením cigaretovými kolky při růstu spotřební daně na tabák a cigarety k 1. lednu 2013. K vývoji HDP

tento jednorázový efekt přispěl v 1. čtvrtletí negativně a ve 2. čtvrtletí pozitivně. Kompozitní předstihový indikátor tyto jednorázové efekty zachytit nemůže. Další část odchylky byla patrně dána překvapivě pozitivním vývojem evropské ekonomiky ve 2. čtvrtletí. V neposlední řadě je odhad konce relativní cyklické složky zatížen chybou plynoucí ze samotné metody odhadu (problém koncového bodu), který je významně umocněn faktem, že aktuálně publikovaná data HDP zcela jistě nejsou definitivní. Průběh odhadované relativní cyklické složky tak navíc s dalšími publikacemi národních účtů dozná s velkou pravděpodobností nikoliv nepodstatných změn.

Graf B.2.7: Souhrnný indikátor důvěry a mezičtvrtletní růst HDP

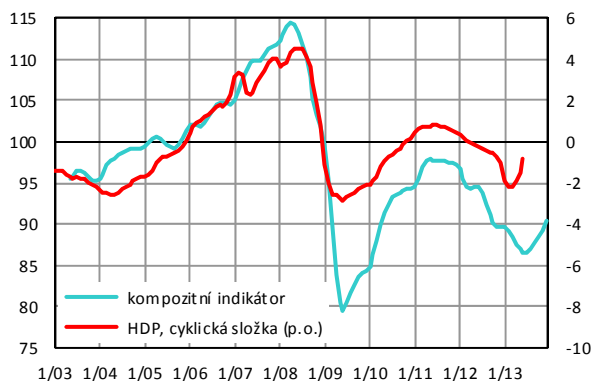
průměr 2005=100 (levá osa), mezičtvrtletní růst HDP v % (pravá osa)

Pro 3. a 4. čtvrtletí 2013 indikátor signalizuje uzavírání záporné produkční mezery. S ohledem na skutečnost, že dynamiku trendu lze v krátkém období pokládat za přibližně konstantní, je tento signál konzistentní s mezičtvrtletním růstem HDP ve 2. polovině roku. Přínejmenším ve 3. čtvrtletí by ale mezičtvrtletní růst HDP neměl být vyšší než ve 2. čtvrtletí.

Graf B.2.8: Kompozitní předstihový indikátor

průměr roku 2005=100 (levá osa), v % HDP (pravá osa) synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (vyhlazeno Hodrickovým-Prescottovým filtrem)

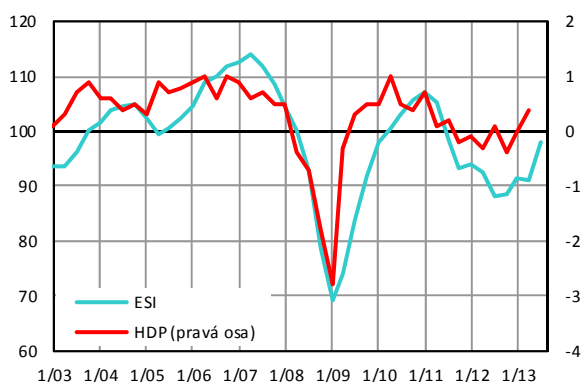
B.3 Konjunkturální indikátory v EU

Souhrnný indikátor důvěry za EU28, publikovaný EK, vykázal ve 3. čtvrtletí 2013 strmý nárůst. Všechny složky indikátoru zaznamenaly významné zlepšení, které zčásti přichází jako odpověď na pozitivní vývoj HDP ve 2. čtvrtletí, současně však také předznamenává podobně kladný mezičtvrtletní růst HDP v EU28 i ve 3. čtvrtletí 2013.

Souhrnný indikátor důvěry rostl ve 3. čtvrtletí 2013 v Německu, Francii, Itálii i na Slovensku. Do ekonomik hlavních obchodních partnerů ČR se tak po předchozí korekci opět vrací optimismus, což potvrdil i souhrnný

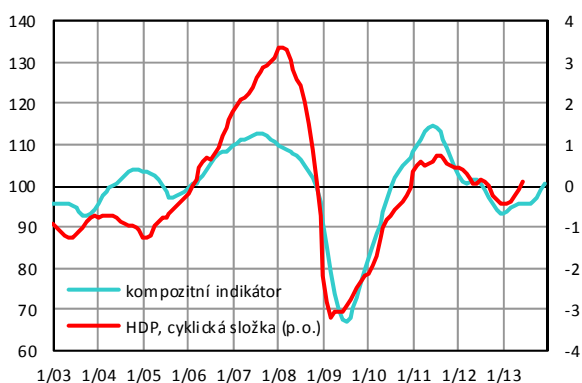
Graf B.3.1: Souhrnný indikátor důvěry a růst HDP v EU

čtvrtletní průměr indikátoru, mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

Graf B.3.3: Kompozitní předstihový indikátor EU

měsíční data, 2005 = 100, cyklická složka v % trendu HDP

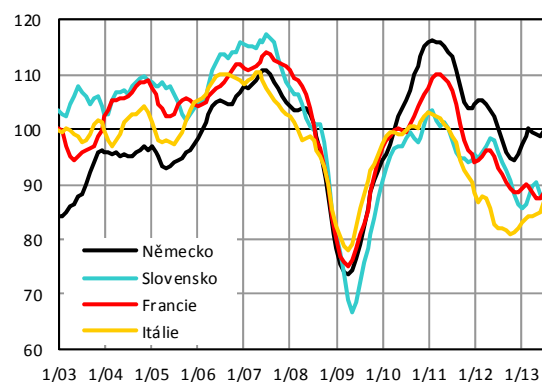

index nákupních manažerů PMI v Německu. Ten v září dosáhl osmiměsíčního maxima 53,8.

Kompozitní předstihový indikátor pro 4. čtvrtletí 2013 signalizuje růst kladné relativní cyklické složky HDP v Německu i celé EU. Vzhledem ke stabilní dynamice vývoje potenciálního produktu v krátkém období, podpořené odhadem mezery výstupu na rok 2013 Evropskou komisí, lze uzavírání záporné produkční mezery v metodice produkční funkce vysvětlit pokračováním hospodářského oživení v druhé polovině roku 2013.

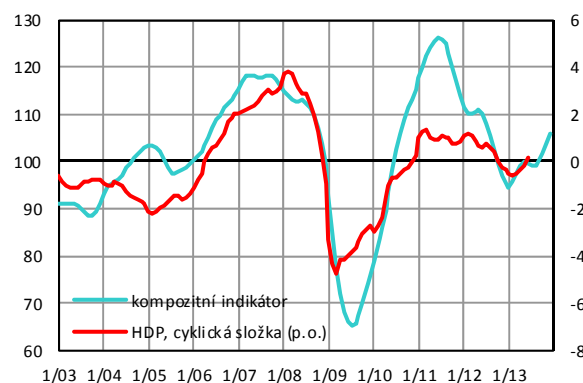
Graf B.3.2: Souhrnný indikátor důvěry ESI vybraných obchodních partnerů ČR

3měsíční klouzavé průměry

Graf B.3.4: Kompozitní předstihový indikátor Německa

měsíční data, 2005 = 100, cyklická složka v % trendu HDP

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Prameny tabulek a grafů: ČSÚ, MPSV

C.1 Ekonomický výkon

Minulý vývoj HDP

Ve 2. čtvrtletí 2013 se reálný HDP³ meziročně snížil o 1,3 % (*proti 1,9 %*), což v mezičtvrtletním srovnání představovalo růst o 0,6 % (*proti stagnaci*). Ekonomika tak sice vystoupila z recese, v níž se nacházela od 4. čtvrtletí 2011, s přihlédnutím k přetrvávající hluboce záporné produkční mezeře má ale toto konstatování zatím čistě formální charakter.

Uvedený mezičtvrtletní růst HDP byl z pohledu výdajů na HDP tažen saldem zahraničního obchodu a změnou stavu zásob a cenností. Pozitivní vývoj bilance zahraničního obchodu vycházel z relativně nečekaného oživení evropské ekonomiky a rovněž ze slabé domácí poptávky, která limitovala dovoz. Jakákoliv interpretace vývoje změny zásob a cenností v reálném čase je s ohledem na to, jak často a jak velkým revizím tato položka podléhá, spíše spekulací.

Z pohledu meziročního vývoje byl uvedený reálný pokles HDP dán negativním vývojem tvorby hrubého kapitálu, a to jak reálným poklesem tvorby hrubého fixního kapitálu, tak negativní meziroční změnou stavu zásob a cenností. Příspěvek spotřeby domácností byl sice kladný, ale nízký. I nadále tak platí, že je domácí poptávka velmi slabá.

Mírné zlepšení ekonomické aktivity ve 2. čtvrtletí 2013 lze dokumentovat i na vývoji hrubé přidané hodnoty, která mezičtvrtletně vzrostla o 0,4 %, tedy méně než HDP. V meziročním srovnání se hrubá přidaná hodnota reálně snížila o 0,8 %. Z tohoto pohledu je možné nečekaně vysoký mezičtvrtletní růst HDP zčásti interpretovat jako důsledek volatility salda čistých daní v návaznosti na předzásobením cigaretovými kolkami při změně spotřební daně.

V rámci výdajů na konečnou spotřebu vzrostla spotřeba domácností o 0,1 % (*proti poklesu o 0,9 %*), zatímco spotřeba vlády meziročně vzrostla o 1,8 % (*proti 0,3 %*). K silnému meziročnímu poklesu tvorby hrubého kapitálu o 14,0 % (*proti 7,7 %*) přispěl jak pokles tvorby hrubého fixního kapitálu o 5,0 % (*proti 5,2 %*), tak i snížení stavu zásob a cenností s příspěvkem k růstu HDP ve výši -2,1 p. b. (sezónně očištěno).

Ve 2. čtvrtletí 2013 došlo rovněž k reálnému růstu vývozu o 0,5 % (*proti poklesu o 0,3 %*) a poklesu dovozu o 1,7 % (*proti 0,8 %*).

Reálná spotřeba domácností sice ve 2. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostla, ale po mezičtvrtletním růstu v 1. čtvrtletí došlo naopak k mezičtvrtletnímu poklesu o 0,1 %. Meziroční reálný růst spotřeby domácností byl z pohledu její struktury způsoben růstem výdajů na předměty dlouhodobé spotřeby a služby. Připomeňme, že výdaje na předměty dlouhodobé spotřeby jsou velmi volatilní.

Tvorba hrubého fixního kapitálu zaznamenala v uvedeném období jak mezičtvrtletní, tak meziroční reálné zhoršení. Současně došlo k dalšímu meziročnímu reálnému poklesu všech klíčových typů investic. Právě pohled na vývoj investic jasně poukazuje na přetrvávající slabou kondici domácí poptávky.

Výrazně kladný příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP ve výši 1,6 p. b. (sezónně očištěno) byl realizován při zlepšení směnných relací. Reálný hrubý domácí důchod proto ve 2. čtvrtletí 2013 klesl relativně méně než HDP, konkrétně o 0,5 % (*proti 1,9 %*).

V nominálním vyjádření HDP ve 2. čtvrtletí 2013 vzrostl o 0,2 % (*proti poklesu o 1,5 %*).

Z pohledu důchodové struktury HDP se ve 2. čtvrtletí 2013 zvýšily náhrady zaměstnancům o 0,4 % (*proti 1,0 %*) při růstu mezd a platů o 0,1 % (*proti 1,0 %*). Současně o 0,8 % (*proti poklesu o 4,5 %*) vzrostl hrubý provozní přebytek a smíšený důchod. Uvedený nominální růst však s ohledem na vývoj inflace i nadále představoval negativní impuls pro vývoj reálného disponibilního důchodu domácností.

Mezi publikací čtvrtletních národních účtů z 3. 9. 2013 a předběžné sestavy ročních národních účtů za rok 2012 z 1. 10. 2013, která se projevila i v úpravě čtvrtletních národních účtů, došlo k posunům ve struktuře HDP. Vzhledem k tomu, že sada dat z 3. 9. 2013 vstupovala jako datový zdroj pro přípravu makroekonomického rámce návrhu státního rozpočtu pro rok 2014, považujeme za podstatné na tyto změny poukázat. Klíčové změny jsou shrnuty v tabulce C.1.1.

³ Mezičtvrtletní změny komentované v textu jsou vyjádřeny na základě sezónně očištěných dat, v ostatních případech jsou použita sezónně neočištěná data.

Tabulka C.1.1: Revize HDP a jeho složek
meziroční růsty v %, difference v p. b.

		2012	2013
		H1	
HDP	říjen 2013	-1,0	-2,1
<i>stálé ceny</i>	září 2013	-1,2	-2,1
	<i>diference</i>	0,2	0,0
Výdaje domácností na spotřebu	říjen 2013	-2,1	-0,7
<i>stálé ceny</i>	září 2013	-2,7	-0,2
	<i>diference</i>	0,5	-0,4
Výdaje vládních inst. na spotřebu	říjen 2013	-1,9	1,5
<i>stálé ceny</i>	září 2013	-1,2	1,2
	<i>diference</i>	-0,7	0,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	říjen 2013	-4,5	-5,7
<i>stálé ceny</i>	září 2013	-2,7	-5,8
	<i>diference</i>	-1,8	0,1
Vývoz zboží a služeb	říjen 2013	4,5	-2,4
<i>stálé ceny</i>	září 2013	4,0	-1,4
	<i>diference</i>	0,4	-1,0
Dovoz zboží a služeb	říjen 2013	2,3	-3,3
<i>stálé ceny</i>	září 2013	2,3	-2,1
	<i>diference</i>	0,0	-1,2
HDP	říjen 2013	0,6	-0,5
<i>běžné ceny</i>	září 2013	0,2	-0,8
	<i>diference</i>	0,4	0,3
Náhrady zaměstnancům	říjen 2013	1,8	-0,1
<i>běžné ceny</i>	září 2013	1,5	0,1
	<i>diference</i>	0,4	-0,3
Hrubý provozní přebytek	říjen 2013	-1,2	-0,1
a smíšený důchod	září 2013	-1,6	-1,5
<i>běžné ceny</i>	<i>diference</i>	0,5	1,4

Predikce HDP

Predikce HDP a jeho výdajových složek je ovlivněna obdobnými rizikovými faktory jako v červencové predikci, střednědobá vnější rizika se nicméně snížila.

Na základě dat o vývoji jednotlivých výdajových složek HDP, zdrojů hrubé přidané hodnoty a konjunkturálních ukazatelů se domníváme, že se relativně silný mezičtvrtletní růst reálného HDP ve 2. čtvrtletí 2013 nebude ve 3. ani ve 4. čtvrtletí opakovat. Stejně jako v minulé predikci tak předpokládáme, že se ekonomika ve 2. pololetí 2013 bude oživovat pozvolna. Pro celý rok 2013 predikujeme pokles reálného HDP o 1,0 % (*proti 1,5 %*), v roce 2014 by se HDP mohl zvýšit o 1,3 % (*proti 0,8 %*). Z hlediska struktury výdajů na HDP je změna v predikci na rok 2014 dána zvýšením příspěvku hrubých domácích výdajů k růstu HDP. Domníváme se, že v důsledku plánované podpory některých investic do infrastruktury, avizovanému růstu platů v některých

segmentech vládního sektoru a jeho možnému efektu na mzdy a platy v soukromém sektoru, bude vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu a spotřeby domácností o něco lepší než v červencové predikci. Kladný příspěvek salda zahraničního obchodu zůstal na stejné úrovni.

Spotřeba domácností byla i v 1. pololetí 2013 negativně ovlivněna vývojem reálného disponibilního důchodu domácností v důsledku napjaté situace na trhu práce a rovněž z ní plynoucího omezeného tlaku na růst nominálních mezd. Očekáváme, že tento faktor bude působit i ve 2. polovině roku 2013 a predikujeme růst spotřeby domácností pouze o 0,2 % (*proti poklesu o 0,8 %*), kdy rozdíl vychází především ze zvýšení dynamiky nominálních mezd. Současně očekáváme v zásadě stagnaci míry hrubých úspor na 10,5 %⁴. Pro rok 2014 počítáme s růstem spotřeby domácností o 0,9 % (*proti 0,4 %*). Změna predikce je kromě výše zmíněných důvodů dána také úpravou prognózy míry inflace.

Předpokládáme, že spotřeba vlády v roce 2013 vzroste o 0,8 % (*proti 0,5 %*) a v roce 2014 o 0,2 % (*proti poklesu o 0,9 %*). Změna predikce pro rok 2014 odráží návrh státního rozpočtu.

Pokles tvorby hrubého fixního kapitálu chápeme jako výslednici slabé domácí poptávky, nízké dynamiky interních zdrojů financování investičních projektů, kterou můžeme odečíst z vývoje hrubého provozního přebytku, a nízkého příspěvku vládních investic. Pro rok 2013 predikujeme pokles reálné tvorby hrubého kapitálu o 7,9 % (*proti 5,7 %*) při snížení investic do fixního kapitálu o 4,8 % (*proti 4,3 %*). Hlavní část úpravy červencové predikce tak vychází z více pesimistického pohledu na vývoj změny zásob a ceností. Pro rok 2014 predikujeme růst tvorby hrubého kapitálu o 0,9 % (*proti 1,3 %*), zatímco tvorba hrubého fixního kapitálu by se měla snížit o 0,8 % (*proti 0,6 %*).

Negativní příspěvek hrubých domácích výdajů k růstu HDP bude v roce 2013 tlumen kladným příspěvkem zahraničního obchodu. Predikujeme nepatrný pokles reálného vývozu v roce 2013 o 0,1 % (*proti 1,1 %*) a pokles dovozu o 0,9 % (*proti 1,4 %*). Zlepšení predikce příspěvku zahraničního obchodu vychází z rychlejšího oživení ekonomik hlavních obchodních partnerů.

Očekáváme, že se v příštím roce reálný vývoz zvýší o 3,3 % (*proti 2,9 %*) a dovoz o 2,7 % (*proti 2,4 %*).

⁴ Míra hrubých úspor domácností za rok 2012 byla výše zmíněnou revizí dat snížena z 11,2 % na 10,8 %. To do jisté míry relativizuje výrok, že se nízká důvěra spotřebitelů projevila ve velkém nárůstu míry úspor. Za 1. pololetí 2013 dokonce došlo k meziročnímu poklesu míry úspor o 0,3 p. b.

C.2 Ceny

Spotřebitelské ceny

Meziroční růst spotřebitelských cen dosáhl v září 1,0 % (*proti 1,5 %*). Dominantně byl určen administrativními opatřeními, ze kterých na zvýšení nepřímých daní připadalo 0,9 p. b. a na dopad změn regulovaných cen 0,3 p. b. Tržní vlivy tedy meziroční inflaci snižovaly. Pokračující deflace neodpovídá vyznění červencové predikce, přičemž se na chybě predikce podílí příspěvky jak tržních tak administrativních vlivů.

Z hlediska jednotlivých oddílů spotřebního koše přispívaly k meziroční inflaci v září nejvíce ceny oddílu potraviny a nealkoholické nápoje (0,7 p. b.), které již od počátku roku vykazují ze všech oddílů spotřebního koše nejvyšší meziroční dynamiku (v září 4,6 %).

Ve 4. čtvrtletí **roku 2013** si určující vliv v meziroční inflaci pravděpodobně udrží administrativní opatření, jejichž příspěvek k prosincovému meziročnímu růstu spotřebitelských cen ve výši 1,2 % (*proti 1,8 %*) odhadujeme na 1,1 p. b. (*proti 1,3 p. b.*). **Průměrná míra inflace** by letos měla dosáhnout 1,4 % (*proti 1,6 %*).

Rok 2014 by se měl vyznačovat velmi nízkou inflací, jejíž prognózu jsme oproti červencové predikci snížili zejména kvůli novým informacím o příspěvcích administrativních vlivů.

Na této změně se největší měrou podílí odlišný předpoklad o vývoji regulovaných cen, zejména cen elektřiny. Pomineme-li hypotetické nájemné vlastníků, které je specifickou položkou, je subindex elektřina největším individuálním reprezentantem ve spotřebním koši, přičemž k podstatným cenovým změnám by na počátku příštího roku mělo dojít ve třech hlavních částech celkové ceny elektřiny bez DPH. Neregulovaná cena silové elektřiny velmi pravděpodobně výrazně klesne v návaznosti na cenový vývoj na energetických burzách, cenu za distribuci nejspíše svým cenovým rozhodnutím sníží Energetický regulační úřad a pro příspěvek na obnovitelné zdroje energie, který je placen spotřebiteli, byl novými legislativními opatřeními stanoven strop 495 Kč/MWh (v letošním roce příspěvek činí 583 Kč/MWh).

Na základě uvedených skutečností a předpokladů očekáváme, že příspěvek administrativních opatření k meziročnímu růstu spotřebitelských cen bude v prosinci 2014 činit 0,1 p. b. (*proti 0,6 p. b.*), z čehož

na elektřinu by mělo připadat -0,5 p. b. a na zvýšení spotřebních daní z cigaret 0,2 p. b. Administrativní opatření by měla meziroční inflaci v 1. pololetí 2014 dokonce snižovat (viz graf C.2.2).

Celková meziroční inflace v 1. pololetí 2014 by tak měla být velmi nízká, dokonce výrazně pod dolním okrajem tolerančního pásma inflačního cíle ČNB. Nedomníváme se však, že by česká ekonomika byla vystavena riziku dlouhodobějšího deflačního vývoje. Z průzkumů inflačních očekávání ČNB a EK plyne, že ekonomické subjekty s klesající cenovou hladinou nepočítají. Nízká inflace by naopak měla mít pozitivní dopad na spotřebu domácností.

V souvislosti s výše uvedeným se domníváme, že **průměrná míra inflace** v roce 2014 dosáhne pouze 0,7 % (*proti 1,4 %*) při prosincovém meziročním růstu 1,4 % (*proti 1,8 %*).

Predikce inflace odráží také informace, které nebyly známy v termínu datové uzávěrky makroekonomického rámce státního rozpočtu na rok 2014 (například index spotřebitelských cen za září 2013 nebo oznámení některých distributorů elektrické energie o výrazném snížení cen silové elektřiny). Při predikci inflace nemohlo být vzhledem k přijatým předpokladům zohledněno riziko intervencí ČNB na oslabení české koruny (viz kapitola A.3).

Deflátoři

Deflátoři hrubých domácích výdajů, který je komplexním indikátorem domácího cenového vývoje, ve 2. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostl o 0,7 % (*proti 0,3 %*).

V roce 2013 by se deflátoři hrubých domácích výdajů mohl zvýšit o 0,8 % (*proti 0,6 %*), pro rok 2014 pak predikujeme růst deflátoři o 0,6 % (*proti 1,1 %*).

Hodnota **implicitního deflátoři HDP** ve 2. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostla o 1,6 % (*proti 0,4 %*). Velká diskrepance oproti predikci vznikla kvůli relativně silnému zlepšení (růstu) směnných relací o 1,2 % (*proti 0,1 %*).

Deflátoři HDP by letos mohl vzrůst o 1,2 % (*proti 0,6 %*), pro rok 2014 predikujeme jeho zvýšení o 0,5 % (*proti 0,9 %*). Zatím nepředpokládáme, že by se v horizontu predikce silný růst směnných relací z 1. pololetí 2013 v této míře opakoval.

C.3 Trh práce

Trh práce se v uplynulé recesi choval pozoruhodně flexibilně, byť z makroekonomického pohledu poněkud nestandardně. Podle očekávání se zvýšil – byť nepříliš výrazně – počet registrovaných nezaměstnaných. Současně však, převážně díky přírůstku příležitostných pracovních aktivit realizovaných v důsledku okamžité potřeby posílení příjmů, rostla i zaměstnanost (měřená počtem osob).

Zaměstnanost

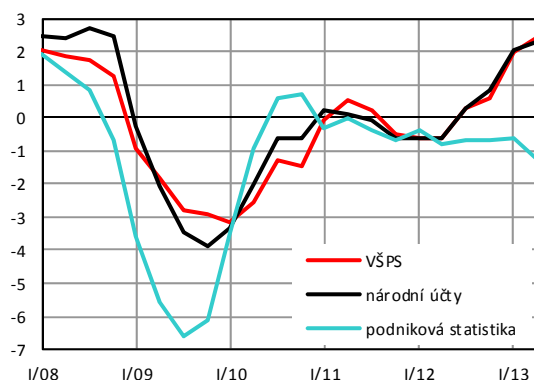
Zaměstnanost podle výběrového šetření pracovních sil ve 2. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostla o 1,3 % (proti 0,7 %) zejména díky trvajícím přírůstkům v terciárním sektoru. Sekundární sektor pokračoval v poklesu především ve zpracovatelském průmyslu a stavebnictví.

K výraznému zvýšení počtu zaměstnanců o 2,4 % (proti 0,8 %) došlo pravděpodobně opět v důsledku nárůstu pružných forem pracovních úvazků, které zaměstnavatelům umožňují příležitostné zaměstnávání (formální i neformální) v závislosti na aktuálních zakázkách. Dokladem této změny ve způsobu zaměstnávání je i pokles počtu osob v evidenčním stavu o 1,2 % (přepočtený na ekvivalent plné pracovní doby).

Budoucí vývoj v této oblasti je mimořádně nejistý. Nabídka práce pravděpodobně zůstane vysoká (viz ekonomická aktivita dále). Poptávka bude záviset jak na intenzitě ekonomického oživení, tak i na ekonomické situaci podnikové sféry spjaté s potřebou zvýšit produktivitu práce.

Graf C.3.1: Zaměstnanost dle různých statistik

meziroční změna v %, podniková statistika přepočtena na ekvivalent plné pracovní doby

Nepříznivé hospodářské podmínky se projevovaly v pokračujícím poklesu počtu zaměstnavatelů (trvajícím již od poloviny roku 2011).

Vzhledem k situaci na trhu práce očekáváme pro rok 2013, po zohlednění výsledku 1. pololetí, nárůst zaměstnanosti o 1,2 % (proti 0,5 %). Pro rok 2014

přepokládáme postupnou racionalizaci počtu zaměstnanců. Na růstu zaměstnanosti o 0,4 % (proti poklesu o 0,2 %) by se ale mělo podílet i schválené navyšování míst ve vládním sektoru u ozbrojených složek, na úřadech práce a finanční kontrole.

Míra zaměstnanosti ve věku 15–64 let vykazuje od poloviny roku 2010 zrychlující se růst, a to bez ohledu na výkonnost ekonomiky. Ve 2. čtvrtletí 2013 se meziročně zvýšila o 1,3 p. b. na 67,8 % (proti 67,4 %).

Nárůst míry zaměstnanosti byl nejvýraznější ve věkové kategorii 55–64 let a u vysokoškolsky vzdělaných. Podle posledních šetření ČSÚ lze navíc očekávat pokračování této tendence.

Míra ekonomické aktivity (15–64 let) ve 2. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostla o 1,7 p. b. na 73,0 % (proti 72,7 %) Tento nárůst odráží zejména zvýšenou motivaci domácností kompenzovat formálními i neformálními výdělečnými aktivitami skutečný (či očekávaný) pokles reálného disponibilního důchodu.

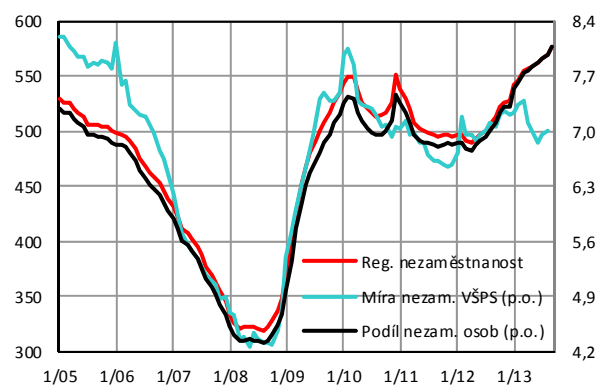
Ke zvyšování míry participace vedle nárůstu pracovní aktivity významně přispívá, a nejbližších letech nadále připadat bude, změna demografické struktury (viz kap. B.1).

Nezaměstnanost

Různé ukazatele nezaměstnanosti poskytují na její vývoj poněkud rozporuplný pohled (viz graf C.3.2).

Graf C.3.2: Ukazatele nezaměstnanosti

sezónně očištěná data, registrovaná nezaměstnanost v tis. osob, míra nezaměstnanosti VŠPS a podíl nezaměstnaných osob 15–64 (MPSV) v %

Sezónně očištěná registrovaná nezaměstnanost

ve 3. čtvrtletí 2013 potvrdila růstovou tendenci. Nárůst nezaměstnanosti vzhledem k délce trvání a hloubce recese sice není dramatický, ale úroveň sezónně očištěné nezaměstnanosti od března 2013 každý měsíc překonává historická maxima.

Novým problémem je fakt, že růst nezaměstnanosti (včetně dlouhodobé) je výraznější v nižších věkových kategoriích. Vyšší než obvyklý počet nových uchazečů z řad absolventů škol poukazuje na jejich horší připravenost na aktivní vstup na trh práce. Výrazným sociálním problémem je nárůst průměrné doby trvání registrované nezaměstnanosti, která se již blíží k 12 měsícům.

Pro interpretaci **míry nezaměstnanosti podle VŠPS** je nutné vzít do úvahy definici nezaměstnaného – je jí osoba, která v referenčním týdnu neodpracovala ani 1 hodinu, hledala aktivně práci a byla schopna nastoupit do zaměstnání do 14 dnů. Mnozí registrovaní nezaměstnaní mohou být v tomto pojetí díky možnosti časově i odměnou omezených výdělečných aktivit považováni za zaměstnané. V podmínkách nárůstu podílu kratších a příležitostných úvazků je tedy zřejmé, že nezaměstnanost podle VŠPS vykazuje nižší dynamiku.

Míra nezaměstnanosti VŠPS dosáhla ve 2. čtvrtletí 2013 hodnoty 6,7 % (*proti 7,2 %*). Z meziročního pohledu se jednalo o stagnaci. Zarážející ovšem je náhlý prudký mezičtvrtletní pokles o 0,3 p. b. na sezónně očištěných datech (viz graf C.3.2), jehož příčinu neumíme jednoznačně identifikovat.

V důsledku nižšího než očekávaného nárůstu počtu nezaměstnaných podle VŠPS ve 2. čtvrtletí 2013 počítáme jen s mírným růstem míry nezaměstnanosti na 7,1 % (*proti 7,5 %*) v roce 2013 a na 7,3 % (*proti 7,6 %*) v roce 2014, kdy by sezónně očištěná míra nezaměstnanosti měla dosáhnout vrcholu.

Mzdy

Mzdový nárůst ve 2. čtvrtletí 2013 již na rozdíl od předchozích dvou čtvrtletí nebyl ovlivněn legislativně-administrativními změnami. Obecně nedošlo ke změně obezřetného chování podniků a institucí v oblasti odměňování. Na umírněném růstu mezd se nadále podílely převážně vyšší příjmové (funkční) kategorie.

Průměrná nominální mzda (podniková, přepočtená na plný úvazek) ve 2. čtvrtletí 2013 vzrostla o 1,2 % (*proti 1,0 %*). V podnikatelské sféře, ovlivňované aktuální situací na trhu, vzrostla průměrná mzda nominálně o 1,1 %, (reálně pokles o 0,4 %) spíše růstem podílu mimořádných odměn (vyjma segmentu průmyslu a dopravy), vliv přesčasové práce se dále snížil. V nepodnikatelské sféře se průměrný nominální plat zvýšil o 1,9 % (reálně o 0,4 %). Nárůst ve veřejné správě a vzdělávání, který k tomuto přírůstku významně přispěl, byl však omezený na 2. čtvrtletí, neboť byl daný převážně odměnami pracovníkům s vyššími příjmy.

Zohlednění dat za 2. čtvrtletí v kombinaci se změnou výhledu hospodářské situace vedlo k úpravě odhadu meziročního růstu nominální mzdy v roce 2013 na 0,9 % (*proti 0,8 %*). Predikci pro rok 2014 ve výši 2,3 % neměníme, neboť vedle rychlejšího růstu objemu mezd předpokládáme také vyšší dynamiku zaměstnanosti.

Objem mezd (metodika národních účtů, domácí koncept) ve 2. čtvrtletí 2013 vzrostl jen o 0,1 % (*proti 1,0 %*). Tato stagnace objemu mezd a platů je důsledkem obtížné důchodové situace podnikové sféry po proběhlé recesi.

Pro rok 2013 očekáváme mírný růst objemu mezd a platů o 0,8 % (*proti 0,7%*). Pro rok 2014 v kontextu jak pomalého postupného zlepšování ekonomické situace, tak rozhodnutí vlády o 2% navýšení prostředků na platy v rozpočtové sféře předpokládáme růst objemu mezd a platů o 2,5 % (*proti 2,1 %*).

C.4 Vztahy k zahraničí

(v metodice platební bilance)

Vnější nerovnováha, vyjádřená poměrem salda běžného účtu k HDP, dosáhla ve 2. čtvrtletí 2013 v ročním vyjádření $-2,0\%$ (proti $-2,3\%$), a meziročně se tak zhoršila o 0,5 p. b. Schodek bilance výnosů se sice prohloubil o 2,4 p. b., na druhou stranu se ale o 1,5 p. b. zvýšil přebytek obchodní bilance. Bilance běžných převodů se zlepšila o 0,3 p. b., bilance služeb pak o 0,1 p. b.

Exportní trhy⁵, jejichž dynamika se v souvislosti se zhoršeným vnějším prostředím po dva roky snižovala, se v 1. čtvrtletí 2013 snížily o 0,2 %. Ve 2. čtvrtletí byl opět zaznamenán růst, i když zatím spíše symbolický (o 0,2 %). Na zahraniční poptávce se toto zlepšení zatím neprojevuje, vývozy do nejdůležitějších partnerských zemí většinou spíše stagnují. Obrat k postupnému ožívání zahraničního obchodu a zřetelnější růst exportních trhů předpokládáme nejdříve ke konci roku 2013. V letošním roce by tak exportní trhy mohly vzrůst o 0,6 % (proti poklesu o 1,3 %). Pro rok 2014 počítáme s dalším mírným ožíváním světové ekonomiky, doprovázeným růstem exportních trhů o 2,7 % (proti 2,2 %). Exportní výkonnost, jež indikuje změnu podílu objemu českého zboží na zahraničních trzích, by letos měla poklesnout o 0,8 % (proti růstu o 0,1 %), v příštím roce by ale mohlo dojít k opětovnému růstu ve výši cca 0,7 % (proti 0,8 %).

Pro druhou polovinu roku očekáváme se zlepšováním vnějšího prostředí i postupným růstem domácí poptávky nárůst objemu zahraničního obchodu se zbožím. Přebytek obchodní bilance v roce 2013 odhadujeme na 4,7 % HDP (proti 4,0 %), v roce 2014 pak na 5,0 % HDP (proti 4,1 %).

Ve 2. čtvrtletí 2013 dosáhl schodek palivové bilance (SITC 3) v ročním vyjádření 4,9 % HDP (proti 4,8 %). Vzhledem ke scénáři cen ropy předpokládáme, že

v průběhu let 2013 a 2014 dojde k poklesu cen paliv a mírnému snížení schodku palivové bilance. Ten by tak v roce 2013 mohl dosáhnout 4,8 % HDP (proti 4,7 %), v roce 2014 pak 4,6 % HDP (proti 4,4 %).

V průběhu 1. pololetí 2013 vzrostly příjmy i výdaje u všech položek bilance služeb. Po více než dvou letech se přitom aktivní saldo mírně zvýšilo. Největší vliv na to měl silný nárůst příjmů z tzv. ostatních služeb. Celkový přebytek bilance služeb ve 2. čtvrtletí 2013 v ročním vyjádření meziročně vzrostl o 0,1 p. b. na 1,5 % HDP (proti 1,4 %). Předpokládáme, že přebytek bilance služeb letos zůstane na úrovni 1,5 % HDP (proti 1,4 %), v roce 2014 by se mohl nepatrně zvýšit na 1,6 % HDP (proti 1,5 %).

Schodek bilance výnosů, která zahrnuje reinvestované a repatriované zisky zahraničních investorů, se na roční bázi ve 2. čtvrtletí 2013 meziročně prohloubil o 2,4 p. b. na 8,0 % HDP (v souladu s *predikcí*). Stojí za tím poměrně výrazný nárůst odlivu investičních výnosů v podobě dividend vyplacených zahraničním vlastníkům tuzemských přímých investic. Zlepšila se sice bilance náhrad zaměstnancům, ta má ale na celkovou bilanci výnosů podstatně menší vliv. Očekáváme, že se schodek bilance výnosů bude dále, byť jen mírně, prohlubovat. Letos by tak mohl dosáhnout 8,1 % HDP (proti 8,2 %), v roce 2014 pak 8,2 % HDP (proti 8,3 %).

V uvedených souvislostech předpokládáme, že v roce 2013 dojde ke zlepšení salda běžného účtu na $-1,7\%$ HDP (proti $-2,3\%$), pro rok 2014 počítáme s deficitem BÚ ve výši 1,4 % HDP (proti 2,4 %). Schodek běžného účtu na této úrovni nezakládá žádná rizika pro vznik makroekonomické nerovnováhy.

⁵ Vážený průměr růstu dovozu zboží šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů (Německo, Slovensko, Polsko, Francie, Velké Británie a Rakousko).

C.5 Mezinárodní srovnání

Srovnání za období do roku 2012 včetně vychází ze statistik Eurostatu, od roku 2013 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Při využití metody parity kupní síly se porovnávání ekonomického výkonu jednotlivých zemí v rámci EU provádí v PPS (standardech kupní síly). PPS je umělá měnová jednotka, která vyjadřuje množství statků, které je v průměru možné zakoupit za 1 euro na území EU27 po kurzovém přepočtu u zemí, které používají jinou měnovou jednotku než euro. V roce 2012 činila parita kupní síly ČR podle aktualizovaných údajů Eurostatu 18,03 CZK/PPS v porovnání s EU27 či 17,31 CZK/EUR v porovnání s EA12.

V důsledku recese se v roce 2009 HDP na obyvatele přepočtený pomocí **běžné parity kupní síly** ve všech sledovaných zemích, s výjimkou Polska, snížil. Zatímco většina států se z krize postupně zotavila, v Řecku pokračuje propad absolutní ekonomické úrovně již pátý rok v řadě. K mírnému poklesu došlo také v roce 2010 v Chorvatsku, v letech 2011 a 2012 v Portugalsku a v roce 2012 ve Slovinsku. V těchto zemích se kromě absolutní úrovně snížila rovněž relativní ekonomická úroveň vůči zemím EA12. Největší propad zaznamenalo Řecko, jehož relativní úroveň byla v roce 2012 o více než 16 p. b. nižší než v roce 2009. Ekonomická úroveň v porovnání s průměrem zemí EA12 se naopak nejrychleji zvyšuje v pobaltských státech, v letech 2013 a 2014 by však tempo reálné konvergence mělo mírně zpomalit.

Ekonomická úroveň ČR, měřená hrubým domácím produktem na obyvatele přepočteným pomocí běžné parity kupní síly, dosáhla v roce 2012 přibližně 20 300 PPS, což odpovídalo 73 % ekonomické úrovně EA12. Po období konvergence, kdy se v letech 2000 až

2007 relativní ekonomická úroveň ČR v porovnání se zeměmi EA12 zvýšila o 13 p. b., dochází od roku 2010 k její stagnaci. Relativní ekonomická úroveň ČR vůči EA12 by se přitom s ohledem na dynamiku HDP neměla měnit ani v letech 2013 a 2014.

Alternativní přepočet HDP na obyvatele pomocí běžného **směnného kurzu** bere v úvahu tržní ocenění měny a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. V roce 2012 tento ukazatel v případě ČR činil cca 14 600 EUR, tedy polovinu úrovně EA12. Z důvodu očekávaného znehodnocení koruny vůči euru pro rok 2013 předpokládáme mírný pokles absolutní i relativní úrovně.

Pokud jde o srovnání cenových hladin, v ČR se v roce 2012 **komparativní cenová hladina HDP** snížila o 1 p. b., a dosáhla tak 69 % průměru EA12. Očekávaný mírný pokles cenové hladiny o další 2 p. b. v roce 2013 by měl napomoci k udržení konkurenceschopnosti české ekonomiky.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Z veřejně přístupných datových zdrojů jsou průběžně sledovány prognózy 11 institucí, z čehož 6 institucí je tuzemských (ČNB, MPSV, domácí banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF aj.). Shrnutí předpovědí je uvedeno v následující tabulce.

Prameny tabulky a grafů: Prognózy jednotlivých institucí, vlastní výpočty.

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		říjen 2013			říjen 2013
		min.	max.	konsenzus	predikce MF ČR
Hrubý domácí produkt (2013)	růst v %, s.c.	-1,5	-0,4	-0,8	-1,0
Hrubý domácí produkt (2014)	růst v %, s.c.	1,3	2,1	1,7	1,3
Průměrná míra inflace (2013)	%	1,4	1,8	1,6	1,4
Průměrná míra inflace (2014)	%	1,2	1,8	1,4	0,7
Růst průměrné mzdy (2013)	%	0,4	1,2	0,9	0,9
Růst průměrné mzdy (2014)	%	2,2	2,6	2,4	2,3
Poměr salda BÚ k HDP (2013)	%	-3,0	-0,6	-1,5	-1,7
Poměr salda BÚ k HDP (2014)	%	-2,9	-0,5	-1,3	-1,4

Sledované instituce v průměru očekávají, že se HDP v roce 2013 sníží o 0,8 %, pro příští rok však již počítají s růstem ekonomiky o 1,7 %. Predikce MF ČR je pro oba uvedené roky mírně konzervativnější.

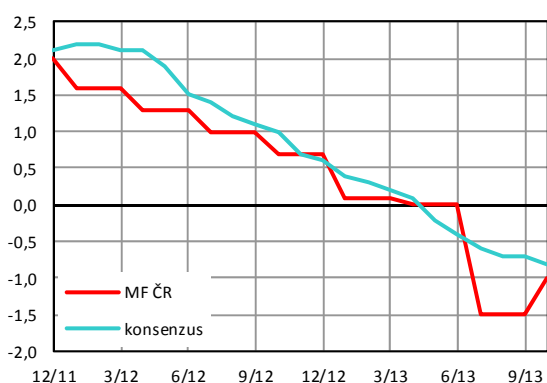
Růst spotřebitelských cen by se dle průměru prognóz sledovaných institucí měl v tomto i v příštím roce pohybovat okolo 1,5 %. MF ČR oproti tomu pro rok 2014 počítá s výrazně nižší průměrnou mírou inflace. Tato odchylka je pravděpodobně z větší části dána odlišnými předpoklady o vývoji cen elektřiny v roce 2014 (viz kapitola C.2).

Průměrná mzda by dle prognóz sledovaných institucí měla v letech 2013 a 2014 vzrůst o 0,9 %, resp. 2,4 %. Predikce MF ČR je s oběma odhady v souladu.

Schodek běžného účtu platební bilance by se podle názoru sledovaných institucí měl v letech 2013 a 2014 pohybovat kolem 1,4 % HDP. Rovněž podle predikce MF ČR by schodek běžného účtu platební bilance měl zůstat na udržitelné úrovni nezakládající rizika pro vznik makroekonomické nerovnováhy.

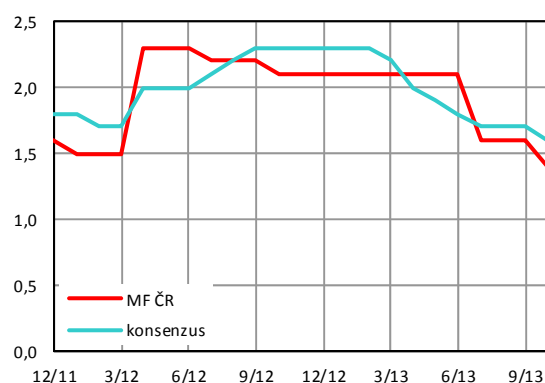
Graf D.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2013

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Graf D.2: Prognózy inflace na rok 2013

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Tabulky a grafy:

C.1 Ekonomický výkon

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka C.1.2: HDP reálně – roční
zřetěžené objemy, referenční rok 2005

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	3526	3635	3471	3557	3622	3585	3550	3598	3678	3779
	<i>růst v %</i>	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,8	-1,0	-1,0	1,3	2,2	2,7
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	1673	1720	1724	1740	1749	1711	1714	1730	1766	1810
	<i>růst v %</i>	4,2	2,8	0,2	0,9	0,5	-2,1	0,2	0,9	2,1	2,5
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	666	674	701	703	684	671	676	677	675	677
	<i>růst v %</i>	0,4	1,2	4,0	0,2	-2,7	-1,9	0,8	0,2	-0,3	0,2
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	1051	1071	855	901	908	863	795	802	832	859
	<i>růst v %</i>	15,5	1,9	-20,2	5,4	0,8	-5,0	-7,9	0,9	3,6	3,3
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	964	1004	893	902	905	864	823	816	837	863
	<i>růst v %</i>	13,2	4,1	-11,0	1,0	0,4	-4,5	-4,8	-0,8	2,6	3,1
– změna zásob a ceností	<i>mld. Kč 2005</i>	87	68	-38	-1	3	-1	-27	-13	-5	-4
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2541	2642	2354	2717	2977	3109	3108	3209	3356	3532
	<i>růst v %</i>	11,2	4,0	-10,9	15,4	9,5	4,5	-0,1	3,3	4,6	5,2
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2402	2467	2169	2503	2678	2739	2714	2787	2909	3049
	<i>růst v %</i>	12,8	2,7	-12,1	15,4	7,0	2,3	-0,9	2,7	4,4	4,8
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2005</i>	3390	3465	3288	3351	3347	3252	3198	3221	3283	3355
	<i>růst v %</i>	6,6	2,2	-5,1	1,9	-0,1	-2,8	-1,7	0,7	1,9	2,2
Metodická diskrepance ²⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	-3	-6	7	-1	-18	-31	-29	-34	-42	-50
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	3488	3562	3441	3482	3504	3455	3434	3474	3553	3650
	<i>růst v %</i>	6,3	2,1	-3,4	1,2	0,6	-1,4	-0,6	1,2	2,3	2,7
Příspěvky k růstu HDP ³⁾											
– hrubé domácí výdaje	<i>proc. body</i>	6,4	2,2	-5,0	1,8	-0,1	-2,7	-1,6	0,7	1,8	2,0
– konečná spotřeba	<i>proc. body</i>	2,1	1,6	0,9	0,5	-0,3	-1,5	0,2	0,5	1,0	1,3
– výdaje domácností	<i>proc. body</i>	2,1	1,4	0,1	0,5	0,3	-1,1	0,1	0,5	1,1	1,3
– výdaje vlády	<i>proc. body</i>	0,1	0,2	0,8	0,1	-0,6	-0,4	0,2	0,0	-0,1	0,0
– tvorba hrubého kapitálu	<i>proc. body</i>	4,3	0,6	-5,9	1,3	0,2	-1,2	-1,8	0,2	0,8	0,7
– tvorba fixního kapitálu	<i>proc. body</i>	3,4	1,1	-3,0	0,3	0,1	-1,1	-1,1	-0,2	0,6	0,7
– změna zásob	<i>proc. body</i>	0,9	-0,5	-2,9	1,0	0,1	-0,1	-0,7	0,4	0,2	0,0
– saldo zahraničního obchodu	<i>proc. body</i>	-0,7	0,9	0,5	0,6	1,9	1,7	0,6	0,6	0,5	0,7
– saldo zboží	<i>proc. body</i>	-1,1	0,5	0,5	0,6	2,1	1,7	0,6	0,5	0,4	0,6
– saldo služeb	<i>proc. body</i>	0,4	0,4	0,0	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2005</i>	3190	3320	3148	3247	3305	3273
	<i>růst v %</i>	5,5	4,1	-5,2	3,1	1,8	-1,0
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2005</i>	336	316	321	310	316	311

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka C.1.3: HDP reálně – čtvrtletní
zřetězené objemy, referenční rok 2005

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	854	902	903	926	829	890	905	926
	<i>růst v %</i>	0,1	-1,5	-1,5	-1,1	-2,9	-1,3	0,3	0,0
	<i>růst v %¹⁾</i>	-0,3	-0,9	-1,2	-1,4	-2,3	-1,3	-0,6	0,3
	<i>mezičtvrtletní růst v %¹⁾</i>	-0,4	-0,4	-0,3	-0,3	-1,3	0,6	0,4	0,6
Výdaje domácností na spotřebu²⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	411	426	432	443	405	427	437	446
	<i>růst v %</i>	-1,3	-2,3	-2,2	-2,8	-1,5	0,1	1,1	0,8
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	157	164	163	186	159	167	164	186
	<i>růst v %</i>	-2,8	-2,5	-1,5	-1,0	1,3	1,8	0,2	0,2
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	185	223	226	230	170	192	218	216
	<i>růst v %</i>	-5,1	-3,1	-11,5	0,5	-8,2	-14,0	-3,3	-6,1
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	196	213	220	235	184	202	210	227
	<i>růst v %</i>	-1,7	-3,8	-5,0	-6,9	-6,4	-5,0	-4,7	-3,4
– změna zásob a ceností	<i>mld. Kč 2005</i>	-11	10	6	-6	-14	-11	9	-12
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	790	778	756	786	748	782	769	808
	<i>růst v %</i>	7,8	2,6	3,9	3,6	-5,3	0,5	1,8	2,8
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	679	680	667	713	646	669	675	724
	<i>růst v %</i>	5,0	1,4	-0,4	3,1	-4,8	-1,7	1,3	1,5
Metodická diskrepance³⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	-11	-9	-7	-4	-8	-8	-7	-6
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	820	869	870	895	805	865	871	893
	<i>růst v %</i>	-0,2	-1,8	-2,0	-1,5	-1,9	-0,5	0,1	-0,2
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2005</i>	785	826	823	839	767	820	.	.
	<i>růst v %</i>	0,7	-1,3	-1,7	-1,5	-2,3	-0,8	.	.
	<i>růst v %¹⁾</i>	0,3	-0,7	-1,4	-1,8	-1,7	-0,8	.	.
	<i>mezičtvrtletní růst v %¹⁾</i>	-0,1	-0,5	-0,5	-0,7	0,0	0,4	.	.
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2005</i>	70	76	79	86	64	72	.	.

¹⁾ Z dat očištěných o sezóny a počet pracovních dnů.

²⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

³⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

Tabulka.C.1.4: HDP – užití v běžných cenách – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	3663	3848	3759	3791	3823	3846	3852	3924	4070	4221
	růst v %	9,2	5,1	-2,3	0,8	0,9	0,6	0,2	1,9	3,7	3,7
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	1748	1883	1902	1917	1935	1944	1970	1998	2074	2146
	růst v %	7,3	7,8	1,0	0,8	1,0	0,5	1,3	1,4	3,8	3,5
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	726	759	809	807	793	789	801	814	826	837
	růst v %	4,6	4,6	6,6	-0,2	-1,8	-0,5	1,5	1,7	1,5	1,4
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	1092	1114	896	940	937	898	827	836	872	908
	růst v %	17,6	2,0	-19,5	4,8	-0,3	-4,2	-7,8	1,0	4,3	4,1
– fixní kapitál	mld. Kč	990	1031	926	931	923	888	847	841	870	903
	růst v %	15,0	4,2	-10,2	0,5	-0,9	-3,8	-4,6	-0,7	3,4	3,8
– změna zásob a ceností	mld. Kč	102	83	-30	9	14	10	-20	-5	2	5
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	97	92	152	127	159	215	254	276	298	330
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	2498	2480	2216	2524	2787	3001	3025	3158	3335	3544
	růst v %	11,3	-0,7	-10,7	13,9	10,4	7,7	0,8	4,4	5,6	6,3
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	2401	2388	2064	2397	2628	2786	2771	2882	3037	3214
	růst v %	12,0	-0,5	-13,6	16,1	9,6	6,0	-0,5	4,0	5,4	5,8
Hrubý národní důchod ²⁾	mld. Kč	3401	3668	3508	3506	3566	3561	3554	3616	3735	3857
	růst v %	6,9	7,8	-4,3	-0,1	1,7	-0,1	-0,2	1,7	3,3	3,3
Saldo prvotních důchodů ³⁾	mld. Kč	-261	-180	-251	-285	-258	-285	-298	-308	-336	-364

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).

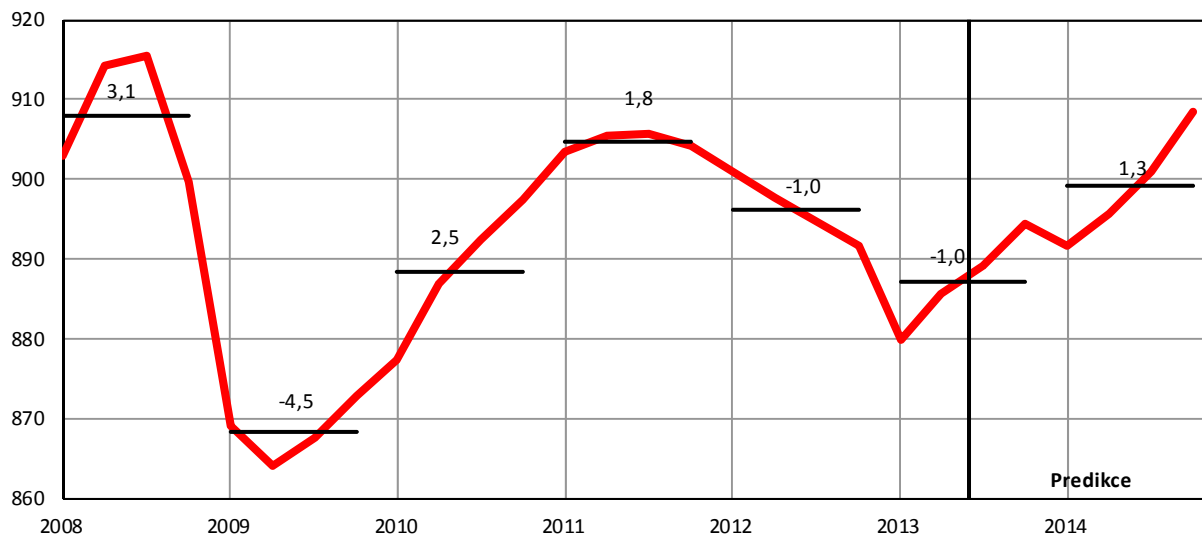
³⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílů přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka C.1.5: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní

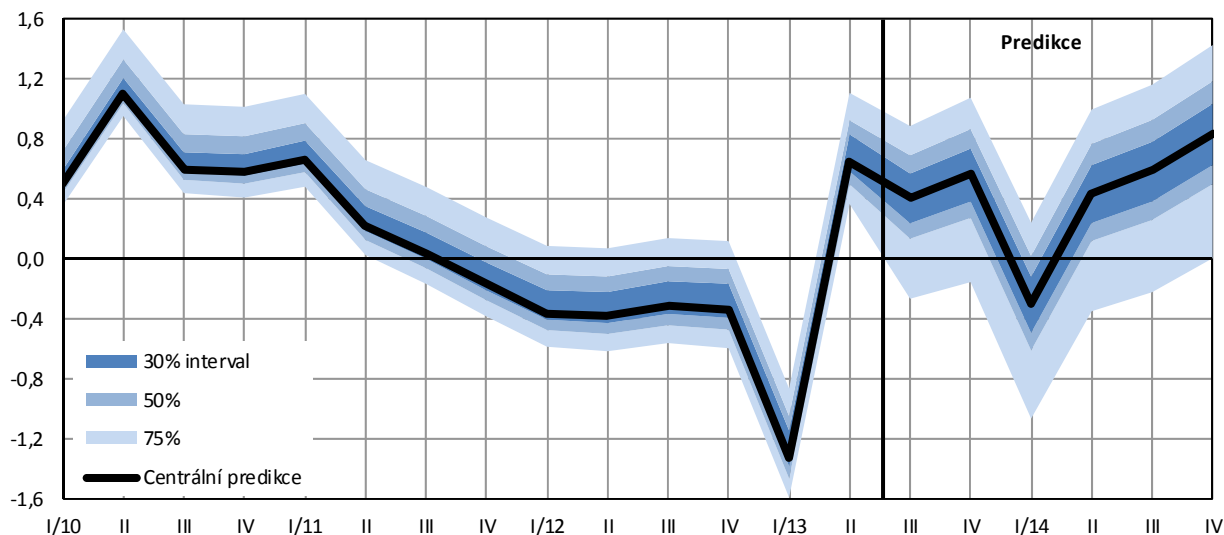
		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	907	967	968	1003	897	969	977	1010
	růst v %	2,3	0,5	-0,1	-0,1	-1,2	0,2	0,9	0,7
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	465	485	492	503	465	491	502	511
	růst v %	1,7	0,4	0,5	-0,6	-0,1	1,3	2,1	1,8
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	181	192	191	225	183	196	194	229
	růst v %	-0,3	-1,0	-0,1	-0,5	1,0	2,0	1,6	1,6
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	192	232	235	239	177	200	226	225
	růst v %	-4,3	-1,8	-11,3	1,3	-7,7	-14,1	-3,6	-6,0
– fixní kapitál	mld. Kč	201	219	226	241	189	208	216	234
	růst v %	-1,1	-2,6	-4,0	-6,7	-6,1	-5,0	-4,4	-3,2
– změna zásob a ceností	mld. Kč	-10	13	8	-2	-12	-8	10	-9
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	70	59	51	36	72	83	54	45
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	759	754	730	759	728	764	748	787
	růst v %	12,1	7,0	7,6	4,3	-4,1	1,3	2,5	3,7
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	689	695	678	722	655	681	693	742
	růst v %	9,6	6,2	3,8	4,5	-4,9	-2,1	2,2	2,7

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

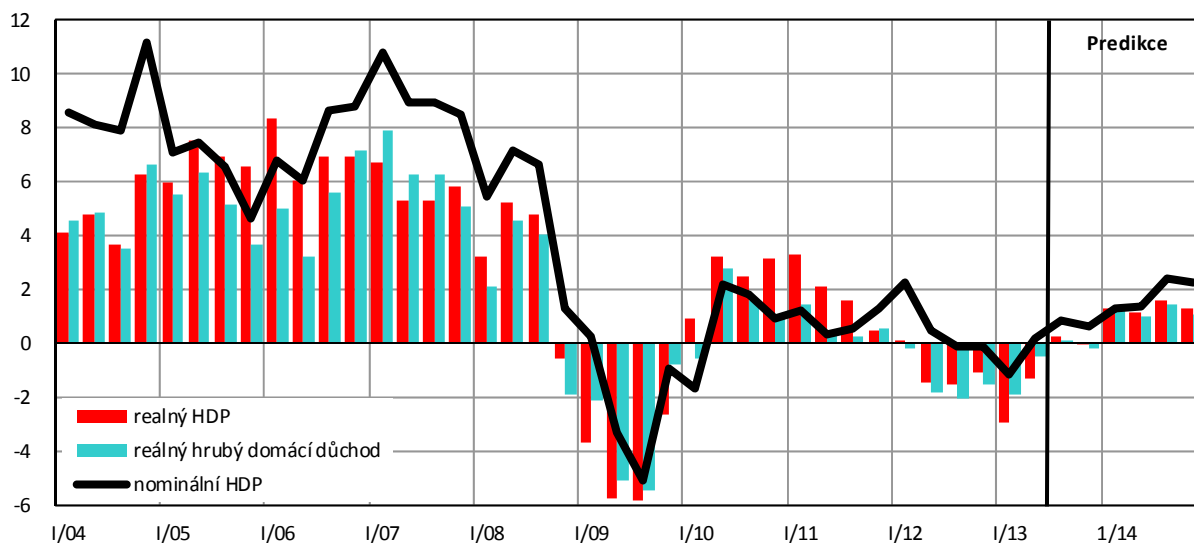
Graf C.1.1: Hrubý domácí produkt (reálný)
 zřetězené objemy, mld. Kč s. c. roku 2005, sezónně očištěno

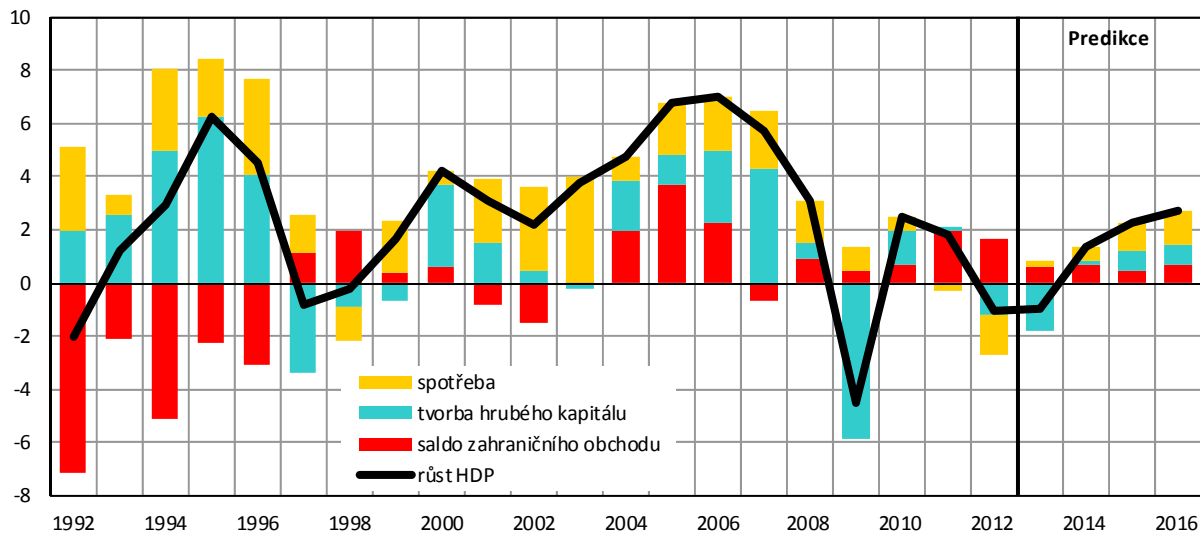
Graf C.1.2: Hrubý domácí produkt (reálný)
 sezónně očištěno, mezičtvrtletní růst v %, rozložení pravděpodobnosti za minulost je dáno skutečným rozložením revizí

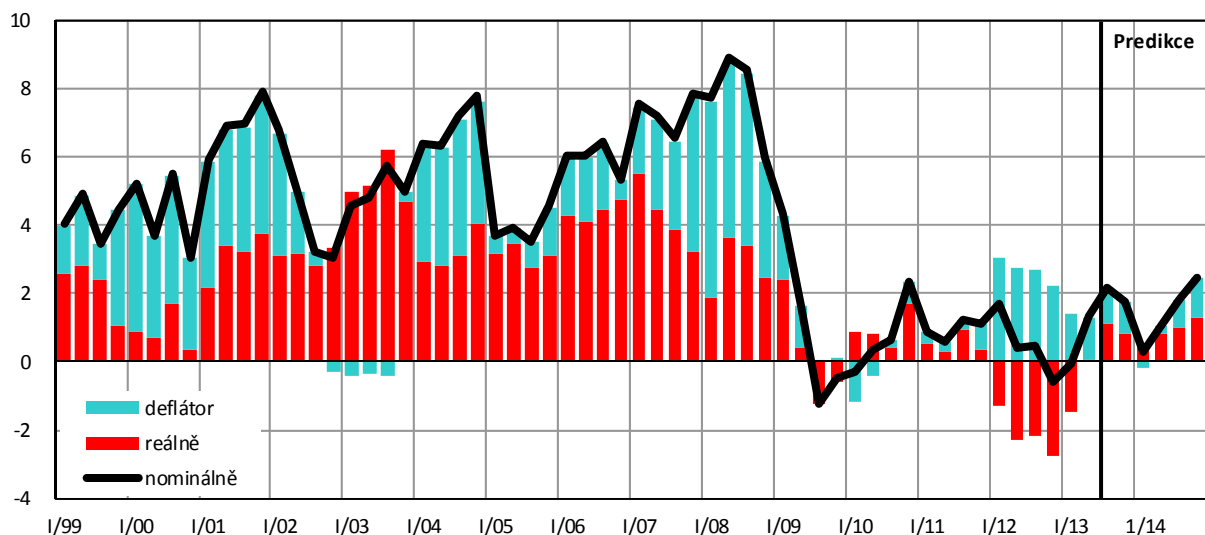
Graf C.1.3: Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod
 meziroční růst v %

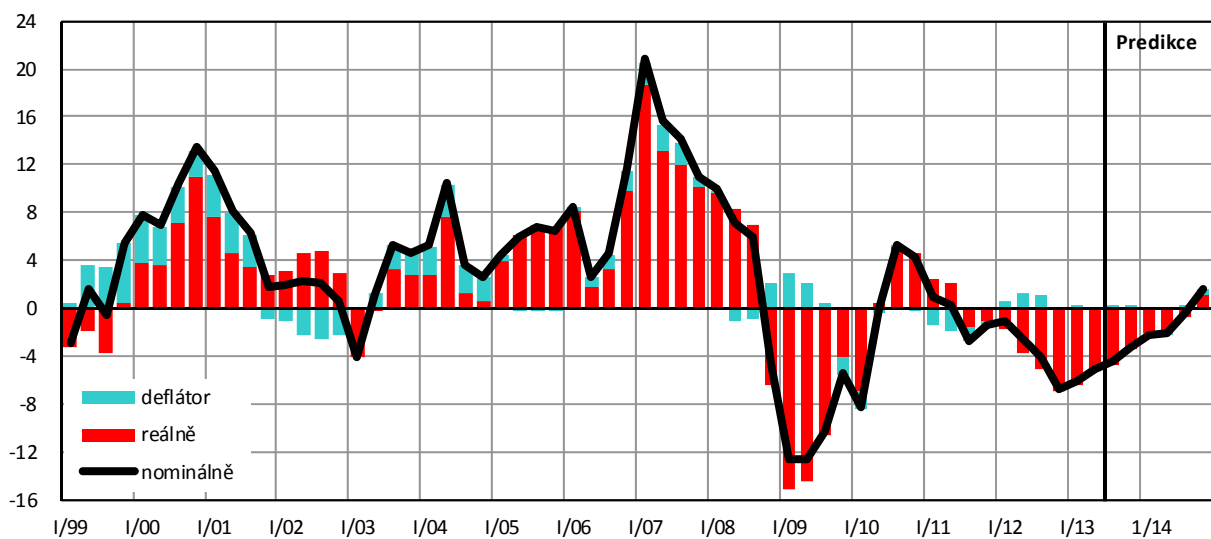
Graf C.1.4: Hrubý domácí produkt (reálný) – příspěvky k růstu
rozklad meziročního růstu, růst v %, příspěvky v procentních bodech

Graf C.1.5: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)
meziroční růst v %

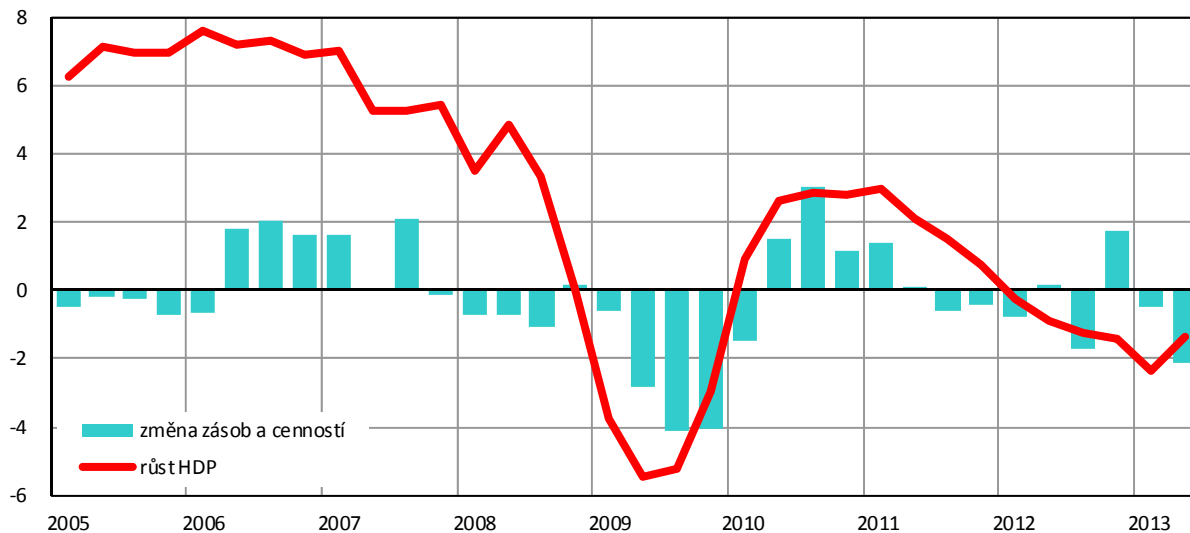

Graf C.1.6: Tvorba hrubého fixního kapitálu
meziroční růst v %

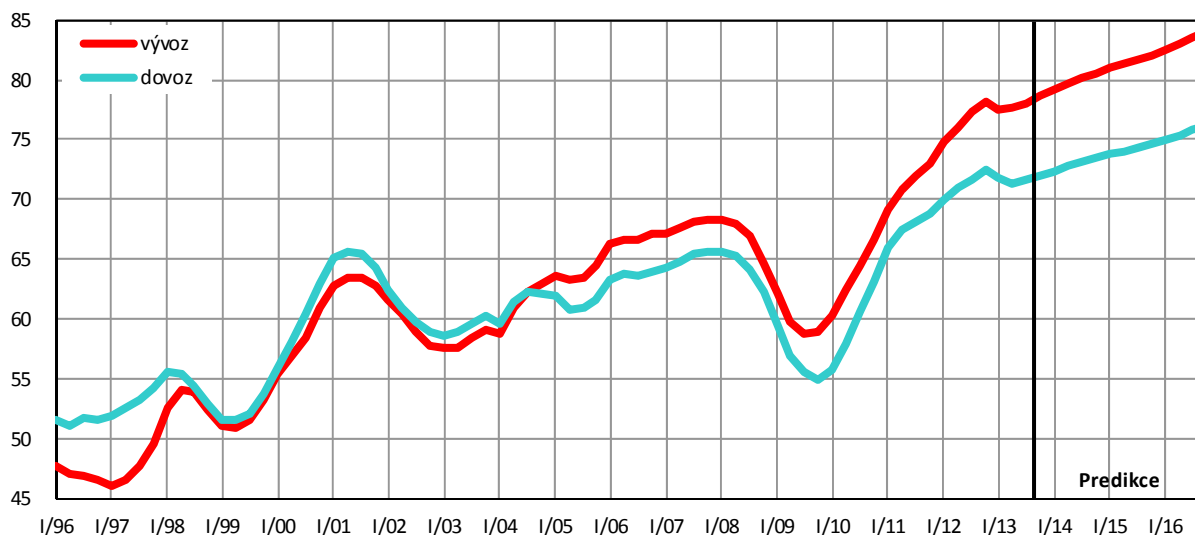
Graf C.1.7: Změna zásob a cenností (reálně)

sezónně očištěno, příspěvky k meziročnímu růstu HDP v procentních bodech

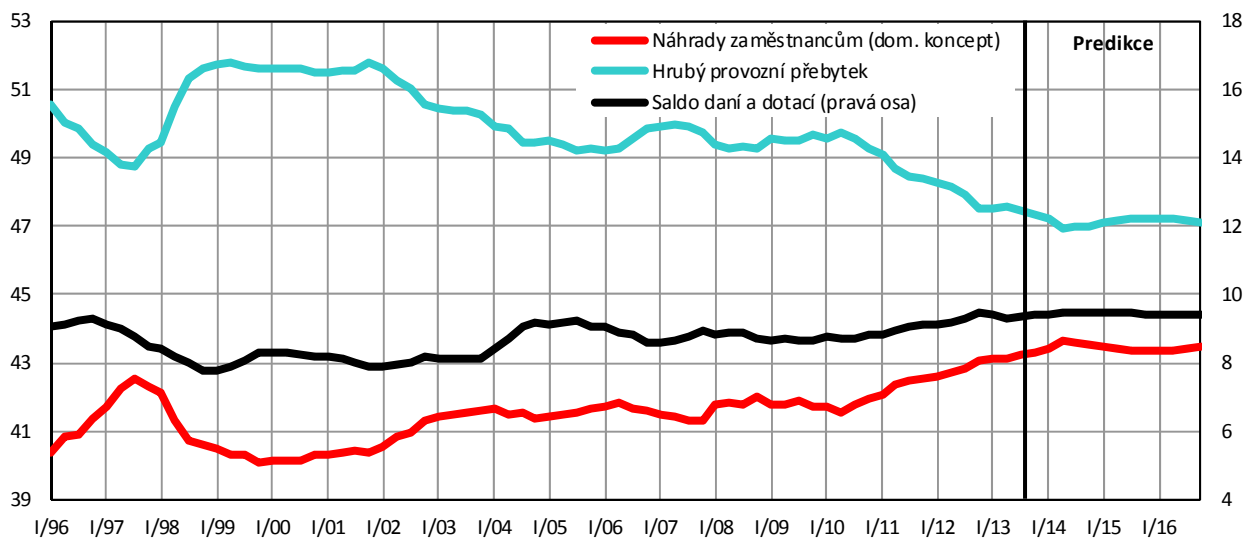
Graf C.1.8: Poměr vývozu a dovozu zboží a služeb k HDP (v b. c.)

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Graf C.1.9: HDP – důchodová struktura

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Tabulka C.1.6: HDP – důchodová struktura – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Předikce	Předikce	Výhled	Výhled
HDP	<i>mld. Kč</i>	3663	3848	3759	3791	3823	3846	3852	3924	4070	4221
	<i>růst v %</i>	9,2	5,1	-2,3	0,8	0,9	0,6	0,2	1,9	3,7	3,7
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	327	335	325	334	349	363	361	372	384	397
	<i>růst v %</i>	13,9	2,5	-3,1	2,8	4,3	4,2	-0,5	2,9	3,2	3,6
– Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	407	419	425	434	457	471	469	481	494	509
	<i>růst v %</i>	12,0	2,9	1,4	2,1	5,3	3,2	-0,4	2,4	2,7	3,0
– Dotace na výrobu	<i>mld. Kč</i>	80	84	100	100	108	108	108	109	110	111
	<i>růst v %</i>	4,8	4,4	19,5	-0,4	8,6	0,2	-0,3	0,8	1,0	1,0
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	1513	1617	1567	1590	1626	1656	1668	1709	1765	1835
	<i>růst v %</i>	8,6	6,8	-3,0	1,4	2,2	1,8	0,7	2,5	3,3	3,9
– Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	1140	1226	1201	1210	1237	1260	1268	1299	1359	1411
	<i>růst v %</i>	8,3	7,5	-2,1	0,8	2,2	1,8	0,6	2,5	4,6	3,9
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	373	390	367	380	389	396	400	410	407	423
	<i>růst v %</i>	9,4	4,7	-6,1	3,7	2,4	1,8	1,0	2,5	-0,9	4,1
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1822	1896	1866	1867	1849	1827	1823	1843	1921	1989
	<i>růst v %</i>	9,0	4,1	-1,6	0,0	-0,9	-1,2	-0,2	1,1	4,2	3,5
– Spotřeba fixního kapitálu	<i>mld. Kč</i>	644	680	710	720	731	746	759	774	798	821
	<i>růst v %</i>	6,8	5,6	4,4	1,4	1,6	2,0	1,8	2,0	3,0	3,0
– Čistý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1178	1216	1156	1147	1118	1081	1064	1069	1124	1167
	<i>růst v %</i>	10,3	3,2	-4,9	-0,8	-2,5	-3,3	-1,6	0,5	5,1	3,9

Tabulka C.1.7: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Předb.	Předb.	Odhad	Předikce
HDP	<i>mld. Kč</i>	907	967	968	1003	897	969	977	1010
	<i>růst v %</i>	2,3	0,5	-0,1	-0,1	-1,2	0,2	0,9	0,7
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	79	94	102	89	76	90	104	91
	<i>růst v %</i>	2,7	1,4	4,5	8,2	-3,3	-3,8	2,2	2,5
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	400	409	406	441	397	410	413	447
	<i>růst v %</i>	3,0	1,5	0,9	2,0	-0,7	0,4	1,8	1,4
– Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	302	310	309	338	300	310	315	343
	<i>růst v %</i>	2,8	1,4	0,8	2,4	-0,8	0,1	1,8	1,4
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	98	99	97	103	97	100	99	104
	<i>růst v %</i>	3,7	1,9	1,2	0,5	-0,3	1,3	1,8	1,4
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	428	465	461	473	423	469	460	471
	<i>růst v %</i>	1,5	-0,6	-1,9	-3,4	-1,2	0,8	-0,2	-0,4

C.2 Ceny

Prameny: ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka C.2.1: Ceny – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	105,4	112,1	113,3	115,0	117,2	121,0	122,8	123,6	126,0	127,1
– průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	2,8	6,3	1,0	1,5	1,9	3,3	1,4	0,7	1,9	0,9
prosinec	<i>průměr 2005=100</i>	107,9	111,8	112,9	115,5	118,3	121,1	122,7	124,4	126,5	128,1
	<i>růst v %</i>	5,4	3,6	1,0	2,3	2,4	2,4	1,2	1,4	1,8	1,2
z toho příspěvek											
– administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	2,2	4,3	1,0	1,6	1,2	2,2	1,1	0,1	0,5	-0,5
– tržního růstu	<i>proc. body</i>	3,3	-0,7	0,0	0,7	1,2	0,1	0,1	1,3	1,2	1,8
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	105,1	111,7	112,4	113,7	116,2	120,3	121,9	122,7	125,0	126,1
	<i>růst v %</i>	3,0	6,3	0,6	1,2	2,1	3,5	1,4	0,7	1,9	0,9
Nabídkové ceny bytů											
	<i>průměr 2005=100</i>	131,6	162,4	157,9	151,6	144,4	145,1
	<i>růst v %</i>	20,8	23,4	-2,8	-4,0	-4,8	0,5
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	103,9	105,9	108,3	106,6	105,6	107,3	108,5	109,1	110,7	111,7
	<i>růst v %</i>	3,3	1,9	2,3	-1,6	-0,9	1,6	1,2	0,5	1,5	0,9
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2005=100</i>	105,2	108,4	109,7	109,3	109,5	111,6	112,5	113,2	114,9	116,0
	<i>růst v %</i>	2,8	3,1	1,2	-0,3	0,1	1,9	0,8	0,6	1,5	0,9
Spotřeba domácností ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	104,5	109,5	110,3	110,2	110,7	113,6	114,9	115,5	117,5	118,6
	<i>růst v %</i>	2,9	4,8	0,8	-0,2	0,5	2,7	1,2	0,5	1,7	0,9
Spotřeba vlády	<i>průměr 2005=100</i>	108,9	112,6	115,4	114,9	115,9	117,6	118,4	120,2	122,3	123,7
	<i>růst v %</i>	4,1	3,4	2,5	-0,5	0,9	1,5	0,7	1,5	1,8	1,2
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2005=100</i>	102,7	102,8	103,7	103,2	102,0	102,7	102,9	103,1	103,9	104,7
	<i>růst v %</i>	1,6	0,1	1,0	-0,5	-1,2	0,8	0,2	0,2	0,8	0,7
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	98,3	93,9	94,1	92,9	93,6	96,5	97,4	98,4	99,4	100,3
	<i>růst v %</i>	0,1	-4,5	0,3	-1,3	0,8	3,1	0,9	1,1	1,0	1,0
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	99,9	96,8	95,2	95,8	98,1	101,7	102,1	103,4	104,4	105,4
	<i>růst v %</i>	-0,7	-3,1	-1,7	0,6	2,5	3,6	0,4	1,3	1,0	1,0
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	98,4	97,0	98,9	97,0	95,4	94,9	95,4	95,2	95,2	95,2
	<i>růst v %</i>	0,8	-1,4	2,0	-1,9	-1,6	-0,5	0,5	-0,2	0,0	0,0

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Tabulka C.2.2: Ceny – čtvrtletní

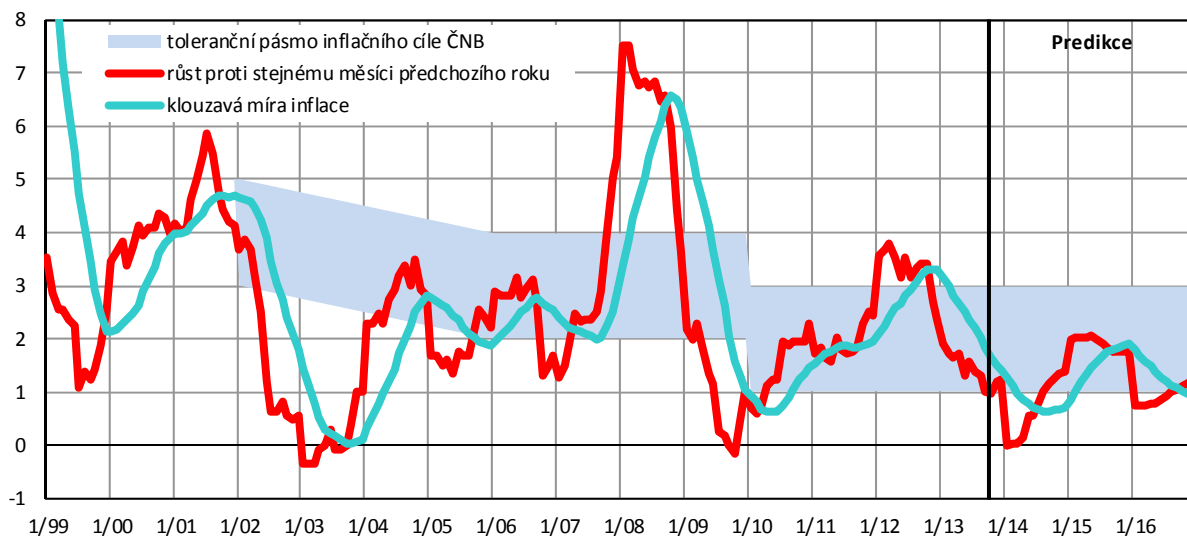
		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	
Spotřebitelské ceny (prům. čtvrtletí)	<i>průměr 2005=100</i>	120,7	121,1	121,1	121,1	122,8	123,0	122,6	122,6
	<i>růst v %</i>	3,7	3,4	3,3	2,8	1,8	1,5	1,2	1,2
- přísp. administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	2,6	2,6	2,4	2,3	1,6	1,4	1,2	1,2
- příspěvek tržního růstu cen	<i>proc. body</i>	1,1	0,8	0,9	0,5	0,2	0,1	0,0	-0,1
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	119,9	120,4	120,4	120,4	121,9	122,2	121,8	121,8
	<i>růst v %</i>	4,0	3,8	3,4	2,9	1,7	1,5	1,2	1,1
Nabídkové ceny bytů	<i>průměr 2005=100</i>	143,7	146,1	144,9	145,7	145,3	145,7	146,7	.
	<i>růst v %</i>	-2,4	1,2	1,0	2,5	1,1	-0,3	1,2	.
Deflátoři									
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	106,3	107,2	107,3	108,3	108,2	108,9	107,9	109,0
	<i>růst v %</i>	2,2	2,0	1,4	1,0	1,8	1,6	0,6	0,7
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2005=100</i>	110,8	111,5	111,6	112,4	111,7	112,3	112,5	113,4
	<i>růst v %</i>	2,4	2,2	1,8	1,4	0,8	0,7	0,8	0,9
Spotřeba domácností²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	113,3	113,7	113,9	113,6	114,9	115,1	115,1	114,7
	<i>růst v %</i>	3,0	2,7	2,7	2,2	1,4	1,2	1,0	1,0
Spotřeba vlády	<i>průměr 2005=100</i>	115,0	116,7	116,9	121,2	114,7	116,9	118,5	122,9
	<i>růst v %</i>	2,5	1,6	1,4	0,5	-0,3	0,2	1,3	1,4
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2005=100</i>	102,7	102,9	102,8	102,6	103,0	102,9	103,1	102,8
	<i>růst v %</i>	0,6	1,3	1,1	0,2	0,3	0,0	0,3	0,2
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	96,1	96,9	96,6	96,5	97,2	97,7	97,2	97,3
	<i>růst v %</i>	4,0	4,3	3,5	0,7	1,2	0,8	0,6	0,9
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	101,6	102,2	101,8	101,3	101,5	101,8	102,6	102,4
	<i>růst v %</i>	4,3	4,7	4,2	1,3	-0,1	-0,4	0,9	1,2
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	94,6	94,8	94,9	95,3	95,8	96,0	94,7	95,0
	<i>růst v %</i>	-0,4	-0,4	-0,7	-0,6	1,3	1,2	-0,2	-0,3

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Graf C.2.1: Spotřebitelské ceny

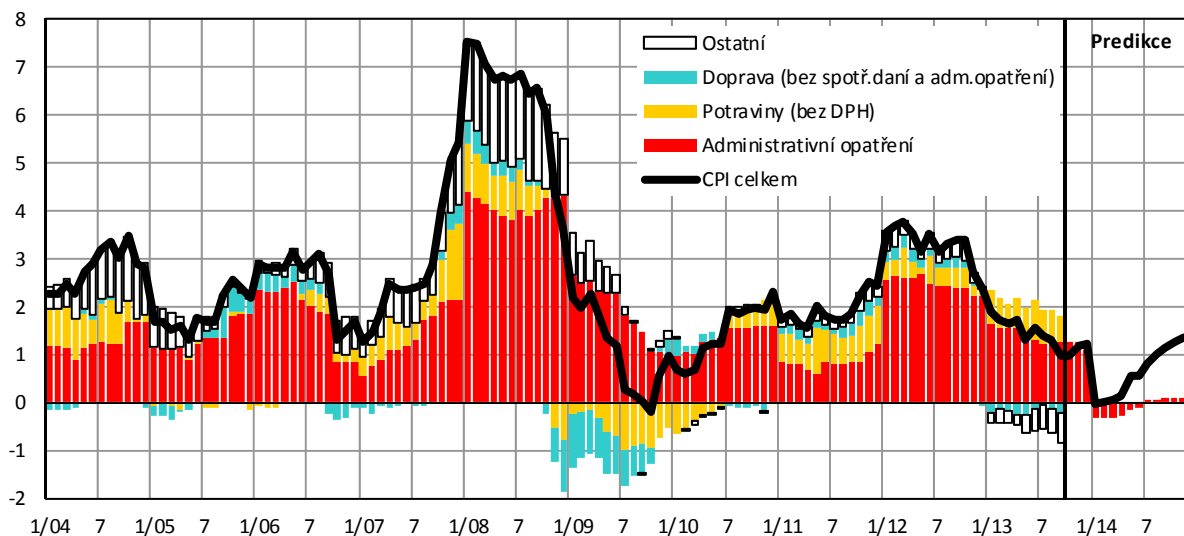
meziroční růst v %

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

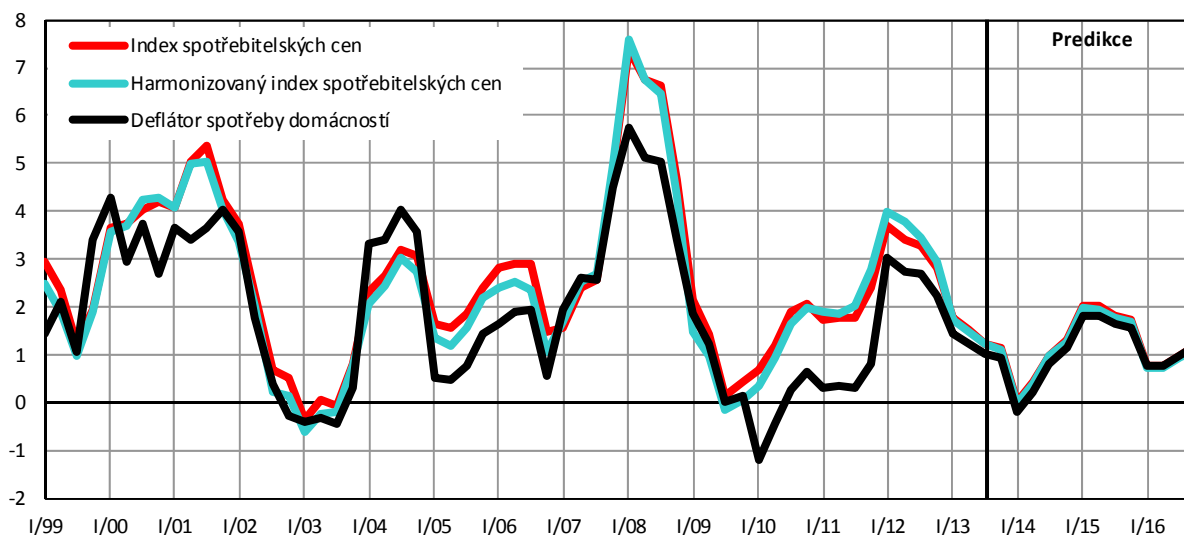
Graf C.2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, příspěvky v procentních bodech, růst CPI v %

Graf C.2.3: Indikátory spotřebitelských cen

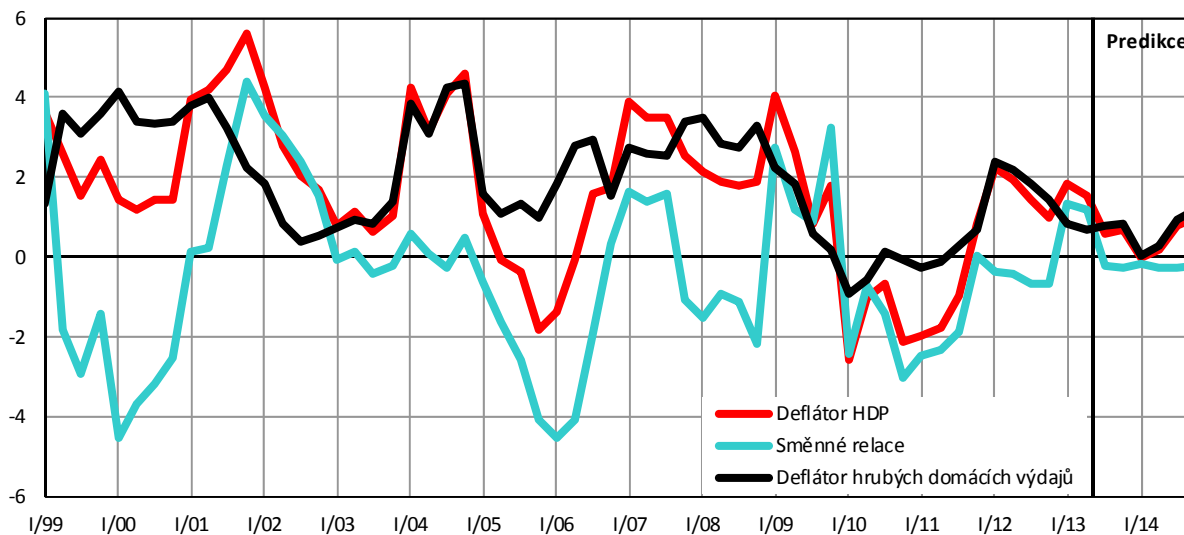
meziroční růst v %

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

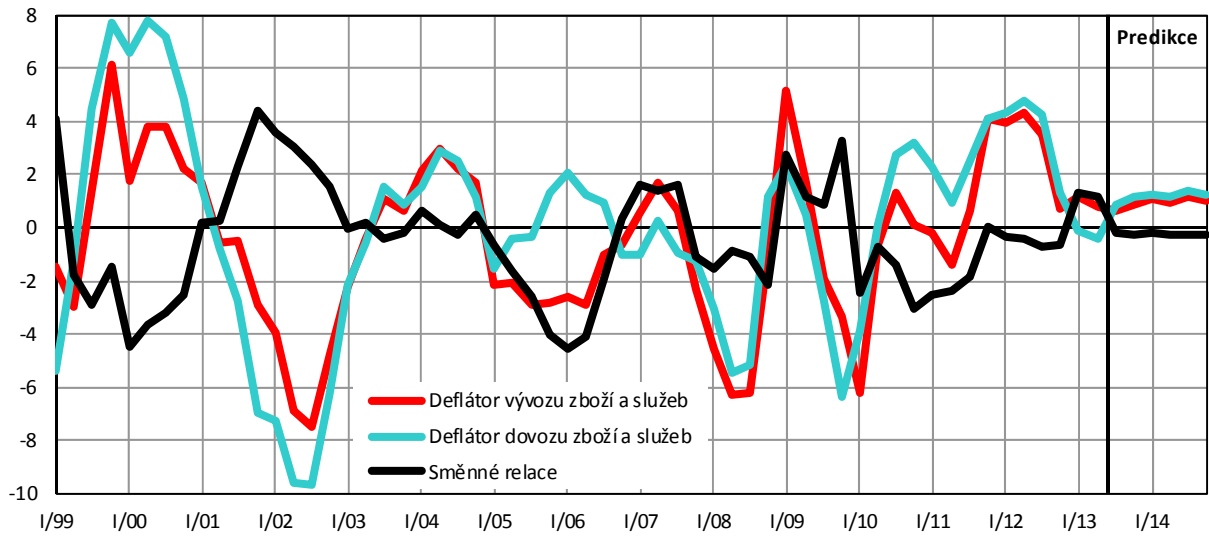
Graf C.2.4: Deflátor HDP

meziroční indexy deflátoru domácího konečného užití a směnných relací, v %

Graf C.2.5: Směnné relace

meziroční růst v %

C.3 Trh práce

Prameny: ČSÚ, MPO ČR, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka C.3.1: Zaměstnanost – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	4922	5002	4934	4885	4872	4890	4947	4969	4972	4974
	<i>růst v %</i>	1,9	1,6	-1,4	-1,0	0,4	0,4	1,2	0,4	0,1	0,1
–zaměstnanci ²⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	4125	4196	4107	4019	3993	3990	4062	4078	4080	4081
	<i>růst v %</i>	1,9	1,7	-2,1	-2,1	0,0	-0,1	1,8	0,4	0,0	0,0
–podnikatelé ³⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	797	807	827	866	880	901	885	890	892	893
	<i>růst v %</i>	2,2	1,2	2,5	4,7	2,0	2,4	-1,7	0,6	0,2	0,1
Nezaměstnanost	<i>prům. v tis.osob</i>	276	230	352	384	351	367	376	389	381	352
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,1	7,3	7,1	6,6
Pracovní síla	<i>prům. v tis.osob</i>	5198	5232	5286	5269	5223	5257	5323	5357	5353	5326
	<i>růst v %</i>	0,0	0,7	1,0	-0,3	-0,2	0,7	1,3	0,6	-0,1	-0,5
Populace ve věku 15–64 let	<i>prům. v tis.osob</i>	7347	7410	7431	7399	7295	7229	7157	7091	7026	6960
	<i>růst v %</i>	0,5	0,9	0,3	-0,4	-0,7	-0,9	-1,0	-0,9	-0,9	-0,9
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	67,0	67,5	66,4	66,0	66,8	67,6	69,1	70,1	70,8	71,5
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	66,1	66,6	65,4	65,0	65,7	66,5	67,9	68,8	69,5	70,1
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	70,8	70,6	71,1	71,2	71,6	72,7	74,4	75,6	76,2	76,5
Míra ekon.aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	69,8	69,7	70,1	70,2	70,5	71,6	73,1	74,2	74,9	75,2
Národní účty – ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	5086	5204	5111	5059	5057	5077	5139	5161	5164	5167
	<i>růst v %</i>	2,1	2,3	-1,8	-1,0	0,0	0,4	1,2	0,4	0,1	0,1
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	9,12	9,37	9,09	9,16	9,16	9,15	9,03	9,09	9,08	9,06
	<i>růst v %</i>	1,3	2,7	-3,0	0,8	0,0	-0,1	-1,3	0,7	-0,1	-0,2
Odpracované hodiny/zaměstnanost	<i>hodiny/osobu</i>	1793	1800	1778	1811	1811	1802	1757	1762	1759	1754
	<i>růst v %</i>	-0,8	0,4	-1,2	1,8	0,0	-0,5	-2,5	0,3	-0,2	-0,3
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:											
Počet nezaměstnaných	<i>prům. v tis.osob</i>	392,8	324,6	465,6	528,7	507,8	504,7	565	598	571	513

Údaje do roku 2010 včetně navazují na výsledky Sčítání lidu 2001, údaje od roku 2011 na Sčítání lidu 2011.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají z odlišné definice obou ukazatelů.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

Tabulka C.3.2: Zaměstnanost – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								Odhad	Predikce
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:									
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4835	4888	4921	4917	4884	4953	4978	4974
	<i>meziroční růst v %</i>	0,1	0,2	0,5	0,6	1,0	1,3	1,2	1,2
	<i>mezičtvrtletní růst v %</i>	0,0	0,2	0,3	0,1	0,3	0,5	0,2	0,1
–zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	3937	3980	4027	4014	4015	4074	4086	4073
	<i>růst v %</i>	-0,6	-0,6	0,3	0,6	2,0	2,4	1,5	1,5
–podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	898	908	894	902	869	879	892	901
	<i>růst v %</i>	3,1	4,3	1,4	0,8	-3,2	-3,2	-0,2	-0,2
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	369	351	368	380	393	358	373	379
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,1	6,7	7,0	7,2	7,4	6,7	7,0	7,1
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5204	5239	5288	5296	5277	5311	5351	5353
	<i>růst v %</i>	0,0	0,2	1,0	1,4	1,4	1,4	1,2	1,1
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	7255	7238	7222	7200	7184	7166	7149	7131
	<i>růst v %</i>	-0,9	-0,9	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	66,6	67,5	68,1	68,3	68,0	69,1	69,6	69,8
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,0	1,1	1,3	1,6	1,5	1,5
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	65,6	66,5	67,1	67,0	66,8	68,0	68,4	68,5
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	0,9	0,9	1,2	1,6	1,3	1,4
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	71,7	72,4	73,2	73,6	73,5	74,1	74,9	75,1
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,4	1,8	1,7	1,7	1,6	1,5
Míra ekon. aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	70,7	71,3	72,1	72,3	72,3	73,0	73,6	73,8
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,3	1,6	1,6	1,7	1,4	1,5
Národní účty – ČSÚ:									
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	5010	5069	5118	5111	5065	5134	5182	5175
	<i>růst v %</i>	0,0	0,3	0,5	0,8	1,1	1,3	1,2	1,2
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	2,40	2,37	2,07	2,31	2,29	2,36	2,07	2,31
	<i>růst v %</i>	0,6	-1,5	-1,6	2,1	-4,5	-0,5	-0,1	0,0
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	479	467	405	451	452	459	400	446
	<i>růst v %</i>	0,5	-1,7	-2,1	1,3	-5,5	-1,8	-1,3	-1,2
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	531	494	486	508	582	559	551	569

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

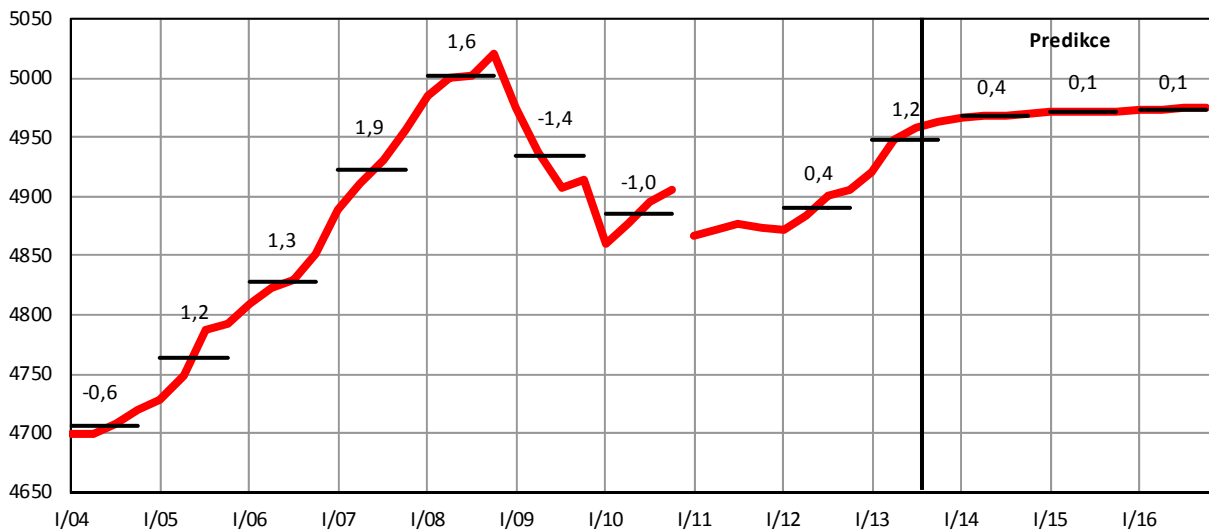
⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

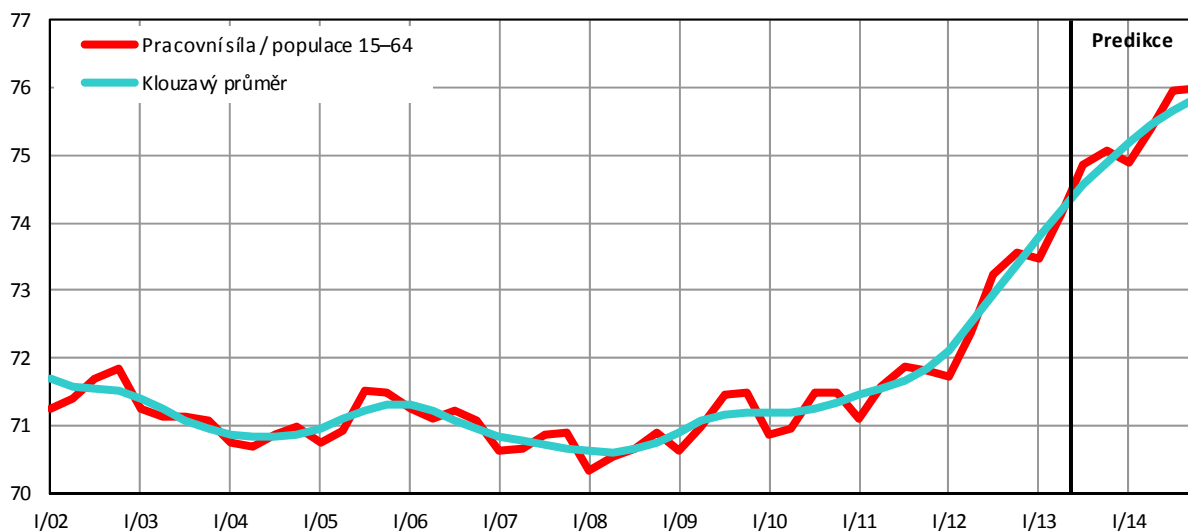
⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

Graf C.3.3: Zaměstnanost (VŠPS)

sezónně očištěná data, v tis. osob, míra růstu v %

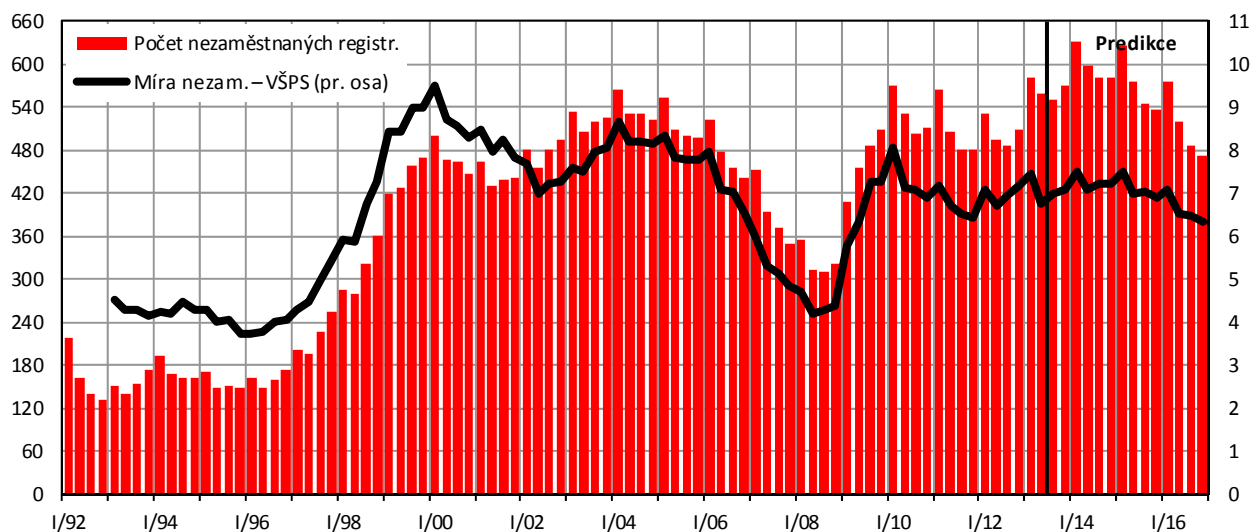

Graf C.3.4: Poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věkové skupině 15–64 let (v %)

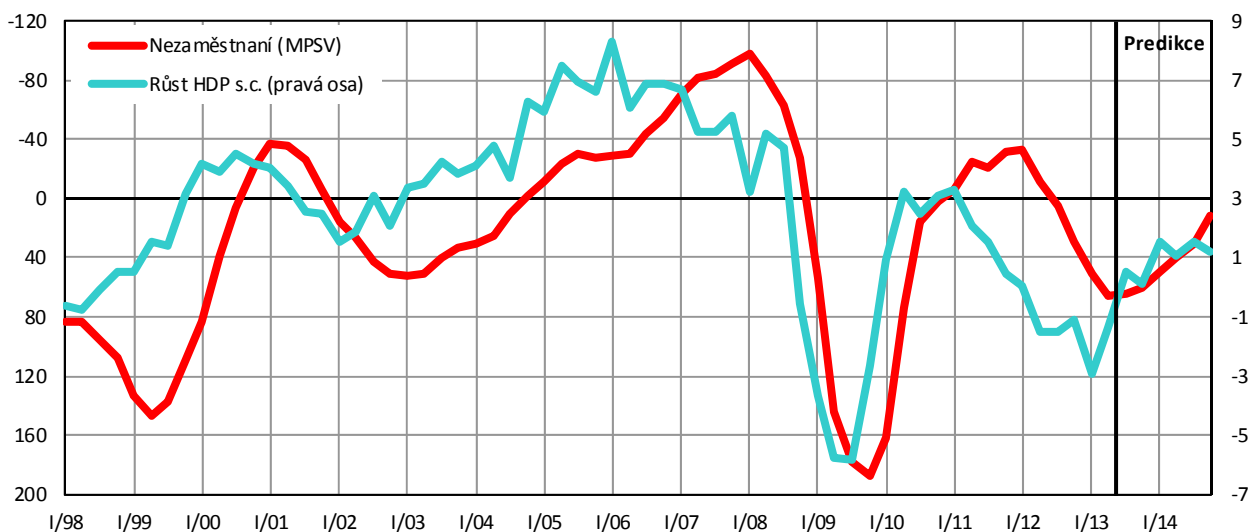
Graf C.3.5: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Graf C.3.6: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůstky reálného HDP v % a registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Tabulka C.3.3: Trh práce – analytické ukazatele

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾												
– nominální	růst v %	3,8	6,0	6,3	4,2	-0,6	3,1	2,3	1,9	-0,9	2,1	
– reálné ²⁾	růst v %	1,9	3,4	3,3	-2,0	-1,7	1,6	0,4	-1,4	-2,4	1,2	
Objem mezd a platů	růst v %	7,3	7,2	8,3	7,5	-2,1	0,8	2,2	1,8	0,8	2,5	
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾												
– nominální	Kč	18 336	19 536	20 947	22 592	23 353	23 858	24 452	25 109	25 300	25 900	
	růst v %	5,0	6,5	7,2	7,9	3,4	2,2	2,5	2,7	0,9	2,3	
– reálná	Kč 2005	18 336	19 053	19 865	20 147	20 610	20 753	20 866	20 745	20 600	20 900	
	růst v %	3,1	3,9	4,3	1,4	2,3	0,7	0,5	-0,6	-0,6	1,5	
Produktivita práce	růst v %	4,6	5,6	3,5	0,8	-2,8	3,5	1,9	-1,4	-2,2	0,9	
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	růst v %	-0,7	0,4	2,6	3,4	2,2	-0,4	0,5	3,3	1,2	1,1	
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	41,7	41,6	41,3	42,0	41,7	41,9	42,5	43,1	43,4	43,6	

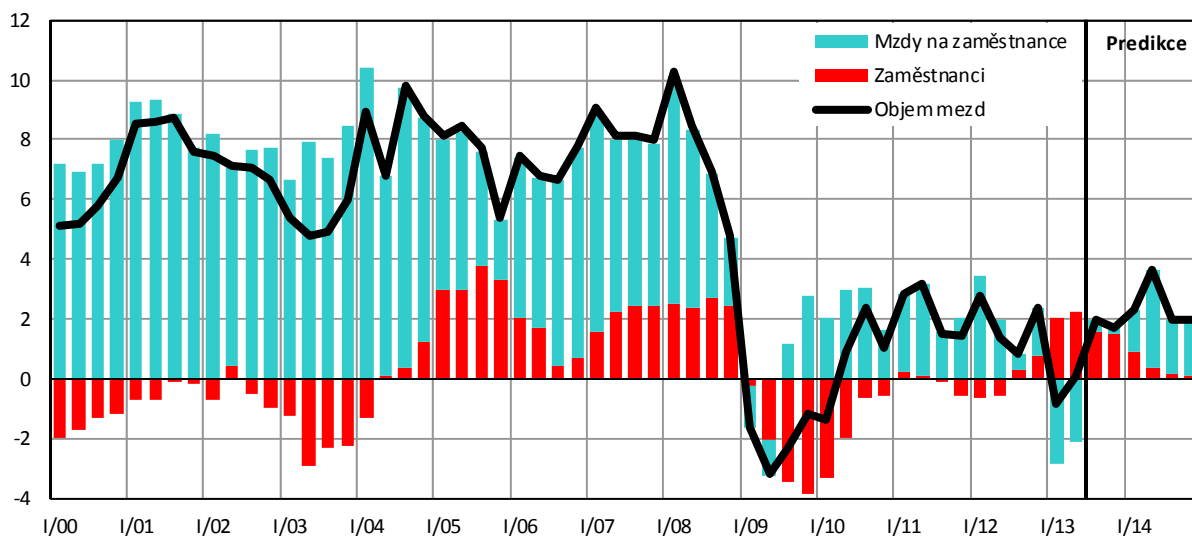
¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle národních účtů.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

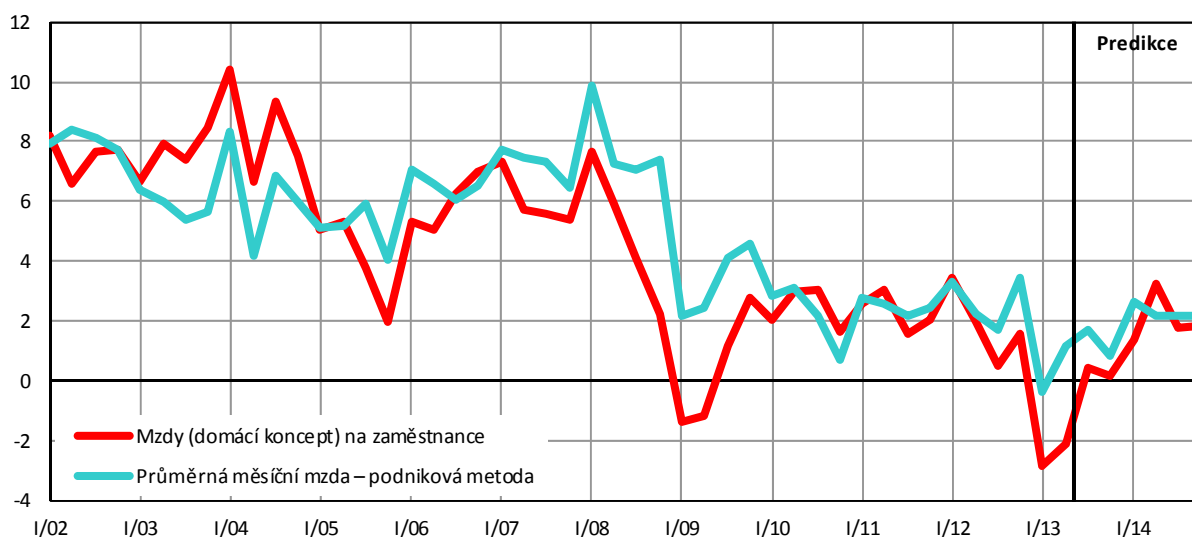
³⁾ Průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

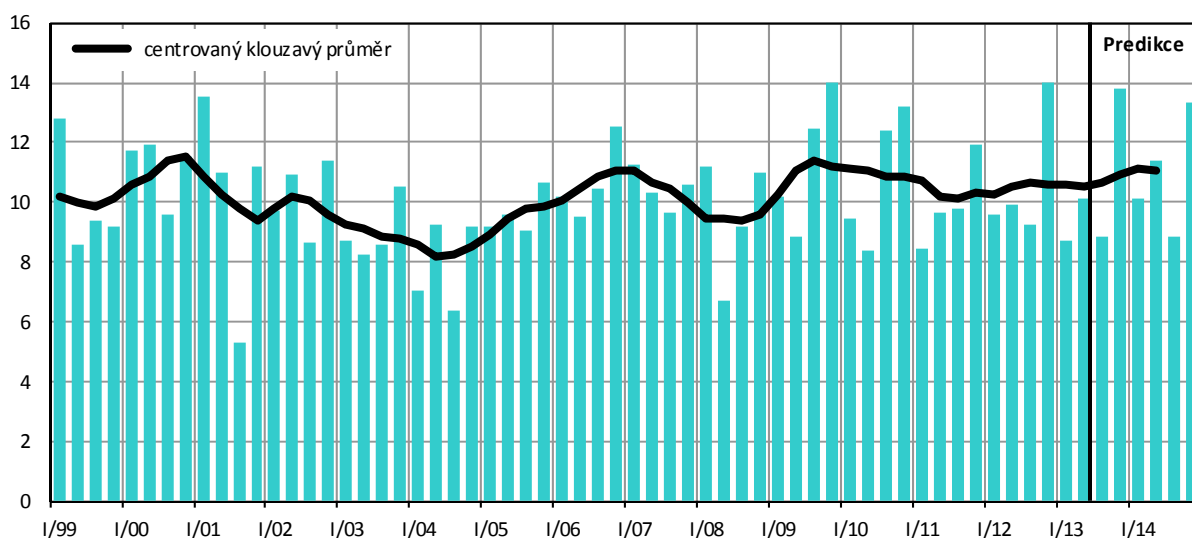
Graf C.3.7: Objem mezd a platů – nominální, domácí koncept
meziroční růst v %

Graf C.3.8: Průměrná mzda – nominální
meziroční růst v %

Graf C.3.9: Míra hrubých úspor domácností
v % disponibilního důchodu

Tabulka C.3.4: Účet domácností

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
Běžné příjmy												
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	1302	1397	1510	1597	1557	1589	1627	1660	1674	1715	
	<i>růst v %</i>	6,5	7,3	8,1	5,8	-2,5	2,1	2,4	2,1	0,8	2,5	
Hrubý provozní přebytek a smíšený důchod ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	515	538	570	587	616	608	584	591	589	594	
	<i>růst v %</i>	1,3	4,4	6,0	3,0	5,0	-1,4	-4,0	1,2	-0,2	0,8	
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	<i>mld. Kč</i>	135	150	155	167	155	151	154	141	139	140	
	<i>růst v %</i>	13,0	11,5	3,1	8,2	-7,3	-2,8	2,3	-8,8	-1,5	1,0	
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	386	422	471	495	536	542	552	567	576	588	
	<i>růst v %</i>	5,1	9,1	11,6	5,1	8,4	1,1	1,9	2,6	1,7	2,1	
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>mld. Kč</i>	104	113	122	137	137	135	134	146	151	156	
	<i>růst v %</i>	4,5	8,9	7,8	11,8	0,5	-1,8	-0,8	9,2	3,0	3,6	
Běžné výdaje												
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	19	21	26	30	18	22	20	19	17	17	
	<i>růst v %</i>	-6,6	10,6	26,5	12,8	-38,1	18,3	-5,6	-8,8	-7,4	1,0	
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	144	144	160	146	141	137	148	151	149	153	
	<i>růst v %</i>	1,7	0,4	11,0	-8,6	-3,7	-2,7	7,8	2,4	-1,3	2,4	
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	515	564	618	638	605	622	638	653	666	684	
	<i>růst v %</i>	6,5	9,6	9,5	3,4	-5,3	2,8	2,7	2,3	2,0	2,6	
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>mld. Kč</i>	109	119	132	143	140	140	142	150	153	156	
	<i>růst v %</i>	4,7	9,4	11,0	8,3	-2,1	0,0	1,1	5,5	2,2	2,0	
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	1657	1771	1891	2025	2097	2104	2102	2131	2142	2183	
	<i>růst v %</i>	5,6	6,9	6,8	7,1	3,5	0,3	-0,1	1,4	0,5	1,9	
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	1516	1604	1720	1857	1874	1889	1908	1916	1942	1973	
	<i>růst v %</i>	3,8	5,9	7,2	8,0	1,0	0,8	1,0	0,4	1,4	1,6	
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	<i>mld. Kč</i>	19	23	26	24	17	15	16	15	25	29	
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	160	190	197	193	240	230	210	230	224	240	
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-31	-31	-36	-29	-28	-33	-29	-24	-20	-19	
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	158	178	203	209	201	218	190	175	167	160	
	<i>růst v %</i>	13,2	12,4	14,2	3,0	-3,8	8,6	-13,0	-7,9	-4,8	-4,0	
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	34	43	30	12	66	44	49	77	78	99	
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	<i>růst v %</i>	4,7	5,3	3,7	2,2	2,7	0,5	-0,5	-1,2	-0,7	1,3	
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	9,7	10,7	10,4	9,5	11,4	10,9	10,0	10,8	10,5	11,0	

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.

⁹⁾ Deflováno deflátorem spotřeby domácností

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

C.4 Vztahy k zahraničí

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka C.4.1: Platební bilance – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
										Predikce	Predikce
Výkonová bilance ¹⁾	mld. Kč	86	108	106	100	161	129	149	196	240	261
– obchodní bilance ²⁾	mld. Kč	49	59	47	26	87	54	90	146	181	197
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	mld. Kč	-111	-139	-124	-167	-107	-138	-177	-189	-185	-180
– bilance služeb	mld. Kč	38	49	59	74	74	75	58	50	59	64
Bilance výnosů	mld. Kč	-128	-165	-255	-175	-250	-285	-256	-289	-312	-322
– náhrady zaměstnancům	mld. Kč	4	3	-4	-19	-11	-1	1	5	6	6
– investiční výnosy	mld. Kč	-132	-168	-251	-156	-239	-284	-257	-294	-318	-328
Bilance převodů	mld. Kč	11	-11	-8	-6	-1	9	3	-1	6	4
Běžný účet	mld. Kč	-31	-67	-157	-81	-89	-147	-104	-94	-67	-57
Kapitálový účet	mld. Kč	6	10	22	27	51	33	15	52	52	54
Finanční účet	mld. Kč	160	100	125	92	143	174	59	122	.	.
– přímé zahraniční investice	mld. Kč	280	90	179	36	38	95	47	181	.	.
– portfoliové investice	mld. Kč	-81	-27	-57	-9	159	150	6	43	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	mld. Kč	-38	36	3	65	-53	-71	7	-102	.	.
Změna devizových rezerv	mld. Kč	93	2	16	40	61	41	-17	80	.	.
Mezinárodní investiční pozice	mld. Kč	-837	-1084	-1418	-1545	-1728	-1830	-1818	-1904	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	mld. Kč	1144	1196	1377	1630	1639	1767	1877	1941	2047	2049
Výkonová bilance ¹⁾ / HDP	%	2,8	3,2	2,9	2,6	4,3	3,4	3,9	5,1	6,2	6,6
Běžný účet / HDP	%	-1,0	-2,0	-4,3	-2,1	-2,4	-3,9	-2,7	-2,4	-1,7	-1,4
Finanční účet / HDP	%	5,1	3,0	3,4	2,4	3,8	4,6	1,6	3,2	.	.
Mez. inv. pozice / HDP	%	-26,9	-32,3	-38,7	-40,2	-46,0	-48,3	-47,5	-49,5	.	.
Zahr. zadluženost / HDP ⁶⁾	%	36,7	35,7	37,6	42,3	43,6	46,6	49,1	50,5	53	52

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob

³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

⁶⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Tabulka C.4.2: **Platební bilance – čtvrtletní**
roční klouzavé úhrny, u zahraniční zadluženosti konec období

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	
Výkonová bilance ¹⁾	mld. Kč	169	168	194	196	199	228	231	240
– obchodní bilance ²⁾	mld. Kč	109	116	143	146	148	171	173	181
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	mld. Kč	-182	-180	-183	-189	-187	-189	-186	-185
– bilance služeb	mld. Kč	60	53	50	50	51	57	58	59
Bilance výnosů	mld. Kč	-289	-216	-258	-289	-303	-308	-310	-312
– náhrady zaměstnancům	mld. Kč	2	3	5	5	5	6	6	6
– investiční výnosy	mld. Kč	-291	-219	-263	-294	-307	-314	-316	-318
Bilance převodů	mld. Kč	1	-9	-11	-1	6	4	12	6
Běžný účet	mld. Kč	-120	-56	-75	-94	-97	-76	-68	-67
Kapitálový účet	mld. Kč	15	15	18	52	52	51	52	52
Finanční účet	mld. Kč	126	31	81	122	101	123	.	.
– přímé zahraniční investice	mld. Kč	86	86	165	181	176	139	.	.
– portfoliové investice	mld. Kč	71	57	86	43	36	69	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	mld. Kč	-31	-112	-171	-102	-112	-84	.	.
Změna devizových rezerv	mld. Kč	42	4	16	80	54	81	.	.
Mezinárodní investiční pozice	mld. Kč	-1889	-1893	-1933	-1904	-1877	-1920	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	mld. Kč	1918	1928	1889	1941	1980	2025	2055	2047

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob

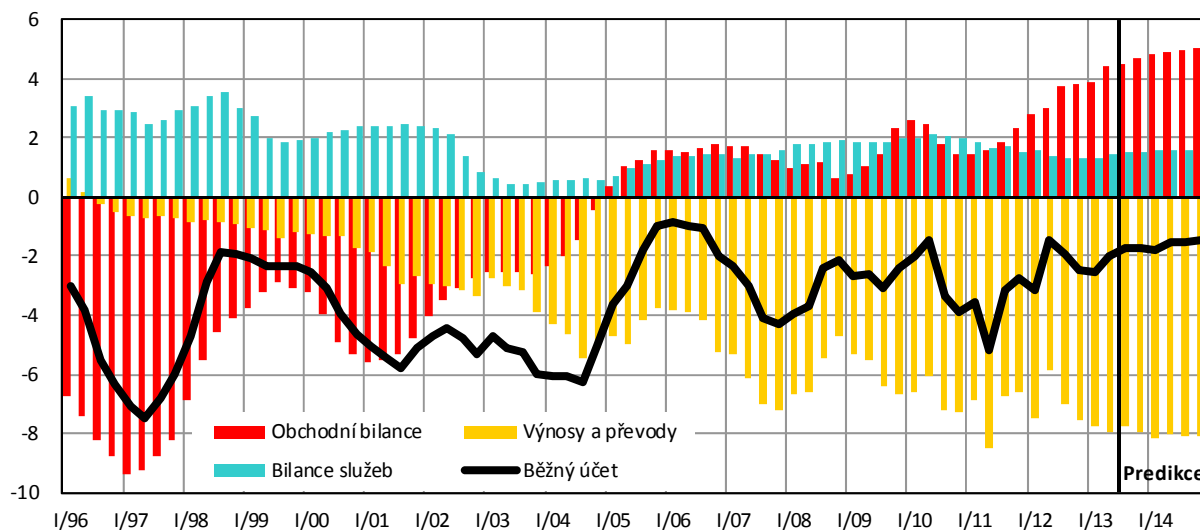
³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

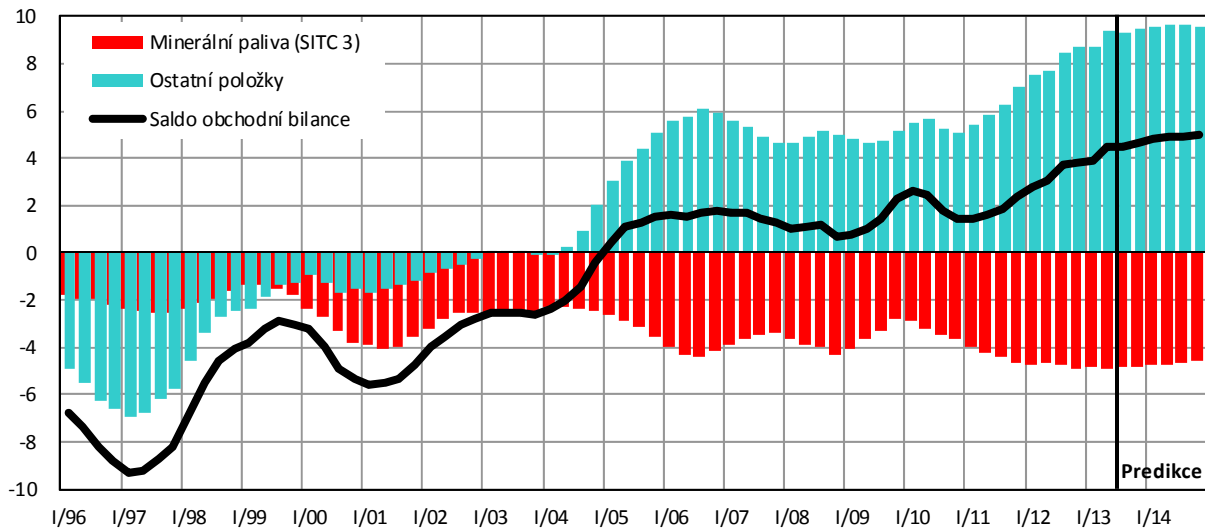
Graf C.4.1: **Běžný účet platební bilance**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

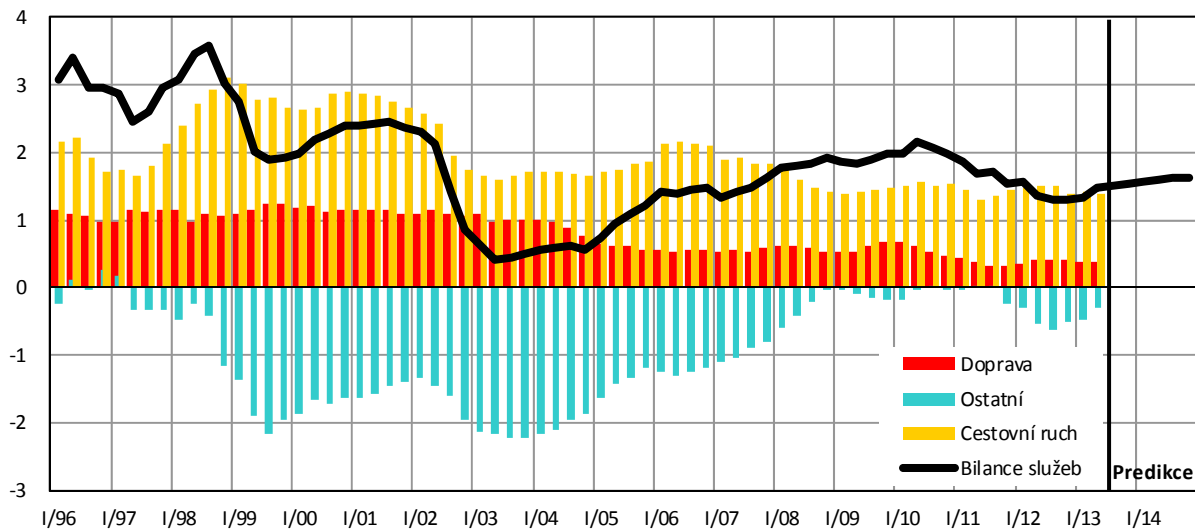
Graf C.4.2: **Obchodní bilance** (metodika platební bilance)

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

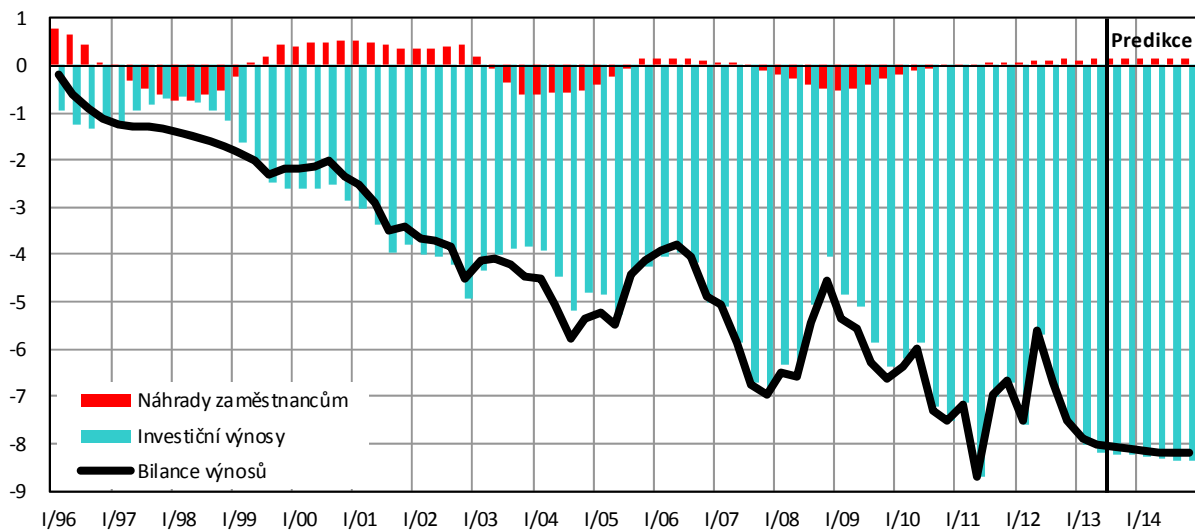
Graf C.4.3: **Bilance služeb**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf C.4.4: **Bilance výnosů**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Tabulka C.4.3: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	104,3	108,9	110,5	106,0	109,6	112,9	114,0	115	117	
	<i>růst v %</i>	2,2	4,3	4,4	1,5	-4,1	3,4	3,0	1,0	0,7	1,6	
Dovozní náročnost ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	107,8	110,1	110,0	103,1	111,9	117,0	117,0	117	118	
	<i>růst v %</i>	5,7	7,8	2,1	-0,1	-6,2	8,5	4,6	0,0	-0,1	1,1	
Exportní trhy ³⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	112,5	119,9	121,5	109,3	122,7	132,1	133,4	134	138	
	<i>růst v %</i>	8,0	12,5	6,6	1,3	-10,0	12,2	7,7	1,0	0,6	2,7	
Exportní výkonnost ⁴⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	101,3	105,9	107,6	105,5	109,4	112,3	115,9	115	116	
	<i>růst v %</i>	2,5	1,3	4,5	1,6	-1,9	3,7	2,7	3,2	-0,8	0,7	
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	114,0	126,9	130,7	115,3	134,2	148,3	154,6	154	160	
	<i>růst v %</i>	10,7	14,0	11,4	3,0	-11,8	16,4	10,6	4,2	-0,2	3,4	
Směnný kurz ⁵⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	95,4	93,0	83,2	86,0	84,2	81,7	84,6	86	86	
	<i>růst v %</i>	-5,6	-4,6	-2,6	-10,5	3,4	-2,2	-2,9	3,6	1,6	0,2	
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	103,1	106,1	112,8	108,8	109,5	113,8	113,3	112	113	
	<i>růst v %</i>	3,1	3,1	2,9	6,3	-3,6	0,7	4,0	-0,4	-0,9	0,8	
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	98,4	98,6	93,8	93,6	92,1	93,0	95,9	97	98	
	<i>růst v %</i>	-2,6	-1,6	0,2	-4,9	-0,3	-1,5	0,9	3,1	0,7	1,0	
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	112,2	125,1	122,7	107,7	123,7	138,0	148,3	149	156	
	<i>růst v %</i>	7,7	12,2	11,6	-2,0	-12,2	14,8	11,6	7,5	0,6	4,4	

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR (Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko a Francie).

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převertáčená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky A.4.1.

⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

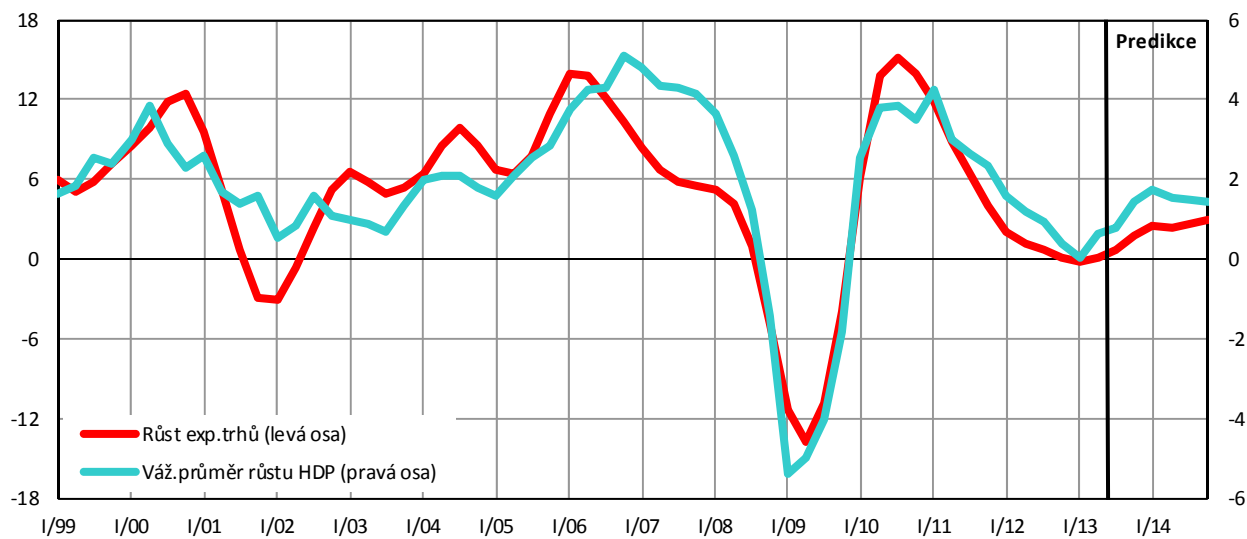
Tabulka C.4.4: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní

		2012				2013					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
										Odhad	Predikce
HDP ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	114,0	114,0	114,2	113,9	114,0	114,7	115	116		
	<i>růst v %</i>	1,6	1,2	1,0	0,4	0,0	0,6	0,8	1,5		
Dovozní náročnost ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	116,8	117,4	117,1	116,7	116,5	116,8	117	117		
	<i>růst v %</i>	0,4	0,0	-0,2	-0,3	-0,2	-0,5	-0,1	0,4		
Exportní trhy ³⁾	<i>průměr 2005=100</i>	133,1	133,8	133,8	133,0	132,9	134,0	135	135		
	<i>růst v %</i>	2,0	1,2	0,7	0,0	-0,2	0,2	0,7	1,8		
Exportní výkonnost ⁴⁾	<i>průměr 2005=100</i>	119,7	116,3	111,2	116,3	113,1	116,5	113	118		
	<i>růst v %</i>	5,6	1,6	2,6	3,0	-5,5	0,2	1,2	1,2		
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	159,4	155,6	148,8	154,6	150,3	156,1	152	159		
	<i>růst v %</i>	7,7	2,8	3,3	3,0	-5,7	0,3	1,9	3,0		
Směnný kurz ⁵⁾	<i>průměr 2005=100</i>	84,1	84,8	84,8	84,8	85,5	86,3	86	86		
	<i>růst v %</i>	3,3	5,1	4,8	1,3	1,8	1,7	1,4	1,6		
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	<i>průměr 2005=100</i>	113,7	113,6	113,2	113,0	112,9	112,3	112	112		
	<i>růst v %</i>	0,8	-0,7	-1,1	-0,6	-0,6	-1,1	-1,0	-0,8		
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	95,5	96,3	96,0	95,9	96,6	96,9	96	97		
	<i>růst v %</i>	4,0	4,4	3,6	0,7	1,1	0,6	0,4	0,8		
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	152,3	149,9	142,8	148,3	145,3	151,3	146	154		
	<i>růst v %</i>	12,0	7,3	7,0	3,8	-4,6	0,9	2,3	3,9		

Viz poznámky k Tabulce C.4.3.

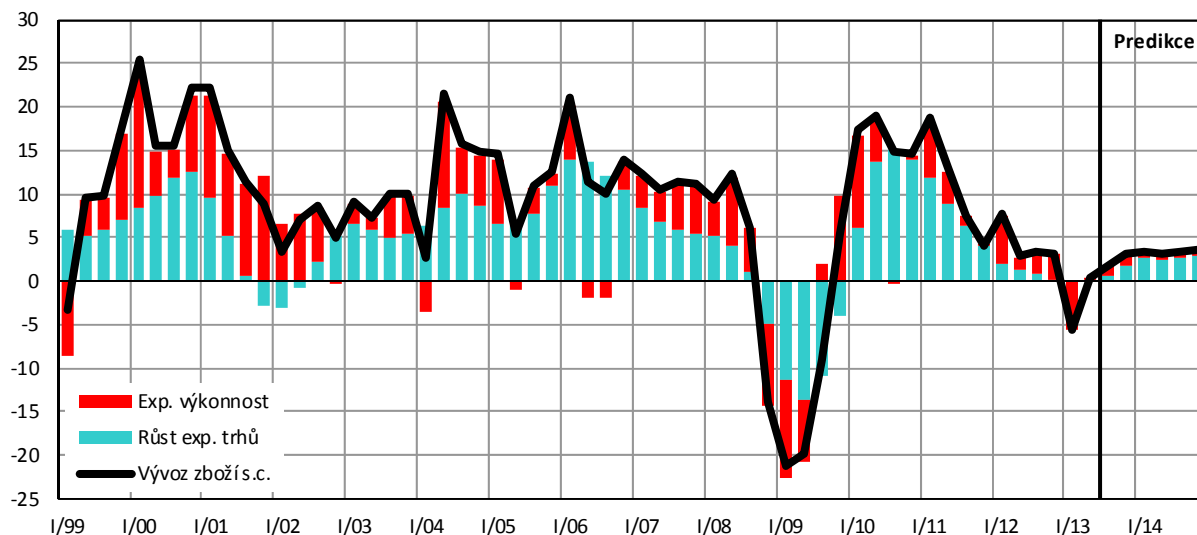
Graf C.4.5: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

meziroční tempa růstu v %

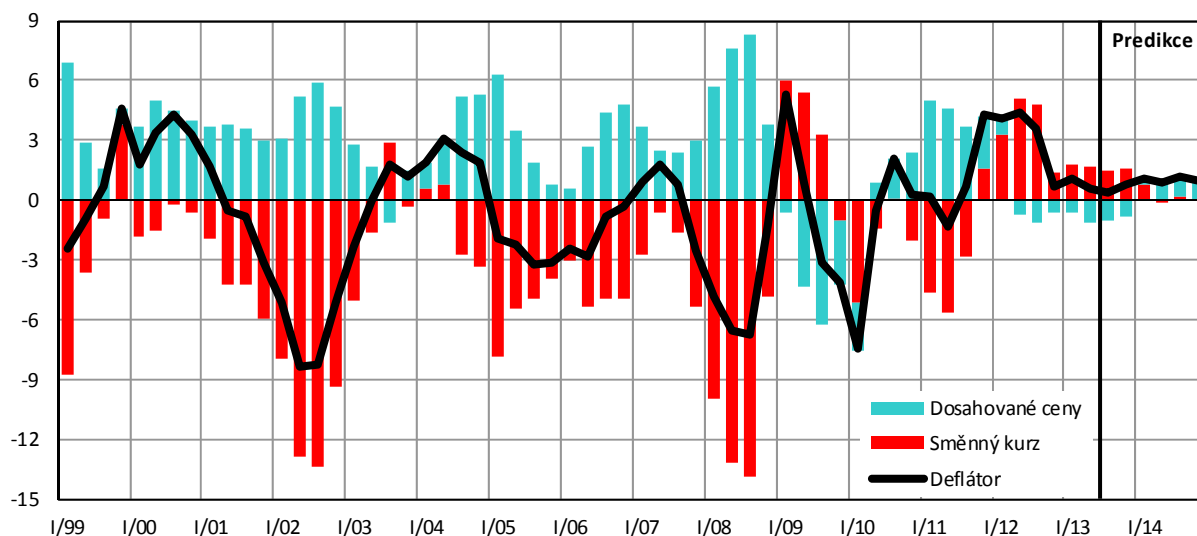
Graf C.4.6: Vývoz zboží reálně

rozklad meziročního růstu v %

Graf C.4.7: Deflátor vývozu zboží

rozklad meziročního růstu v %

C.5 Mezinárodní srovnání

Prameny: Eurostat, OECD, MMF, propočty MF ČR

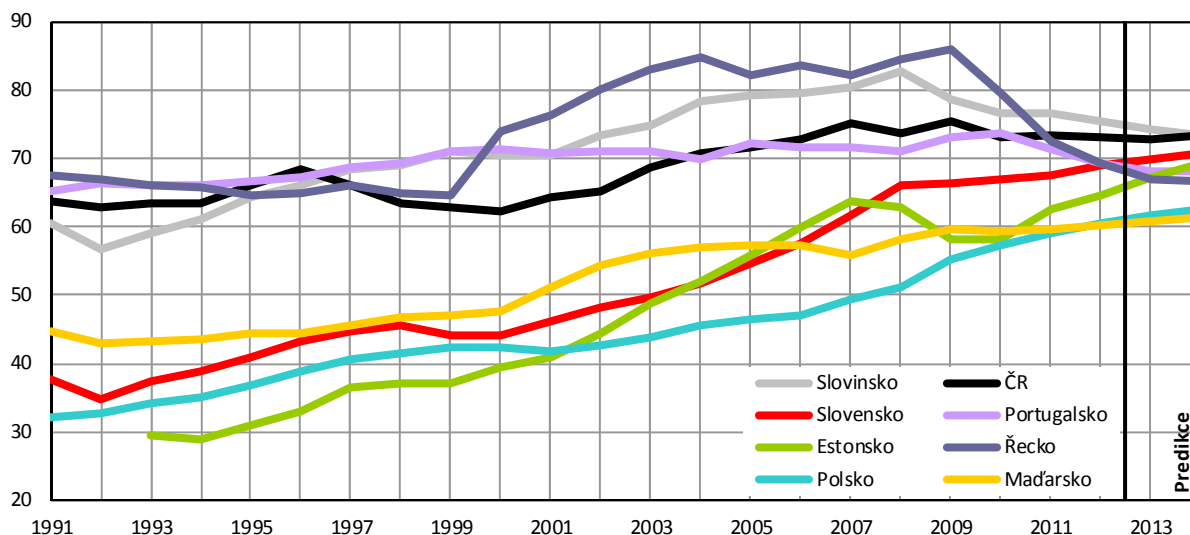
Tabulka C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									Předb.	Předikce	Předikce
Slovinsko	PPS	19 700	20 700	22 100	22 700	20 300	20 500	21 000	20 900	20 700	21 000
	EA12=100	79	79	80	83	79	77	77	75	74	73
Česká republika	PPS	17 800	18 900	20 700	20 200	19 400	19 500	20 100	20 300	20 400	21 000
	EA12=100	72	73	75	74	75	73	73	73	73	73
Slovensko	PPS	13 500	15 000	16 900	18 100	17 100	17 900	18 500	19 100	19 500	20 200
	EA12=100	55	57	62	66	66	67	67	69	70	71
Portugalsko	PPS	17 900	18 700	19 600	19 500	18 800	19 700	19 600	19 200	19 100	19 500
	EA12=100	72	72	72	71	73	74	71	69	68	68
Litva	PPS	12 300	13 600	15 500	16 100	13 600	15 000	16 700	17 900	18 900	19 900
	EA12=100	49	52	56	59	53	56	61	64	67	69
Estonsko	PPS	13 800	15 600	17 500	17 200	15 000	15 500	17 200	18 000	18 800	19 800
	EA12=100	56	60	64	63	58	58	63	65	67	69
Řecko	PPS	20 400	21 800	22 500	23 100	22 100	21 200	19 900	19 200	18 700	19 100
	EA12=100	82	84	82	84	86	79	72	69	67	67
Polsko	PPS	11 500	12 300	13 600	14 100	14 200	15 300	16 200	16 800	17 300	17 900
	EA12=100	46	47	49	51	55	57	59	61	62	63
Maďarsko	PPS	14 200	14 900	15 400	16 000	15 300	15 800	16 300	16 700	17 000	17 500
	EA12=100	57	57	56	58	60	59	60	60	61	61
Lotyšsko	PPS	11 100	12 500	14 300	14 600	12 700	13 200	14 700	15 900	16 900	17 900
	EA12=100	45	48	52	53	49	49	54	57	60	63
Chorvatsko	PPS	12 800	13 700	15 200	15 800	14 500	14 300	15 200	15 600	16 000	16 600
	EA12=100	52	52	55	58	56	53	56	56	57	58

Pozn.: Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2013.

Graf C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

EA12 = 100

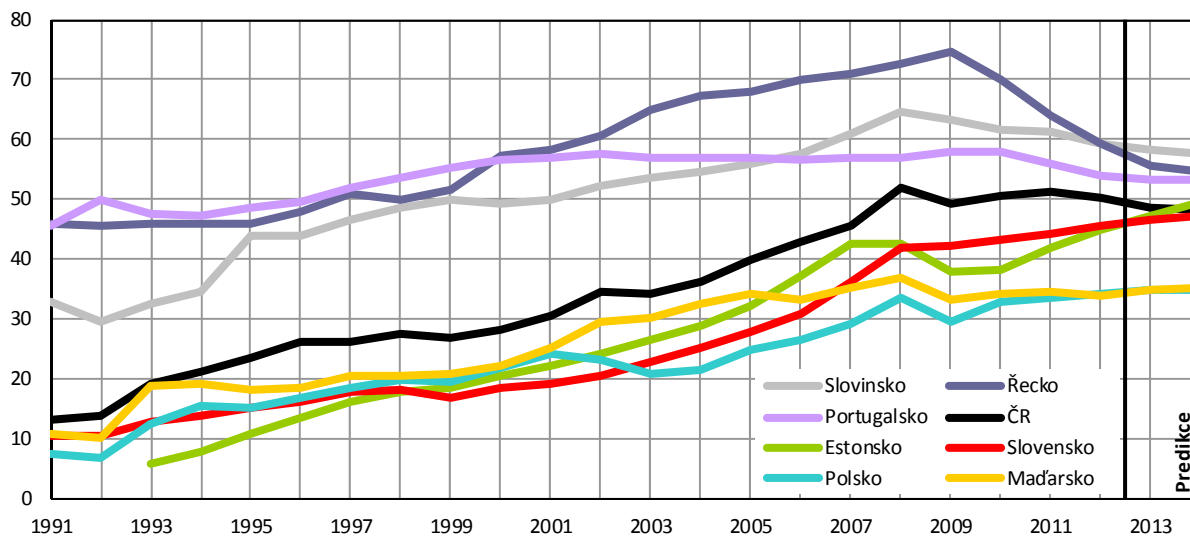
Tabulka C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									Předb.	Predikce	Predikce
Slovensko	EUR	14 400	15 500	17 100	18 400	17 300	17 300	17 600	17 200	17 000	17 100
	EA12=100	56	58	61	65	63	62	61	59	58	57
	Index cenové hladiny HDP	71	73	76	78	80	80	80	79	79	78
Řecko	EUR	17 400	18 700	19 900	20 800	20 500	19 600	18 500	17 200	16 300	16 300
	EA12=100	68	70	71	73	75	70	64	59	56	55
	Index cenové hladiny HDP	83	84	87	86	87	88	88	86	83	82
Portugalsko	EUR	14 600	15 200	16 000	16 200	15 900	16 300	16 100	15 600	15 600	15 900
	EA12=100	57	57	57	57	58	58	56	54	53	53
	Index cenové hladiny HDP	79	79	80	80	79	78	78	78	78	78
Česká republika	EUR	10 200	11 500	12 800	14 800	13 500	14 300	14 800	14 600	14 200	14 400
	EA12=100	40	43	46	52	49	51	51	50	49	48
	Index cenové hladiny HDP	56	59	61	70	66	70	70	69	67	66
Estonsko	EUR	8 300	10 000	12 000	12 100	10 400	10 700	12 100	13 000	13 800	14 800
	EA12=100	32	37	43	42	38	38	42	45	47	50
	Index cenové hladiny HDP	58	62	67	68	65	66	67	70	71	72
Slovensko	EUR	7 100	8 300	10 200	11 900	11 600	12 100	12 800	13 200	13 600	14 100
	EA12=100	28	31	36	42	42	43	44	46	47	47
	Index cenové hladiny HDP	51	54	59	63	64	65	66	66	67	67
Litva	EUR	6 300	7 400	8 900	10 100	8 400	8 900	10 200	11 000	11 700	12 600
	EA12=100	25	28	32	36	31	32	36	38	40	42
	Index cenové hladiny HDP	50	53	56	61	58	57	58	59	60	61
Lotyšsko	EUR	5 800	7 200	9 600	10 500	8 600	8 600	9 800	10 900	11 700	12 500
	EA12=100	23	27	34	37	32	31	34	38	40	42
	Index cenové hladiny HDP	50	56	65	69	64	62	64	66	66	67
Chorvatsko	EUR	8 100	8 900	9 800	10 700	10 100	10 100	10 400	10 300	10 500	10 900
	EA12=100	32	33	35	38	37	36	36	36	36	36
	Index cenové hladiny HDP	61	64	63	65	65	67	65	63	63	63
Polsko	EUR	6 400	7 100	8 200	9 500	8 100	9 200	9 600	9 900	10 200	10 400
	EA12=100	25	27	29	33	30	33	33	34	35	35
	Index cenové hladiny HDP	54	57	59	65	54	57	57	56	56	56
Maďarsko	EUR	8 800	8 900	9 900	10 500	9 100	9 600	9 900	9 800	10 100	10 500
	EA12=100	34	33	35	37	33	34	34	34	35	35
	Index cenové hladiny HDP	60	58	63	63	56	58	58	56	57	58

Pozn.: Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2013.

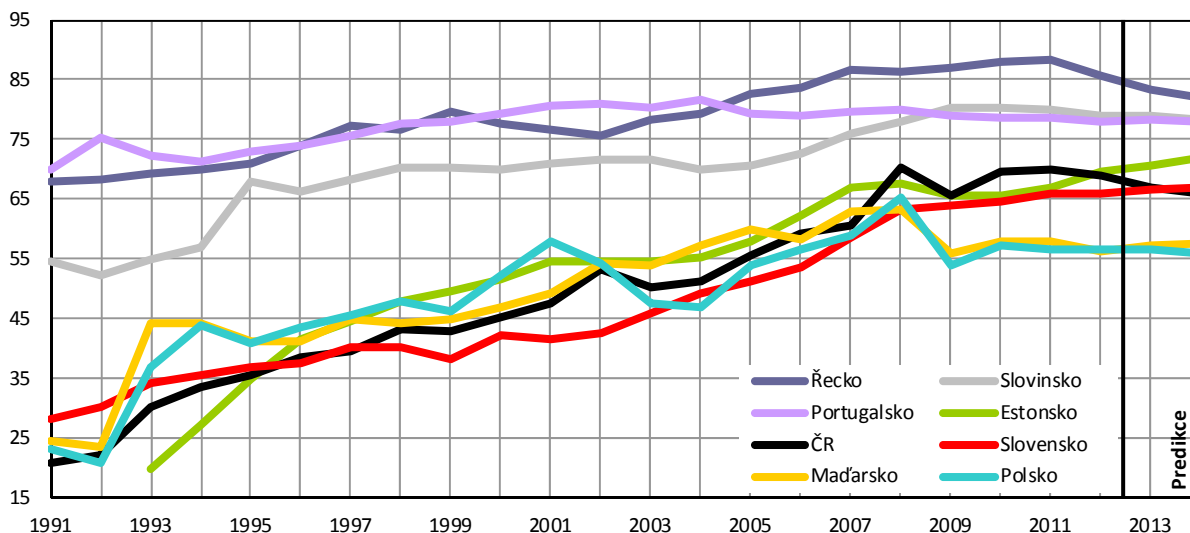
Graf C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

EA12 = 100

Graf C.5.3: Komparativní cenová hladina HDP

EA12 = 100

Graf C.5.4: Změna reálného HDP na obyvatele v letech 2008–2012

růst v %

